

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

**Změny chování občanů vlivem pandemie COVID-
19 ve způsobu zajištění a trávení dovolené**

**Changes in the behavior of citizens due to the
COVID-19 pandemic in the way of securing and
spending holidays**

Martina Dragušincová

Plzeň 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Změny chování občanů vlivem pandemie COVID-19 ve způsobu zajištění a trávení dovolené“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 24.4.2022

v.r. Martina Dragušincová

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala své vedoucí práce, paní Ing. Kateřině Mičudové, PhD. za její cenné rady, trpělivost, ochotu i připomínky, které mi pomohly zpracovat tuto práci.

Také bych ráda poděkovala všem respondentům za jejich účast ve výzkumu a všem, kteří mi pomáhali respondenty shánět.

Obsah

Úvod	5
1 Cíle a metodika práce	6
2 Onemocnění covid-19	7
3 Cestovní ruch.....	9
3.1 Vývoj cestovního ruchu	9
3.2 Dopady omezení cestovního ruchu	11
3.2.1 Rok 2020.....	12
3.2.1 Rok 2021	14
3.3 Faktory ovlivňující spotřebitele v oblasti cestovního ruchu	15
3.3.1 Kulturní faktory	15
3.3.2 Sociální faktory.....	16
3.3.3 Osobní faktory	16
3.3.4 Psychologické faktory.....	16
3.4 Faktory ovlivňující cestovní ruch.....	17
4 Pandemie covid-19, Vládní opatření	18
4.1 Opatření – rok 2020	18
4.2 Opatření rok 2021	21
5 Státní podpora v oblasti turismu.....	24
5.1 České dráhy kampaň 2020	24
5.2 CzechTourism	24
5.3 Státní poukazy do lázní	25
5.4 Lex Voucher.....	26
5.5 Státní podpora podnikatelů	26
5.5.1 COVID-Gastro.....	27

5.5.2	COVID-Lázně 2021.....	27
5.5.3	COVID-Ubytování.....	27
5.5.4	COVID-Podpora cestovního ruchu.....	28
6	Vlastní výzkum.....	30
6.1	Cíl výzkumu	30
6.2	Dotazníkové šetření – Příprava a metody získávání dat	30
6.3	Demografická struktura respondentů	31
6.4	Interpretace výsledků	34
6.4.1	Vyhodnocení otázek 9 a 10.....	35
6.4.2	Porovnání otázek 2 a 11 – Frekvence dovolených	37
6.4.3	Porovnání otázek 3 a 12 – Preferované typy dovolených.....	38
6.4.4	Porovnání otázek 4 a 13 – Preferované destinace.....	39
6.4.5	Porovnání otázek 5 a 14 – Postoj k cestovnímu pojištění.....	41
6.4.6	Porovnání otázek 6 a 15 – Preferované cestovní pojištění	45
6.4.7	Porovnání otázek 7 a 16 – Postoj k cestovním kancelářím.....	47
6.4.8	Porovnání otázek 8 a 17–S kým cestovali	49
6.4.9	Interpretace výsledků otázky 18	51
6.4.10	Interpretace výsledků otázky 19	54
6.4.11	Interpretace poznatků z prostoru pro komentáře	56
7	Shrnutí	58
	Závěr	60
	Seznam použitých zdrojů	62
	Seznam grafů.....	72
	Seznam tabulek	73
	Seznam obrázků.....	74
	Seznam použitých zkratk	75

Seznam příloh.....	76

Přílohy

Abstrakt

Abstract

Úvod

Na konci roku 2019 v Čínské lidové republice ve městě Wu-chan v provincii Chu-pej byl poprvé identifikován koronavirus SARS-CoV-2. Onemocnění covid-19, které je způsobeno tímto koronavirem, se v lednu 2020 začalo šířit po celém světě a Světová zdravotnická organizace vyhlásila propuknutí globálního stavu zdravotní nouze. Jelikož onemocnění nemá výrazné příznaky a mnoho přenašečů nemuseli mít žádné příznaky, nemoc se šířila nekontrolovaně a začal postupně přibývat počet úmrtí v důsledku koronaviru.

Světová zdravotnická organizace proto už v březnu 2020 vyhlásila světový stav pandemie a začala propagovat jednoduchá doporučení, která měla dopomoci ke zmírnění šíření nemoci covid-19. Propagace mytí rukou, nošení ústenek či respirátorů a dodržování alespoň metrových rozestupů se pomalu stalo pro spoustu lidí každodenní rutinou.

Tato nemoc a s ní související opatření ovlivnila všechny aspekty našich životů. Nešlo jen o samotnou nemoc, strach o vlastní zdravotní stav a o své blízké. Karantény a lockdowny velmi ovlivnily i psychické stavy spousty lidí. Nutnost být zavřený mezi čtyřmi zdmi, bez možnosti sociální interakce vedlo nevyhnutelně k zvýšení depresí. Nebylo to pro nikoho lehké. Lidé měli nadbytek volného času a v rámci opatření s tím časem neměli co dělat.

V březnu 2020 se i Česká republika musela zapojit do boje proti koronaviru, jelikož se zrovna objevily první pozitivní případy i u nás. Koronavirová krize zasáhla do ekonomiky, cestovního ruchu, služeb, podnikání ve službách a dalších částí našich životů. Turismus a s ním související odvětví, jako hotelnictví, trh stravovacích služeb a zábavní centra, zažily velký šok. Omezení těchto kategorií služeb negativně ovlivnilo cestovní ruch v České republice.

Tato práce se právě týká dopadů pandemie covid-19 na cestovní ruch. Má rozebrat, jak lidé změnili své návyky v rámci trávení dovolené.

1 Cíle a metodika práce

Hlavním cílem práce je zjistit změny spotřebitelů v zajišťování a trávení dovolené v důsledku propuknutí pandemie covidu-19.

Práce je rozdělená na teoretickou a výzkumnou část.

Teoretická část nejprve představuje nemoc covid-19, základně definuje povahu této nemoci, příznaky a původce tohoto onemocnění. Informace jsou čerpány hlavně z oficiálních materiálů Ministerstva zdravotnictví a Světové zdravotnické organizace. Následně je charakterizován vývoj cestovního ruchu se zaměřením na dopady pandemie a jsou definovány základní faktory ovlivňující spotřebitele v oblasti cestovního ruchu. Jednotlivá vládní opatření jsou detailně popsána a chronologicky poskládaná. V této práci jsou vybrána hlavně vládní opatření týkající se omezení cestování, či týkající se pravidel po návratu z dovolené. Posledním bodem teoretické části jsou státní programy na podporu českého cestování a kompenzační podpory podnikatelů ve službách související s cestovním ruchem.

Výzkumná část bakalářské práce obsahuje přípravu na dotazníkové šetření v podobě definice cíle, vymezení předmětu zkoumání, definování respondentů, určení času a prostředí realizace výzkumu a vybrání vhodného nástroje pro získávání empirického materiálu. Následuje rozsáhlé dotazníkové šetření k tématu a následná analýza získaných dat. Jedná se o kvantitativní výzkum. „Kvantitativní výzkum předpokládá, že lidské chování můžeme do jisté míry měřit a předpovídat.“ (Hendl, 2005, s. 46).

2 Onemocnění covid-19

Světová zdravotnická organizace (2020) uvádí, že koronavirové onemocnění covid-19 (z anglického Coronavirus disease) je infekční onemocnění způsobené virem SARS-CoV-2. Většina lidí nakažených tímto virem zažívají mírné respirační potíže a na uzdravení není potřeba žádná speciální péče. Ale někteří prožívali mnohem vážnější průběh, vyžadující zdravotnickou péči.

Bohužel někteří i následkům této nemoci podlehli. Větší pravděpodobnost pro závažnější průběh mají starší osoby se jinými zdravotními potížemi, jako cukrovka, rakovina nebo chronické respirační onemocnění. Virus se přenáší prostřednictvím drobných kapének z úst či nosu nakaženého. Tyto kapénky se roznášejí mluvením, kašláním, kýcháním, zpíváním nebo dýcháním.

Příznaky nemoci se většinou projevují 2-14 dní po nakažení virem. Dále CDC (2021) uvádí mezi častější symptomy horečku, zimnici, suchá kašel, dušnost, bolest svalů a hlavy, ztrátu čichu a chuti, únavu, ucpaný nos, rýmu nebo různé zažívací potíže. Mezi méně častými se uvádí bolest krku, zánět spojivek, oteklé či bolavé klouby, vyrážka a vážnější zažívací potíže. Na webových stránkách CDC (2021) se dále uvádí, že by lidé měli vyhledat lékařskou pomoc i v případě, že mají nové potíže se spaním (trpí problémem probudit se, či zůstat vzhůru), nebo pokud si všimají vyblednutí pleti a rtů (namodralé rty).

Původcem této nemoci je virus patřící do rodu Betacoronavirus. Dle státního zdravotního ústavu (2020) je tento rod pro společnost tématem již od roku 2002, kdy byl objeven koronavirovu SARS-CoV, původce nemoci SARS (Severe Acute Respiratory Syndrom-těžký akutní respirační syndrom). Deset let na to byl z tohoto rodu objeven koronavirovu MERS-CoV, původce nemoci MERS (Middle East Respiratory Syndrom-respirační syndrom z blízkého východu-nemoc se totiž vyskytuje převážně na Arabském poloostrově). Onemocnění covid-19 je způsobeno virem SARS-CoV-2, který je více podobný koronavirovu SARS-CoV, proto mají obdobný název.

Covid-19 a jeho náhlé rozšíření do celého světa zahýbalo s mnohými oblastmi našich životů. Zdravotní důsledky této pandemie z dlouhodobého hlediska je možné jen odhadovat. Ekonomické důsledky se dají usoudit trochu lépe, ale přesto si nikdo není moc

jistý, co bude dál. Pro mnohé z nás byla tato doba plná chaosu, mnoho z nás nemohlo opustit své obydlí ani kvůli zaměstnání či vzdělávání.

3 Cestovní ruch

Pandemie měla velký dopad na cestovní ruch. Lidé se báli cestovat z důvodu změn a zpříšňování pravidel. Jet na dovolenou do zahraničí, když nevíte, co vás čeká po příjezdu do dané země a co bude po návratu, to je opravdu velká nejistota, do které se moc lidem nechtělo. A jelikož změny přicházely z hodiny na hodinu, nebylo možné se připravit. I na našem území se cestování velmi omezilo. Se zavíráním hotelů, restaurací a jiných resortů nebylo možné se ubytovat ani po České republice.

3.1 Vývoj cestovního ruchu

Cestovní ruch v České republice měl od roku 2010 tendence spíše růst, jak můžeme vidět v Tabulce 1. Cizinci více navštěvovali Českou republiku a čeští spoluobčané využívali možnosti trávit své dovolené na území České republiky. Tento trend se musel jednoznačně odrazit v následujících číslech.

V České republice je počet rezidentů a nerezidentů podobný, přesto vidíme v Tabulce 1, že nerezidentů je zaznamenáno několik let po sobě více než rezidentů.

Tabulka 1: Cestovní ruch v České republice 2010-2021

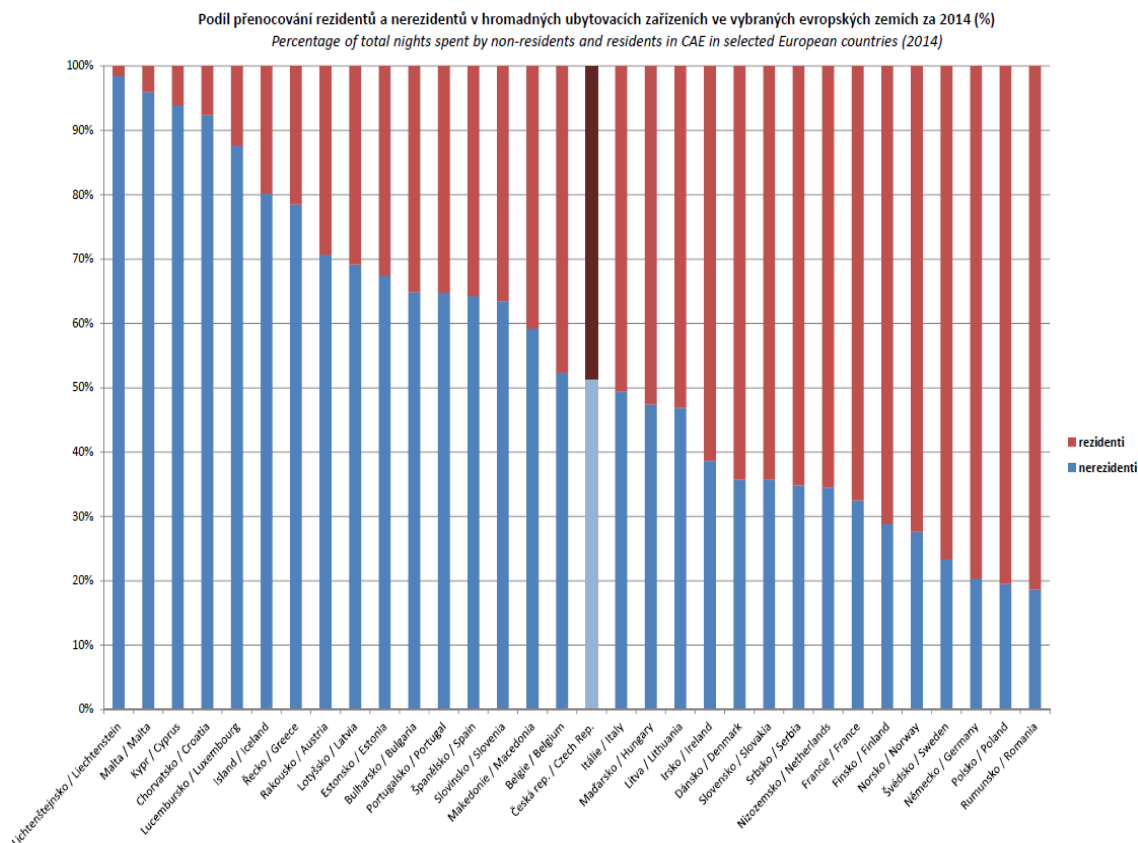
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hosté v tis. osob	12 212	12 899	15 099	15 408	15 587	17 196
V tom:						
Nerezidenti	6 334	6 715	7 647	7 852	8 096	8 707
Rezidenti	5 878	6 184	7 452	7 556	7 491	8 489
Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hosté v tis. Osob	18 389	20 001	21 247	21 998	10 836	11 395
V tom:						
Nerezidenti	9 321	10 160	10 611	10 891	2 784	2 573
Rezidenti	9 067	9 840	10 636	11 108	8 052	8 822

Zdroj: Český statistický úřad (2020a), CzechTourism (2022), zpracováno autorkou (2022)

Tyto informace vyplynuly i z průzkumu v roce 2014, podle Obrázku 1, kde jsme patřili mezi země s vyšším počtem nerezidentů v hromadných ubytovacích zařízeních [HUZ].

Těch bylo sice jen nepatrně více, nicméně můžeme říct, že jsme měli cestovní ruch orientovaný spíše na nerezidenty.

Obrázek 1: Podíl rezidentů a nerezidentů v HUZ

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj (2014)

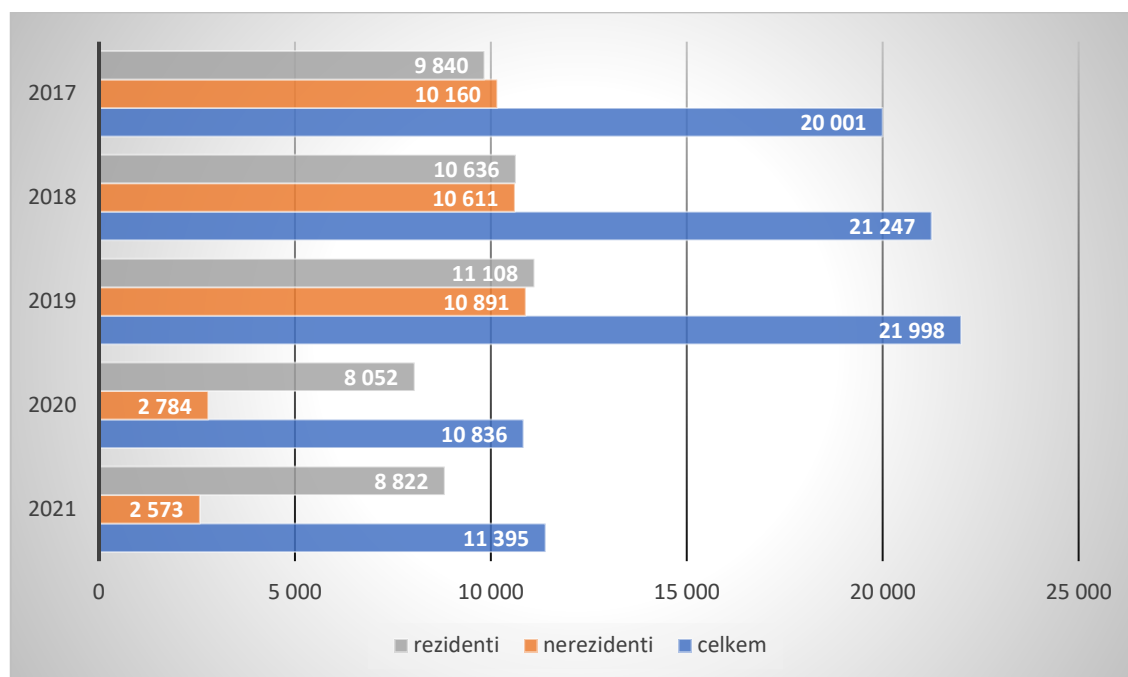
Již v roce 2018 bylo zaznamenáno zvýšení poměru rezidentů proti nerezidentům, kdy byl počet rezidentů o 25 tisíc osob více než nerezidentů. V roce 2019 to bylo až o 217 tisíc rezidentů více než nerezidentů.

„V březnu 2019 bylo v HUZ ubytováno téměř 1,5 mil. turistů, zatímco vlivem COVID-19 se v březnu 2020 v HUZ ubytovalo pouze necelých 500 tis. turistů. Jedná se o meziroční pokles počtu ubytovaných o 67 %. Vzhledem k preventivním opatřením v okolních státech a následném uzavření hranic byl největší propad u nerezidentů, téměř 74 %. U rezidentů pokles dosáhl 59 %.“ (Ministerstvo pro místní rozvoj [MMR], 2020, s. 4).

V roce 2020 nastala větší změna, jelikož cestovní ruch zažil šok. Celkový počet hostů klesl o necelých 51 %. Poměr rezidentů vůči nerezidentům v České republice pro rok 2020 je 74 % (rezidenti) ku 26 % (nerezidenti). Poměry mezi lety 2017-2021 můžeme vidět na Grafu 1.

Vidíme, že v roce 2020 počet nerezidentů klesl oproti roku 2019 o 75 %, kdežto počet rezidentů jen o 28 %. Tento rozdíl byl způsoben různými opatřeními a uzavíráním hranic v důsledku pandemie covidu-19.

Graf 1: Poměr rezidentů a nerezidentů 2017-2021

Zdroj: Český statistický úřad (2020a), zpracováno autorkou (2022)

3.2 Dopady omezení cestovního ruchu

Je důležité na cestovní ruch koukat jako na celek. Jedná se o významnou oblast procesu globalizace. Pokud se utlumí cestovní ruch jen v jedné oblasti, či v jednom státě, ovlivní to i ostatní. Pro některé země je to významný zdroj příjmů.

Pro Českou republiku, podle Českého statistického úřadu [ČSÚ] (2021), představoval v roce 2019 cestovní ruch 2,9 % hrubého domácího produktu [HDP] (165 miliard korun). Počet zaměstnanců v cestovním ruchu byl 239,6 tisíce osob.

V roce 2020 tvořil cestovní ruch 1,48 % HDP (84,3 miliard korun). Počet zaměstnanců v cestovním ruchu byl 222 tisíc osob (ČSÚ, 2022a).

Už od února 2020 musela vláda České republiky řešit opatření, aby zabránila šíření nemoci covid-19. Mezi zřejmé dopady těchto opatření patřila ztráta zaměstnanců ve sféře cestovního ruchu, zrušení některých hromadných ubytovacích zařízení po České republice a pokles úrovně služeb v oblasti cestovního ruchu (hotelnictví, trh stravovacích

služeb, dopravní služby, cestovní agentury a kanceláře). Tyto dopady se vláda snažila mírnit různými programy na podporu cestovního ruchu.

Podle České spořitelny (2021) došlo k poklesu aktivních cestovních kanceláří a agentur o 26 %. Dle MMR (2022) bylo ke dni 31.3.2022 582 cestovních kanceláří, což oproti roku 2019, kdy jich bylo 851, je pokles o 31,6 %. Rončák (2021) uvádí, že dle jeho výzkumu musela 57,6 % cestovních kanceláří a agentur propouštět. Vyšší počet registrovaly cestovní agentury (59 %). Cestovní kanceláře na tom nebyly o mnoho lépe. Propouštělo 53,3 % z nich.

Podle krizového plánu MMR (2020) aby Češi dokázali vyrovnat ztráty cestovního ruchu, museli by na dovolené strávit 6-8 týdnů a utratit 15-25 tisíc Kč na ekonomicky aktivní osobu navíc. Bohužel toto není moc pravděpodobné splnit. Některé oblasti v České republice budou jistě v letních měsících využité dostatečně (Šumava, Krkonoše, Jeseníky apod.), ale nemůžeme očekávat, že to bude platit pro celou Českou republiku.

Následující informace jsou vybrány z webových stránek ČSÚ (n.d.).

3.2.1 Rok 2020

Za první čtvrtletí roku 2020 byl meziročně počet hostů v ubytovacích zařízeních nižší o 22,2 % a počty přenocování klesly o 16,7 %. Tyto údaje mohou mít horší váhu, když si uvědomíme, že měsíce leden a únor nebyly covidem tolik ovlivněny. Samotný měsíc březen bylo zaznamenáno o dvě třetiny méně ubytování.

Velký propad zažily ubytovací zařízení ve druhém čtvrtletí, kdy celkový počet hostů klesl o 82,9 % a počet přenocování o 81,7 %. Regiony, které pocítily největší pokles, jsou hlavní město Praha a Karlovarský kraj.

Když se podíváme v Tabulce 2 na letní měsíce, působí počty ubytování na první pohled jako vysoké. Nicméně i přesto oproti roku 2019 došlo ke snížení počtu hostů o 20,7 %. Velmi pozitivním ukazatelem bylo zvýšení domácího cestovního ruchu, kdy jednotlivé kraje pocítily značný nárůst domácích hostů. Například právě Karlovarský kraj měl o 62,1 % příjezdů domácích hostů více. Domácí turistika tak vlivem pandemie nachází větší oblibu u občanů než dříve. Česká spořitelna (2021) právě uvádí, že tuzemský trh cestovního ruchu začal být populárnější, a dokonce občané na své tuzemské dovolené využívají služeb cestovních kanceláří. Konkrétně došlo ke zvýšení využívání těchto služeb o 22 %.

Poslední čtvrtina roku zaznamenala meziroční snížení v počtu hostů o 85,9 % a počet přenocování klesl o 81,3 %

Celkově počet hostů, který můžeme vidět na grafu 1, poklesl oproti roku 2019 o 11,162 milionů, což je 51 %.

Tabulka 2: Rok 2019-2021 Počty hostů v HUZ podle měsíců

Měsíc roku 2019	Počet hostů v HUZ	Měsíc roku 2020	Počet hostů v HUZ	Měsíc roku 2021	Počet hostů v HUZ
Leden	1 227 454	Leden	1 327 308	Leden	99 677
Únor	1 307 316	Únor	1 358 025	Únor	94 453
Březen	1 451 872	Březen	487 326	Březen	85 939
Duben	1 636 538	Duben	18 932	Duben	109 338
Květen	1 961 852	Květen	123 666	Květen	291 511
Červen	2 177 894	Červen	893 877	Červen	1 129 564
Červenec	2 749 636	Červenec	2 254 054	Červenec	2 354 232
Srpen	2 786 412	Srpen	2 398 819	Srpen	2 438 448
Září	2 000 123	Září	1 311 484	Září	1 786 403
Říjen	1 815 933	Říjen	375 123	Říjen	1 425 956
Listopad	1 459 432	Listopad	105 499	Listopad	916 546
Prosinec	1 423 904	Prosinec	182 335	Prosinec	663 689

Zdroj: CzechTourism (2022), zpracováno autorkou (2022)

Země, ze kterých do České republiky přijíždělo nejvíce turistů, byly v tomto pořadí Německo (814 tis.), Polsko (290 tis.), Slovensko (272 tis.), Rusko (132 tis.) a Velká Británie (125 tis.). V porovnání s rokem 2019, kdy byli hosté převážně z Německa (2,075 mil.), Slovenska (749 tis.), Polska (671 tis.), Číny (609 tis.) a USA (584 tis.). První tři pozice mezi sebou pouze změnily pořadí, nicméně je pochopitelné, že turisté z Číny a

USA neměli úplně možnosti Českou republiku navštívit, vzhledem k různým opatřením v jednotlivých zemích.

3.2.1 Rok 2021

V Tabulce 2 můžeme vedle sebe porovnat první čtvrtletí, kdy je vidět značný pokles počtu hostů. Meziročně se snížil o 91,1 % a počet přenocování klesl o 88,2 %. K tomu přispělo mimo jiné i to, že lázeňská zařízení mohla poskytovat služby pouze hrazené pojišťovnami, samoplátci vůbec neměli možnost ubytovat se v lázních.

Druhé čtvrtletí působí pozitivněji, jelikož oproti roku 2020 došlo ke zvýšení počtu hostů o 51,3 % a počet přenocování o 56,1 %, Sice je návštěvnost v těchto měsících vyšší než v roce 2020, nicméně v porovnání s rokem 2019 se pořád jedná o nízkou hodnotu.

I letní měsíce se držely trendu růstu oproti roku 2020. Konkrétně došlo ke zvýšení počtu hostů o 12,5 % a počtu přenocování o 11 %. Opět když se tyto údaje porovnají s rokem 2019, dosahuje objem návštěvnosti 90 %.

Zajímavý vývoj měl konec roku 2021, kdy poslední tři měsíce zaznamenaly zvýšení počtu hostů oproti předchozímu roku o 353,5 % a počet přenocování vzrostl o 262,4 %. Je tady důležité si uvědomit, že na konci roku 2020 měli ubytovací zařízení velmi omezené kapacity právě kvůli vládním opatřením.

Celkový vývoj roku 2021 směřoval k pozitivnějším číslům než rok 2020, ale stále byla spousta zařízení omezená pandemickou situací. Počet domácích hostů byl o 9,6 % vyšší, zahraničních turistů naopak ubylo o 5,9 %.

Rozložení turistů ze zahraničí se oproti předchozímu roku opět změnilo. První tři místa obsadily stejné státy: Německo (686 tis.), Slovensko (330 tis.) a Polsko (234 tis.). Čtvrté a páté místo náleží Nizozemsku (98 tis.) a Francii (98 tis.). Rusko a Velká Británie se v pořadí propadly na 13. místo (Velká Británie) a 20. místo (Rusko).

3.3 Faktory ovlivňující spotřebitele v oblasti cestovního ruchu

V oblasti cestovního ruchu je na straně poptávky spotřebitel, který je poměrně nevyzpytatelný. Nemůžeme s naprostou jistotou odhadnout jeho chování, ale známe nějaké faktory, které mohou ovlivnit proces rozhodování.

Tyto faktory dělíme podle Kotlera a Armstronga (2018):

- Kulturní
 - Kultura
 - Subkultura
 - Společenská třída
- Sociální
 - Referenční skupina
 - Rodina
 - Role a statusy
- Osobní
 - Věk a fáze životního cyklu
 - Povolání
 - Ekonomické subjekty
 - Životní styl
 - Osobnost a sebeuvědomění
- Psychologické
 - Motivace
 - Vnímání
 - Učení
 - Mínění a postoje

Pro následující podkapitoly byly informace čerpány ze stránek Altaxo.cz (2019a, b, c, d) a následně je autorka zpracovala s vlastními příklady.

3.3.1 Kulturní faktory

Pro cestovní ruch může být právě velmi důležité, do jakých skupin spadá spotřebitel. Možná to není na první pohled jasné, ale je to velmi očekávané právě cestovními kancelářemi, které s tím často pracují. Například skupina anglicky mluvících turistů uvítá

komunikaci primárně v angličtině, křesťané uvítají země respektující jejich náboženství nebo lyžaři ocení možnost lyžovat na dovolené.

Potom máme subkulturní destinace, například Nový Zéland pro fanoušky fantasy filmové série Pán prstenů, Anglie pro obdivovatele fantasy knižní série Harry Potter nebo televizní série Pán Času.

3.3.2 Sociální faktory

Těmito faktory se myslí to, jak nás naše okolí ovlivňuje. Naše okolí má obrovský vliv na naše rozhodování a při výběru dovolené tomu není jinak. Například pokud nám někdo poradí destinaci, hotel nebo nějakou kulturní akci, je větší šance, že na toto doporučení dáme, protože té druhé straně důvěřujeme.

3.3.3 Osobní faktory

Tyto faktory souvisí s konkrétní osobou a se životní situací této osoby. V cestovním ruchu určitě budou více hrát roli osoby, které mají cestování jako koníček. Dále movitější osoby, které se nebojí utracet peníze za dovolené. Finanční situace je pro cestovní kanceláře velmi důležitý faktor. Právě tyto společnosti mají za úkol vymyslet balíček služeb tak, aby klient byl ochotný za něj zaplatit.

Naopak někdo, kdo je raději doma v klidu ve vlastním, nikam moc nejezdí, takový člověk je v cestovním ruchu nevýrazný.

3.3.4 Psychologické faktory

Psychologické aspekty bývají často přehlížené, ale mají také značný podíl na rozhodování spotřebitele. Konkrétním faktorem z této skupiny je učení neboli zkušenost. Spotřebitel má několik důvodů, proč se rozhodne jet na dovolenou. Jedním z nich může být poznávání nové kultury v té dané zemi, kam vycestoval. Nebo na druhou stranu, může cestovat stále na to stejné místo, protože s ním má zkušenosti a cítí se lépe, když ví, co očekávat.

Významným psychologickým faktorem je i motivace. Motivace byla nejlépe vysvětlena Maslowovou motivační teorií, se kterou souvisí Maslowova pyramida potřeb (Obrázek 3). Podle této teorie je potřeba uspokojit vždy nejdřív základní potřeby, než začneme uspokojovat ty ostatní potřeby. Situace, ve které spotřebitelům nabízíme velmi obohacující zážitky, ale nenabídneme jim nocleh nebo stravu, bude těžší je přesvědčit.

Proto už základní lidské potřeby (strava, spánek, nebo přístup k toaletám) bývají mnohdy základem všech cestovních balíčků.

Obrázek 2: Maslowova pyramida potřeb

Zdroj: filosofie-uspechu.cz (2012)

3.4 Faktory ovlivňující cestovní ruch

Cestovní ruch neovlivňuje pouze spotřebitel. Existují specifické situace, kdy musí nějaké uskupení zasáhnout a svým zásahem ovlivní právě cestovní ruch. Mezi možné zásahy mohou patřit doporučení, vyhlášky nebo přímo zákazy/příkazy.

Tyto situace si můžeme seřadit do skupin:

- Přírodní katastrofy
 - Tornáda, hurikány, výbuch sopky, zemětřesení
- Politická situace
 - Teroristické útoky, diktatura na vybraném území, válka
- Průmyslové havárie
 - Únik radiace z jaderných elektráren, hrozba výbuchu továren
- Epidemie
 - SARS, černý kašel, ebola, covid-19
- Jiné

4 Pandemie covid-19, Vládní opatření

Vládní opatření se průběžně měnila a upravovala. Jednalo se o zcela novou situaci, kterou bylo třeba řešit okamžitě. Jednotlivé státy se nemohli shodnout jaké postupy dodržovat.

4.1 Opatření – rok 2020

Informace o situaci v Číně se dostala hned v lednu do celého světa. Tehdejší vláda České republiky začala postupně řešit, jak pomoci občanům Číny a jak zabránit propuknutí nemoci v České republice. Samozřejmě na úplném začátku nejspíš nikdo neočekával, že se z toho stane celosvětová pandemie. Na schůzi Poslanecké sněmovny z 28. ledna se řešilo preventivní opatření na letišti Václava Havla v Praze, kde se kontrolovali přilétající, měřila se jim teplota v případě podezření a personál letiště byl poučen o dodržování určitých hygienických pravidel (PČR PS 2017, 2020).

V únoru 2020 se o covidu-19 v českých médiích hovořilo, ale ještě na našem území nebyly zaznamenány případy nemocných, takže se hlavně řešila prevence. Je důležité si připomenout, že v této době nebylo očkování a nebyly ani testy. Proto jsme z mnoha zdrojů slyšeli hlavně, abychom si myli ruce, zakrývali ústa při kašli, či kýchnutí a abychom si posilovali imunitu. Jako další způsob prevence byla zatím zavedená karanténa pro příjíždějící (Česká televize [ČT], 2020a).

Už prvního března byly potvrzeny první tři případy covidu-19 na území České republiky. Podle portálu ČT (2020b), kde vystoupil ministr zdravotnictví Adam Vojtěch, byli tito 3 lidé předtím v italských oblastech, kde hrozilo riziko nákazy.

Hned den na to přišlo omezení cestování v podobě zastavení leteckého spojení se severoitalskými regiony a s Jižní Koreou, kvůli zamezení šíření nemoci covid-19 (Lidovky.cz, 2020).

12. března došlo k vyhlášení nouzového stavu na dobu 30 dní. Po čtyřech dnech byly, až na výjimky, uzavřeny státní hranice (ČT, 2020c).

Vláda neomezila pouze cestování překročením hranic, ale v té době také omezila pohyb lidí po celé České republice (Český rozhlas, 2020).

V důsledku porušování karanténních nařízení se začalo pracovat na Chytré karanténě, která měla pomoci s trasováním šíření nemoci. Podle Aktuálně.cz (2020) tento systém vymyslelo několik technologických firem pracujících pod hlavičkou facebookové

iniciativy Covid19.cz. S iniciativou se následně spojilo Ministerstvo zdravotnictví a začali společně vymýšlet, jak se technologie (hlavně chytré telefony) dají použít pro efektivní trasování.

Hranice byly, kromě výjimek, zavřeny. Kdo překročil hranice (například kvůli zaměstnání) musel do čtrnáctidenní karantény a v Česku se omezil pohyb občanů na minimum (iDnes, 2020). Na Obrázku 3 můžeme vidět stanovená pravidla k cestování přes hranice.

Obrázek 3: Informace k cestování během covidu-19

Informace k cestování* – COVID-19 (platnost od 16. 3. 2020 od 0:00 hod)

VSTUP DO ČR	z bezpečné země	z rizikové země**
občan ČR	ANO <i>povinná karanténa v případě příznaků onemocnění</i>	ANO (povinná karanténa)
cizinec s povoleným pobytem v ČR <i>(který je v době vyhlášení nouzového stavu mimo ČR)</i>	ANO <i>povinná karanténa v případě příznaků onemocnění</i>	ANO (povinná karanténa)
cizinec (turista)	NE	NE

VÝJEZD Z ČR	do bezpečné země	do rizikové země**
občan ČR	NE	NE
cizinec s povoleným pobytem v ČR	NE	NE
cizinec (turista)	ANO <i>(bez možnosti návratu během nouzového stavu)</i>	ANO <i>(bez možnosti návratu během nouzového stavu)</i>

* Existence výjimek – viz <https://www.mvcr.cz/cizineckvyjimky-z-omezani-cestovani.aspx>
 ** Seznam rizikových zemí se bude průběžně měnit dle informací Ministerstva zdravotnictví ČR <https://koronavirus.mvcr.cz/staty-sveta-s-vysokym-rizikem-prenosu-nakazy/>

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Zdroj: iDnes (2020)

V rámci chytré karantény byla v polovině dubna vydána aplikace eRouška, která vlastně měla za úkol právě trasovat a zamezit šíření nemoci covid-19 (Covid19cz.cz, 2020).

Nouzový stav se postupně prodlužoval a 17. května skončil. První vlnu jsme zvládli a postupná rozvolňování vedla k tomu, že se občané připravovali na letní dovolené, jako roky předtím (Vláda.cz, 2020a). Rozvolňování podnikatelských činností v tomto období je k dispozici v Příloze A.

V letních měsících se už téměř vše rozvolnilo, cestovat bylo možné na základě dodržování hygienických opatření. Ministr zdravotnictví Adam Vojtěch představil takzvaný „semafor“, který měl systematicky ukazovat rizikovost některých oblastí. Tento semafor ukazuje pouze Českou republiku, která je rozdělená na jednotlivé kraje. Semafor měl 4 stupně od 0 - nulové nebo malé riziko (šedá barva) do 3 - nákaza napříč společnostmi narůstá nebo přetrvává (červená barva) (Deník.cz, 2020).

Obdobný systém českého semaforu existuje i v sousedních státech a celkově pro celou Evropu (Ministerstvo zdravotnictví, 2020a).

Češi kromě tuzemských dovolených volili i země v okolí České republiky. Podle portálu E15.cz (2020) Češi hlavně navštívili Chorvatsko a Slovensko a podle Novinky.cz (2020a) Češi přímo berou útokem Řecko.

Rozvolnění a cestování vedlo k tomu, že se pandemická situace opět zhoršila a opatření se přitvrdila.

Od června se k detekci nemoci začal používat PCR test (Onemocnění aktuálně.mzcr.cz, (2021).

Podzim začal výměnou ministra zdravotnictví, Adama Vojtěcha vystřídal Roman Prymula, jak uvádí portál iRozhlas (2020), který zavedl nouzový stav k datu 5.10.2020. V rámci nouzového stavu se postupně omezovaly provoz restaurací a ubytovacích zařízení, což bylo pro tuzemský turismus rána pod pás. V České republice nebylo moc turistů z ciziny a touhle dobou mělo dost Čechů práci z domova, takže nějaký prostor pro cestování po České republice byl, ale postupně nebylo možné se někde ubytovat.

Na konci října došlo opět k výměně ministra zdravotnictví, novým ministrem se stal dne 29. října Jan Blatný (Novinky.cz, 2020b). Ten se rozhodl pandemii dát nějaká pravidla v podobě protiepidemického systému [PES] (ČT, 2020d). PES je tabulka obsahující 5 stupňů, které se určují na základě aktuálního indexu rizika (způsob jeho výpočtu je uveden v Příloze B). Jednotlivé stupně měli postupně buď rozvolňovat, nebo přitvrzovat opatření v různých oblastech života. Proto je to důležité i pro cestovní ruch, jelikož právě 2 nejvyšší stupně omezovaly ubytovací zařízení.

Před prosincem se PES změnil ze čtvrtého stupně na třetí (Vláda.cz, 2020b), ale hned v polovině prosince se vrátil zpět na čtvrtý (Novinky.cz, 2020c).

2. listopadu se začaly k detekci nemoci využívat antigenní testy, které jsou rychlejší než PCR. Testovaný člověk dostane výsledek testu do několika minut (Onemocnění aktuálně.mzcr.cz, 2021).

20. prosince se zrušily lety z Velké Británie, protože se objevila takzvaná britská mutace viru. Britská mutace byla nebezpečná hlavně kvůli své rychlosti šíření (Novinky.cz, 2020d).

Dalším výrazným momentem pandemie v roce 2020 je, že se 27. prosince začalo očkovat proti onemocnění covid-19 (Vláda.cz, 2020c).

4.2 Opatření rok 2021

V lednu se rozběhlo očkování podle věkových skupin, což byli v lednu starší 80 let. Až vlastně s příchodem očkování se mohlo začít přemýšlet o evropských evidencích bezinfekčnosti. Začalo se hovořit o takzvaných „Covid Pasech“, což jsou certifikáty o bezinfekčnosti schválené evropskou komisí. Během ledna se zatím o tomto nápadu začalo diskutovat a vymezily se určité požadavky a pokyny pro realizaci (Evropská komise, 2021).

Únor byl pro Českou republiku velmi těžký, téměř pro většinu států jsme byli označeni za nejvíce rizikový stát. Světová zdravotnická organizace iniciovala výzkum, aby zjistila, proč je na tom Česká republika tak špatně. Výsledky ukázaly, že Češi z velké části i se symptomy pokračují v běžném fungování (chození do zaměstnání) a že si značná část myslí, že je covid-19 hlavně mediální bublinou. Důvodem pro tyto výsledky mohla být už celková únava občanů z pandemie nebo i rozšíření britské mutace na našem území (Mix24.cz, 2021).

11. února došlo k zamítnutí dalšího prodloužení nouzového stavu, který následně skončil 14. února. Hned od dalšího dne byl opět vyhlášen nouzový stav, tentokrát na základě žádosti hejtmanů a primátora hlavního města Prahy (iDnes.cz, 2021). Ten skončil 26. února a den na to byl vyhlášen další nouzový stav, tentokrát už s platným pandemickým zákonem.

26. února byl vládou vyhlášen tvrdý lockdown se zamezením pohybu mezi jednotlivými okresy, omezením pohybu v nočních hodinách, uzavřením škol i školek a uzavřením podstatné části obchodů. Tato opatření vešla v platnost 1. března (Forbes, 2021).

Začalo se s lockdownem a prodloužil se nouzový stav. Čeští občané měli možnost provozovat venkovní aktivity pouze v obci, kde pobývali a na nakupování využívali území celých okresů (Kurzy.cz, 2021).

S tím souvisí právě i omezení provozů HUZ. Pokud občané respektovali hygienická opatření, bylo do března pořád možné využívat ubytování v ubytovacích zařízeních, ale od 1. března se i v této oblasti zakázaly některé služby. Jednalo se hlavně o krátkodobé a rekreační služby s výjimkami například pro ubytování nezbytné k výkonu povolání,

ubytování kvůli nařízené karanténě, či ubytování za účelem toho, aby jim byly poskytnuty zdravotní služby.

22. března se prodloužil lockdown, který vláda vyhlásila 1. března. Nově bylo možné sportovat či vyrazit na procházku po celém okrese (Seznam zprávy, 2021a).

Hned 7. dubna došlo k další výměně ministra zdravotnictví. Jana Blatného nahradil ve funkci ředitel Fakultní nemocnice Královské Vinohrady Petr Arenberger (iRozhlas.cz, 2021a).

Na našem území se postupně potvrzovaly případy dalších mutací koronaviru, například brazilská, indická, nigerijská či floridská (EuroZprávy.cz, 2021).

Zároveň se postupně rozvolňovala opatření, kvůli skončení nouzového stavu ke dni 11. dubna (E15.cz, 2021a).

V květnu se podařilo systematicky evidovat bezinfekčnost lidí pomocí Covid Pasů. Zavedl se systém O-T-N (očkování, test nebo prodělaná nemoc). Tyto tři možnosti prokázání bezinfekčnosti jsou oficiálně schválené a pod štítem evropské unie (Ministerstvo zdravotnictví, n.d.).

26. května došlo k vystřídání ministra zdravotnictví, novým ministrem se stal znovu Adam Vojtěch (iRozhlas.cz, 2021b).

Postupně se během května rozvolnila opatření. Lidé mohli opět navštěvovat různá střediska, včetně ubytovacích, akorát se museli certifikátem prokázat o bezinfekčnosti (Denik.cz, 2021a).

Pro léto 2021 byla velmi významná světová událost Letní olympijské hry 2020 v Tokiu (hry byly o rok posunuty, ale logo 2020 zůstalo v názvu). Samozřejmě taková velká světová událost během pandemie se neobešla bez kritiky. Těsně před začátkem her bylo totiž v Japonsku zaznamenáno nejvíce nově nakažených za půl roku, proto se olympiáda konala bez diváků na prázdných stadionech (ČT, 2021). Podle průzkumů z května 2021 si 83 % Japonců nepřálo konání olympijských her a počty odpůrců dále rostly. Na druhou stranu zrušení by bylo pro Japonsko také výrazně finančně náročné, proto se hry uskutečnily s tím, že se měla dodržovat hygienická opatření. Nicméně ještě před zahájením a během ubytování a testování sportovců z celého světa se zjistilo, že značná část z nich měli pozitivní test na nemoc covid-19 (E15.cz, 2021b).

Přes léto bylo možné cestovat s využíváním Covid Pasů a systému O-T-N. Na našem území museli v ubytovacích zařízeních a dalších centrech turismu kontrolovat certifikáty a ověřovat si platnost těchto certifikátů.

Září a říjen byly na opatření poměrně chudší, kvůli volbám do Poslanecké sněmovny a kvůli změně vlády. Postupně se omezovaly počty lidí v restauracích, ale hranice zůstaly otevřené a hotely fungovaly s tím, že byly kontrolovány certifikace o bezinfekčnosti (onemocnění, očkování a testy přestaly být validním identifikátorem bezinfekčnosti) (iRozhlas.cz, 2021c).

Listopad byl na události plnější. 25. listopadu byl rekordní nárůst nakažených v jeden den a to 27 935 lidí (Onemocnění aktuálně.mzcr.cz, 2021). Jedním z kroků pro zabránění přenosu nemoci bylo zakázání vánočních trhů (Novinky.cz, 2021). Vánoční trhy jsou velké lákadlo pro turisty, jelikož je to pro nás blízce spojené s Vánoci. Takže zákaz vánočních trhů způsobil, že vlastně někteří lidé měli rezervované ubytování, například v Praze, které vlastně nemohli plnohodnotně využít. Nehledě na to, že na takové akce se připravuje jak město, tak hotely nebo restaurace, a tímto zákazem přišla spousta příprav nazmar.

Od pátku 26. listopadu v 00:00 hodin platí na území České republiky nouzový stav (Vláda.cz, 2021).

27. listopadu bylo potvrzeno, že se na našem území objevila nová mutace covidu-19, varianta omikron. Tuto mutaci objevili u ženy z Libereckého kraje, která se vrátila z dovolené v Namibii. Žena byla očkovaná a měla lehký průběh nemoci (Seznam Zprávy, 2021b).

V občanech se postupně začaly vzbuzovat emoce odporu vůči opatřením, ale taky strachu z nemoci.

27. prosince se pro cizince přijíždějící do Česka změnila pravidla, nově bylo nutné, aby měli PCR testy i cizinci přijíždějící ze států s mírným i středním rizikem nákazy (Denik.cz, 2021).

5 Státní podpora v oblasti turismu

V tíživých situacích, jako je například světová pandemie, má stát možnost a dalo by se říct povinnost pomáhat jednotlivým subjektům, aby nebyla situace neúnosná.

V turismu byly státem podporovány hlavně projekty sloužící k propagaci oblasti cestovního ruchu.

5.1 České dráhy kampaň 2020

Tuto kampaň zmíníme pouze ve zkratce, protože toto byla hlavně reklama na České dráhy. České dráhy jsou státním podnikem spadající pod Ministerstvo dopravy a v roce 2020 pobavily svou reklamní kampaní, kdy různými hesly propagovaly tuzemský turismus. Jako příklad autorka uvede citát ze stránky Denik.cz (2021c), „Místo Bora Bora zlákala mě Kutná hora.“

5.2 CzechTourism

Agentura CzechTourism je státní příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je MMR a jež vyvíjí svou činnost v souladu s cíli zřizovatele, zřizovací listinou a platným statutem. (CzechTourism, 2021)

Tato agentura plánovala investovat až 156 milionů korun do kampaní na propagování českého turismu v roce 2021. Dle webu Mediaguru (2021) plánovala agentura investovat 100 milionů korun do zahraničí na propagaci destinací po České republice a 56,5 milionů korun do domácího turismu. V České republice se mělo investovat do televizních pořadů a reklamy.

Z plánovaných investic agentura vložila například 1 milion korun do spolupráce s firmou Red Bull, kdy z části financovala reklamu, ve které Formule 1 projíždí přes Karlův most v Praze (CzechTourism, 2021b). Necelý milion korun byl dále investován v Itálii na Mural art s kněžnou Libuší, svatým Václavem, krtečkem a pražskými věžemi (CzechTourism, 2021c). Další 6 milionů korun bylo investováno v Německu do reklam, které měly německé turisty lákat na podzimní dovolené v Česku (CzechTourism, 2021d).

Mezi investice do českého turismu se nejvíce investovalo do pořadů například „Kudy, foodie?“ je pořad foodblogera a herce Lukáše Hejlíka. Tento pořad stál zhruba 1,9

milionů korun a primárně je určen pro české diváky. Plánuje se však překládání pořadu až do čtrnácti cizích jazyků, a tedy aby sloužil i jako propagace českého turismu v cizině (Celyoturismu.cz, 2021).

5.3 Státní poukazy do lázní

MMR podpořilo obnovu krajských měst v podobě lázeňských poukazů. O tyto poukazy bylo možné zažádat vyplněním formuláře na portále Kudyznudy.cz, kde byla k dispozici i přehledná tabulka (Obrázek 4), ve kterých oblastech bylo možné voucher uplatnit (Statnipoukaz.cz, 2021).

Na tyto poukazy se plánovalo využít až 500 miliard korun s tím, že poukaz na 4 000 korun mohl získat pouze klient, který si v lázních domluvil alespoň šesti denní pobyt s minimálně pěti procedurami. Při tří denním pobytu by na dospělého člověka připadl poukaz v hodnotě 3 000 korun a na dítě 1 000 korun. Minimální možností bylo využít poukaz na pobyt v délce tří dnů. Cílem totiž bylo podpořit dlouhodobé pobyty v lázeňských centrech a využívání větších množství procedur (iRozhlas.cz, 2021d).

Obrázek 4: Výstřížek tabulky uplatněných voucherů

Seznam lázeňských ubytování, kde lze voucher uplatnit od 1. 1. do 31. 3. 2022

Lázeňská ubytování	využito / zbývá
Spa & Kur Hotel Harvey Františkovy Lázně	185 / 1 615
Hotel Imperial Karlovy Vary	150 / 1 600
Lázeňský hotel Pyramida Františkovy Lázně	50 / 1 450
Spa Resort Pawlik Františkovy Lázně	174 / 1 326
Astoria Hotel & Medical Spa Karlovy Vary	292 / 1 308
Spa Resort Sanssouci Karlovy Vary	447 / 1 253
Lázně Darkov	189 / 1 211
Lázeňský hotel Karlsbad Grande Madonna	244 / 1 056
Hotel Prezident Karlovy Vary	79 / 1 001
Reitenberger Spa Medical Mariánské Lázně	119 / 981
Lázeňský hotel Metropol Františkovy Lázně	20 / 880
Lázeňský hotel Belvedere Františkovy Lázně	40 / 860
Lázeňský hotel Luisa Františkovy Lázně	70 / 830
Hotel Reza Františkovy Lázně	680 / 820
Lázeňský hotel Dr. Adler Františkovy Lázně	90 / 810
Lázně Bohdaneč	11 / 789
Lázně Teplice nad Bečvou	26 / 774
Priessnitzovy léčebné lázně	359 / 611
Spa Hotel Cristal Mariánské Lázně	0 / 600
Spa Hotel Silva Mariánské Lázně	0 / 600
Hotel Park Poděbrady	10 / 590
Lázeňský hotel Villa Smetana	36 / 564
Spa Hotel Diana Františkovy Lázně	197 / 553
Lázně Teplice v Čechách	389 / 511
Lázeňský dům Erika Františkovy Lázně	126 / 504
Spa & Kur Hotel Praha Františkovy Lázně	198 / 502

Zdroj: Kudyznudy.cz (2022)

5.4 Lex Voucher

Lex voucher je zákon č. 185/2020 Sb. Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru označovaného jako SARS CoV-2 na odvětví cestovního ruchu. Tento zákon umožňoval cestovním kancelářím vydat klientovi poukaz na zájezd v případě zrušení jiného zájezdu z důvodu pandemie. Jednalo se o zájezdy v termínech od 20.2.2020 do 31.8.2020. Klienti se s tímto poukazem nemuseli bát případného úpadku cestovní kanceláře (Podnikatel.cz, 2020).

Na obrázku 5 je ke srovnání rozdíl mezi Lex voucherem a vlastním poukazem cestovních kanceláří. Hlavním rozdílem je to, že Lex voucher se vydával bez souhlasu zákazníka, kdežto vlastní poukazy působí spíše jako běžné domluvy mezi zákazníkem a cestovní kanceláří. Velkou nevýhodou vlastních poukazů je, že cestovní kanceláře nemají povinnost tento poukaz proplácet.

Obrázek 5: Lex Voucher a Vlastní poukazy CK

	Lex voucher	Vlastní poukazy CK
Vydání poukazu	Bez souhlasu zákazníka	Se souhlasem zákazníka
Období vydání	Zájezdy zahájené od 20.2.2020 do 31.8.2020	Bez omezení
Odmítnutí poukazu	Chráněné skupiny (např. senioři 65+, zdravotně postižení, nezaměstnaní, rodičovská dovolená)	Poukaz vydáván jen po souhlasu zákazníka
Náhradní zájezd bez doplatku	Ano	Dle podmínek CK
Doba platnosti	Max. do 31.8.2021	Dle podmínek CK
Proplacitelnost poukazu při nevyužití	Ano (po 31.8.2021)	Dle podmínek CK
Ochrana pro případ úpadku CK	Ano	Ano

Zdroj: MMR (2021g)

5.5 Státní podpora podnikatelů

Vládní opatření nezasáhla pouze cestovní ruch jako celek, ale i soukromé podniky. Podnikatelé mnohdy nevěděli, kolik hostů smí přijmout a jestli vůbec své podniky mají otevřít. Proto vláda chtěla podnikatelům jejich ztráty vynahradit v podobě různých dotačních programů. Těchto programů byla celá řada, například Liberační balíčky od

Ministerstva financí, programy Antivirus od Ministerstva práce a sociálních věcí, COVID-Nájemné a COVID I, II a III od Ministerstva průmyslu a obchodu [MPO].

Další programy, které si více rozebereme jsou COVID-Gastro, COVID-Lázně 2021, COVID-Ubytování a COVID-Podpora cestovního ruchu, který se ještě dělí na COVID-Cestovní kanceláře, COVID-Cestovní kanceláře II, COVID-Cestovní agentury, COVID-Průvodci cestovním ruchem a COVID-Záruka CK.

5.5.1 COVID-Gastro

Tento program byl určen pro podnikatele, kteří byli na základě vládních opatření a nouzového stavu nuceni zavřít své provozovny, či jinak omezit prodeje produktů a služeb (MPO, 2021a).

Žádost o podporu mohly využít fyzické a právnické osoby jež vykonávají podnikatelskou činnost uvedenou v příloze č. 2 živnostenského zákona a kterým byl zakázán nebo omezen prodej zboží a služeb v období od 9. října 2020 do 10. ledna 2021 nebo aspoň v jeho části (MPO, 2021b).

5.5.2 COVID-Lázně 2021

Dotační program byl určen jako částečná kompenzace za výpadky zahraničních lázeňských klientů. Jeho účelem bylo také krytí nákladů za akceptování slevových voucherů na ozdravné a preventivní pobyty v lázeňských zařízeních (MMR, 2021a).

Žádost o kompenzaci mohly využít subjekty poskytující léčebnou lázeňskou rehabilitační péči a jsou v den podání žádosti uvedeni v „Seznamu poskytovatelů lázeňské léčebné rehabilitační péče“ (MMR, 2021a).

5.5.3 COVID-Ubytování

Tato dotace sloužila k podpoře cestovního ruchu v oblasti hromadných ubytovacích zařízení. Byla určena pro provozovatele těchto zařízení, kteří byli zasaženi důsledky opatření souvisejících s pandemií covidu-19 (MMR, 2021a).

O dotaci mohly zažádat fyzické i právnické osoby, které provozují hromadná ubytovací zařízení v kategoriích hotel, motel, hotel, kemp, penzion, chatové osady, hostel, nebo nestátní lázeňská zařízení (MMR, 2021a).

5.5.4 COVID-Podpora cestovního ruchu

Tento národní dotační balíček obsahuje několik programů. Ty se jednotlivě věnují cestovním kancelářím, agenturám a průvodcům v cestovním ruchu.

- COVID-Cestovní kanceláře

Program podporující cestovní kanceláře zasažené důsledky opatření vlády souvisejících s pandemií covid-19 (MMR, 2021c).

- COVID-Cestovní kanceláře II

Rozšíření programu na podporu cestovních kanceláří, které zasáhly důsledky opatření vlády související s pandemií covid-19 (MMR, 2021d).

- COVID-Cestovní agentury

Dotační program podporující cestovní agentury, které byly zasaženy důsledky vládních opatření souvisejících s pandemií covid-19 (MMR, 2021e).

- COVID-Průvodci v cestovním ruchu

Program na podporu průvodců v cestovním ruchu zasažených důsledky opatření vlády související s pandemií covid-19. Tato podpora byla také určena pro profesní rozvoj dovedností průvodců, aby byli schopni získat uplatnění i v jiných oborech, které nejsou závislé na příjezdovém cestovním ruchu (MMR, 2021f).

- COVID-Záruka CK

Tato podpora měl za cíl pomoci malým a středním cestovním kancelářím sjednat zákonnou povinnost pojištění proti úpadku. Tato pomoc byla zprostředkována Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou, a. s., která poskytovala portfoliovou záruku CK. O tuto podporu mohly zažádat cestovní kanceláře, nebo cestovní agentury, které byly cestovními kancelářemi, ale kvůli nedosáhnutí na povinné pojištění začali působit jako CA, nejdéle však od 12.3.2020. Míra ručení činila nejvýše 75 % z požadované spoluúčasti CK do 30 % limitu pojistného plnění a maximálně do výše 8 milionů Kč. (MPO, 2021c)

Tabulka 3: Vybrané vládní programy, vyhrazené finance a zdroje informací

Program	Vyhrazeno financí	Zdroj informací
COVID-Gastro	2,5 miliard Kč	MPO (2021a)
COVID-Lázně 2021	743,8 milionu Kč	MMR (2021a)
COVID-Ubytování	3,310 miliard Kč	MMR (2021b)

Zdroj: Zpracováno autorkou (2022)

Tabulka 4: Podprogramy balíčku COVID-Podpora cestovního ruchu, vyhrazeno financí a zdroje informací

COVID-Podpora cestovního ruchu	Vyhrazeno financí	Zdroje informací
-COVID-Cestovní kanceláře	345 milionu Kč	MMR (2021c)
-COVID-Cestovní kanceláře II	75 milionu Kč	MMR (2021d)
-COVID-Cestovní agentury	55 milionu Kč	MMR (2021e)
-COVID-Průvodci v cestovním ruchu	25 milionu Kč	MMR (2021f)
-COVID-Záruka CK	-neuvedeno-	MPO (2021c)

Zdroj: Zpracováno autorkou (2022)

6 Vlastní výzkum

V této části se zaměříme na přípravu dotazníkového šetření a následnou analýzu výsledků, která byla uskutečněná popisnou statistikou a vhodnými statistickými a analytickými nástroji.

6.1 Cíl výzkumu

Výzkum byl zaměřen na změny chování občanů. Zabýval se především tím, jak trávili dovolenou v důsledku propuknutí pandemie covid-19, jaké volili destinace a jaké měli postoje k dalším aspektům cestování.

6.2 Dotazníkové šetření – Příprava a metody získávání dat

Dotazník byl zvolen v elektronické podobě s možností případného vytisknutí. Na tuto službu bylo využito balíčku Google, konkrétně jejich dotazníkové formuláře Google Forms. Hlavním kritériem výběrového souboru bylo, aby se vzorek respondentů co možná nejvíce strukturálně přibližoval rozložení populace České republiky. Minimálně požadovaný rozsah výběrového souboru byl 500 respondentů. S tím, že byl dotazník základně nastaven, aby nebylo možné vyplňovat opakovaně. Dotazník je k dispozici v Příloze C.

Dotazník je rozložen do šesti sekcí, v první je pouze otázka, jestli respondent jezdil v období před rokem 2020 (před pandemií covid-19) na dovolenou. V případě odpovědi „Ano“ se respondent dostane do sekce druhé, ve které jsou otázky týkající se cestování před pandemií. Do třetí sekce se dostaneme, pokud odpovíme na otázku v první sekci „Ne“ a ta obsahuje pouze otázku, jestli respondent jel na dovolenou během let 2020-2021, stejná otázka je i na konci druhé sekce. Pokud se na tuto otázku odpoví „Ano“, dotazník pustí respondenta do sekce čtyři, kde jsou obdobné otázky jako v sekci dvě s tím rozdílem, že se jedná o cestování během pandemie.

Pokud respondent odpověděl v první sekci, že před pandemií cestoval, ale během pandemie ne, dostane se do páté sekce, která se skládá z tvrzení a Likertovy škály pro efektivní měření postojů respondentů k těmto tvrzením.

Poslední sekce je pro získávání informací o respondentovi. Tyto otázky jsou určeny k získávání demografických údajů a podle Řezánkové (2007) je obvykle lepší je mít

v dotazníku buď uprostřed nebo na konci, aby respondent nebyl odrazen hned první otázkou, která se týká přímo jeho osoby.

Poslední částí dotazníku je prostor pro komentář ohledně změn chování vlivem pandemie covid-19 ve způsobu zajištění a trávení dovolené. Tento prostor autorka zvolila, aby při vyhodnocování mohla využít i pohledy respondentů, na které se vybrané otázky přímo nevztahovaly.

Vzhledem k požadavkům na minimální počet respondentů a jejich demografické rozložení byla jako technika sběru dat zvolená kombinace metody podobné sněhové kouli a záměrného výběru.

Metoda sněhové koule, někdy označovaná jako metoda řetězového doporučení spočívá v tom, že respondenti, kteří už se průzkumu účastnili, pomáhají hledat další respondenty a tím dochází k postupnému nabalování respondentů. (QuestionPro, n.d.)

Metoda záměrného výběru spočívá v tom, že na základě konkrétních parametrů hledáme respondenty, kteří tyto parametry splňují. (Crossman, 2020)

Pro rozesílání dotazníku autorka zvolila sociální sítě jako Facebook, Instagram a Reddit, kde docházelo i k přeposílání od jiných uživatelů. Na těchto sítích se nasbíralo největší množství respondentů a následovalo záměrné vybírání osob, aby se výběrový soubor přibližoval co nejvíce populaci.

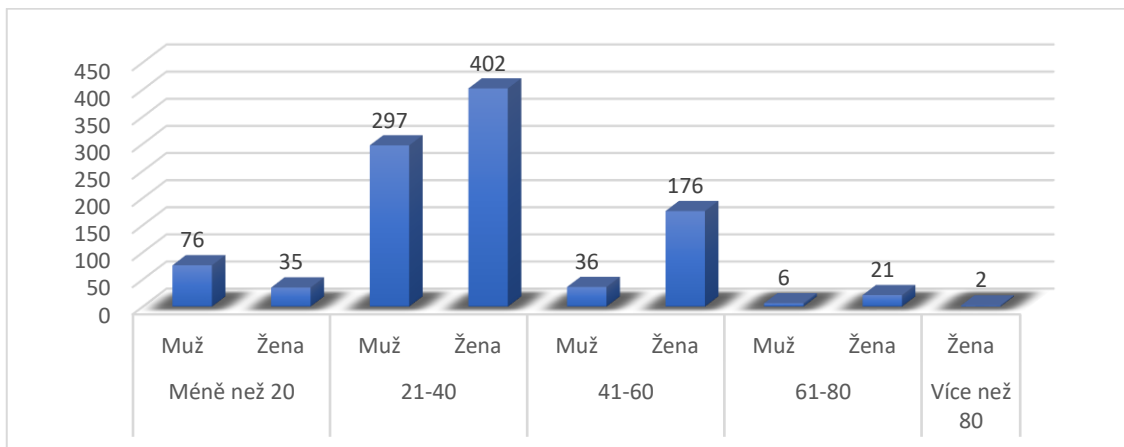
Dotazování probíhalo od 1.března do 31.března 2022 a nakonec se podařilo získat 1 051 respondentů.

6.3 Demografická struktura respondentů

Pro správné porovnání výsledků výběrového šetření je potřeba nejprve vyhodnotit demografickou strukturu respondentů. Grafy četností k jednotlivým otázkám č. 20, 21, 22, 23, 24 a 25 jsou k dispozici v Příloze D.

V Grafu 2 máme rozložení respondentů podle pohlaví a věku. Z tohoto grafu jsme schopní určit, že máme převahu respondentek, oproti respondentům. V Tabulkách 5 a 6 zase vidíme četnosti respondentů podle vzdělání, statusu, kraje, ve kterém žijí a velikosti obce ve které žijí.

Graf 2: Rozložení respondentů podle Pohlaví a Věku

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

Tabulka 5: Rozložení respondentů dle Vzdělání a Statusu

Demografické údaje		Absolutní četnost	Relativní četnost
Vzdělání	Základní	63	6 %
	Střední bez maturity a výučního listu	17	1,6 %
	Střední s výučním listem	83	7,9 %
	Střední s maturitou	481	45,8 %
	Vyšší odborné	39	3,7 %
	Vysoké bakalářské	183	17,4 %
	Vysoké magisterské	170	16,2 %
	Vysoké doktorské	15	1,4 %
Status	Zaměstnaný	563	53,6 %
	Student	346	32,9 %
	OSVČ	79	7,5 %
	Nezaměstnaný	33	3,1 %
	Důchodce	30	2,9 %

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

Tabulka 6: Rozložení respondentů dle Krajů a Velikostí obcí

Kraj	Hlavní město Praha	188	17,9 %
	Plzeňský kraj	133	12,7 %
	Jihomoravský kraj	121	11,5 %
	Středočeský kraj	95	9 %
	Karlovarský kraj	81	7,7 %
	Moravskoslezský kraj	81	7,7 %
	Ústecký kraj	62	5,9 %
	Zlínský kraj	62	5,9 %
	Olomoucký kraj	52	4,9 %
	Jihočeský kraj	49	4,7 %
	Pardubický kraj	40	3,8 %
	Kraj Vysočina	23	2,2 %
	Královéhradecký kraj	22	2,1 %
	Liberecký kraj	20	1,9 %
Mimo Českou republiku	22	2,1 %	
Velikost obce	Obec pod 2 000 obyvatel	206	19,6 %
	Obec od 2 001 do 5 000 ob.	128	12,2 %
	Obec od 5 001 do 10 000 ob.	91	8,7 %
	Obec od 10 001 do 50 000 ob.	194	18,5 %
	Obec od 50 001 do 100 000 ob.	87	8,3 %
	Obec nad 100 000 obyvatel	345	32,8 %

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

Dle výsledků sčítání lidu v roce 2021 víme, že poměr žen a mužů v populaci České republiky je 50,7 % žen a 49,3 % mužů a poměr dle věkových skupin je pro občany mladší 20 let 21,6 %, mezi 21 až 40 let 24,2 %, mezi 41 až 60 let 29 %, mezi 61 až 80 let 21,6 % a občané starší 80 let 3,6 %. Dále co se týče vzdělání, byl v roce 2021 v České republice poměr 0,6 % bez vzdělání, 12,5 % základní včetně neukončeného, 31 % střední včetně vyučení (bez maturity), 30,9 % střední s maturitou včetně nástavbového a pomaturitního vzdělání, 1,6 % vyšší odborné vzdělání, 17,6 % vysokoškolské vzdělání a 5,8 % nezjištěno (Český statistický úřad, 2022b).

Pro kontrolu shodnosti demografických údajů respondentů a demografických údajů České republiky autorka zvolila χ^2 test dobré shody. Hendl (2006, s. 304) tento test popsal jako „ověření, zda tvar pravděpodobnostního rozdělení kategoriální proměnné X má specifickou podobu.“ Test má podmínku dostatečné velikosti výběru, kdy všechny očekávané absolutní četnosti musí být větší než 5 (Řezánková, 2007).

Test byl proveden na rozdělení do dílčích kategoriích v rámci populace, které určovali četnosti respondentů dle pohlaví, věku, statusu a kraje.

Testovací statistika χ^2 vyšla = 58,48695745

p-hodnota vyšla = 0,029651596

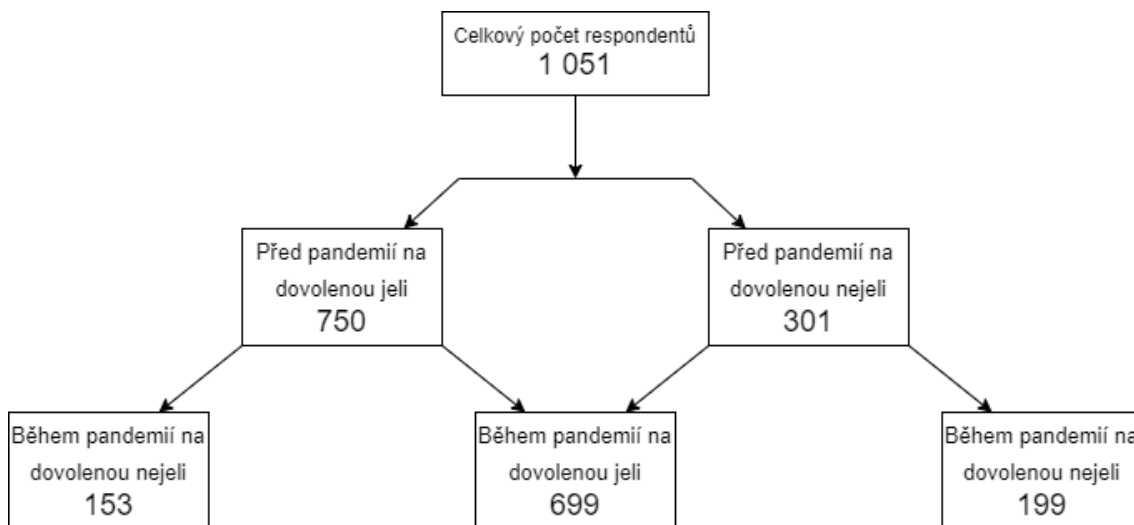
Na základě výsledků testování na hladině významnosti 5 % můžeme konstatovat, že se nepodařilo zajistit ideální výběrový soubor. Mezi respondenty je značně více žen, respondenti jsou spíše mladší a pře vzdělání.

6.4 Interpretace výsledků

V dotazníku se vyskytují obdobné otázky vždy pro období před rokem 2020 a pro roky 2020-2021. Pro zjišťování změn chování jsou vždy vyhodnocovány a porovnávány výsledky dvou otázek.

Je důležité držet na paměti, že respondenti odpovídali na různé sekce podle svých odpovědí na rozdělující otázky 1, 9 a 10. V sekci 2 (Na dovolenou jeli před pandemií) odpovídalo 750 respondentů. Do čtvrté sekce (na dovolenou jeli během pandemie) se dostalo 699 respondentů a do páté sekce 153 (před pandemií jeli, ale během pandemie nejeli). Graficky je rozdělení vyobrazeno na Obrázku 6.

Obrázek 6: Zobrazení počtu respondentů a jejich rozdělování v dotazníku

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

6.4.1 Vyhodnocení otázek 9 a 10

Tyto otázky zjišťovaly, jestli respondenti jeli, nebo nejeli na dovolenou před pandemií nebo během pandemie.

Tabulka 7: Jeli na dovolenou před a během pandemie?

Jeli na dovolenou?		Před pandemií	
		Jeli (+)	Nejeli (-)
Během pandemie	Jeli (+)	597	102
	Nejeli (-)	153	199

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

Pro zjištění změny četností před pandemií a během pandemie využijeme McNemarův test. Tento test se provádí v případě dvojího měření, první před pokusem a druhý po něm (Hendl, 2006). V našem případě nejde o tento typ měření, nicméně tímto testem jsme z našich dat schopni zjistit, jestli došlo ke statisticky významné změně stavu během pandemie oproti stavu před pandemií (uvažujeme o pandemii jako právě o daném „pokusu“).

Vzorec pro McNemarův test se týká hodnot na vedlejší diagonále (Hendl, 2006, s. 318):

$$\chi^2 = \frac{(n_{12} - n_{21})^2}{n_{12} + n_{21}}$$

(Vzorec byl oproti knize upraven, aby korespondoval s dalšími vzorci)

Nulová hypotéza H0: Počet respondentů, kteří změnili svůj postoj pozitivním směrem je přibližně stejný jako počet respondentů, kteří změnili svůj postoj negativním směrem. Tedy pandemie postoje neovlivnila.

Alternativní hypotéza H1: non H0 (rozdílné od H0)

Výpočet:

$$\chi^2 = \frac{(102-153)^2}{102+153} = 10,2$$

Testovací statistika χ^2 vyšla 10,2 a p-hodnota 0,001404. Nulovou hypotézu zamítáme na hladině významnosti 0,05. Můžeme tedy říct, že pandemie ovlivnila postoje respondentů.

Dále si určíme míru asociace pomocí poměru šanci OR (z angličtiny odds ratio).

Vzorec (Řezánková, 2007, s. 126):

$$OR = \frac{n_{11} * n_{22}}{n_{12} * n_{21}}$$

Výpočet:

$$OR = \frac{597 * 199}{102 * 153} = 7,61$$

Protože je výsledná hodnota větší než 1, můžeme konstatovat, že pandemie měla vliv na postoj respondentů k cestování. Ti, kteří na dovolenou jeli před pandemií, měli 7,61krát větší šanci, že jeli na dovolenou i během pandemie.

Autorka zvolila testování závislosti pomocí Yuleova Q, které popisuje Řezánková (2007, s. 123-124) jako symetrickou míru, která je určená pro dvě dichotomické proměnné se stejným kódováním, například pomocí 1 a 0 (Ano x Ne). „Součin četností na hlavní diagonále pak vyjadřuje počet párů objektů, z nichž jeden obsahuje u obou proměnných nuly a druhý jedničky. Součin četností na vedlejší diagonále vyjadřuje počet párů objektů, z nichž první obsahuje u jedné proměnné nulu a u druhé jedničku, zatímco u druhého objektu je to naopak.“

Vzorec k výpočtu Yuleova Q (Řezánková, 2007, s.124):

$$Q = \gamma = \frac{n_{11}n_{22} - n_{12}n_{21}}{n_{11}n_{22} + n_{12}n_{21}}$$

Výpočet

$$\text{Yuleovo } Q = \frac{(597*199)-(102*153)}{(597*199)+(102*153)} = 0,76778$$

Výsledek lze interpretovat jako střední až silná závislost, přičemž převáží počet četností stejných hodnot nad počtem různých hodnot.

6.4.2 Porovnání otázek 2 a 11 – Frekvence dovolených

Tabulka 8: Frekvence dovolených

	Před pandemií					
Během pandemie	0	1	2	3	4+	SUMA
0	199	95	41	12	5	352
1	80	154	102	20	10	366
2	15	19	101	40	28	203
3	4	3	10	35	19	71
4+	3	1	3	4	48	59
SUMA	301	272	257	111	110	1051

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

V Tabulce 6 jsou uvedené četnosti odpovědí na otázky z dotazníku 2 a 11, které zjišťovaly, jak často jezdili respondenti na dovolenou před pandemií a během pandemie.

Součet hodnot na diagonále ukazuje počet respondentů, kterým se frekvence dovolených nezměnila. Těchto respondentů bylo 537, tedy 51,1 %.

Součet hodnot v levém spodním trojúhelníku pod diagonálou ukazuje počet respondentů, kterým se frekvence dovolených zvýšila. Těchto respondentů bylo 372, tedy 35,4 %.

A součet zbylých hodnot, v horním pravém trojúhelníku nad diagonálou, ukazuje počet respondentů, kterým se frekvence dovolených snížila. Těchto respondentů bylo 142, tedy 13,5 %.

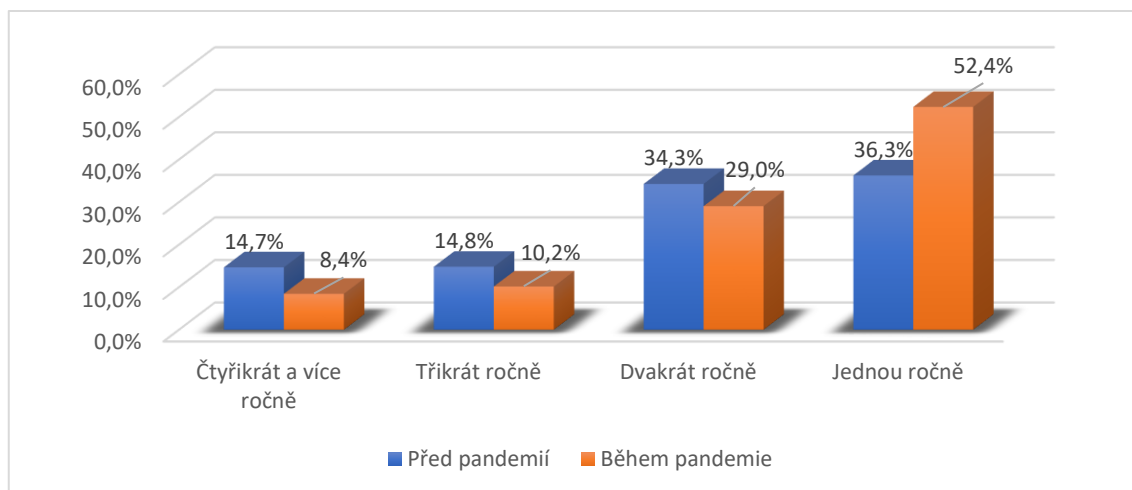
Výpočet shody těchto odpovědí provedeme pomocí κ koeficientu shody, který je dle Hendla (2007, s. 322-323) vhodný pro tabulky $K \times K$, kdy K představuje počet kategorií, které přiřazují dva posuzovatelé. Tím se určuje shoda postoje posuzovatelů. V našem případě se jedná o posuzování shody situace před pandemií a během pandemie.

K výpočtu (Řezánková, 2007, s. 92) se využívá tabulky pozorovaných četností (Tabulka 9) a tabulka očekávaných četností, kde se sečtou četnosti na hlavní diagonále O_{ii} (pozorované četnosti) a ve druhé tabulce E_{ii} (očekávané četnosti). Vzorec je následující:

$$\kappa = \frac{\sum O_{ii} - \sum E_{ii}}{n - \sum E_{ii}}$$

V našem případě koeficient κ vyšel 0,35, což ukazuje spíše neshodnost. Můžeme tedy říct, že respondenti hodnotící situaci před pandemií zvolili jinak rozložení frekvencí než respondenti hodnotící situaci během pandemie.

Graf 3: Frekvence dovolených před pandemií a během pandemie

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

Na Grafu 3 můžeme vidět, že před pandemií respondenti více volili frekvence větší než jednou ročně. Během pandemie se zvýšilo množství respondentů, kteří volili jednu dovolenou ročně.

6.4.3 Porovnání otázek 3 a 12 – Preferované typy dovolených

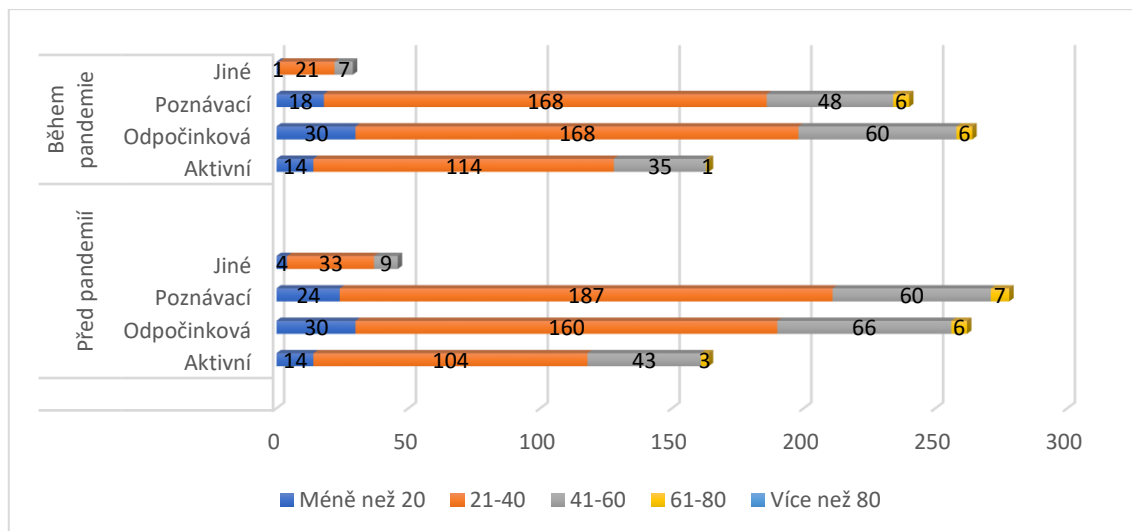
Dotazovaní měli u těchto otázek možnost zvolit z předvolených odpovědí „odpočinková“, „poznávací“ a „aktivní“. Pokud by žádná z těchto možností nevyhovovala, mohli zvolit možnost „jiné“ doplněnou vlastním textem.

V Grafu 4 jsou zobrazené četnosti odpovědí na otázky, týkající se preferovaných typů dovolených. Nejčastější odpovědí před pandemií byl typ poznávací, kdežto během pandemie respondenti volili spíše odpočinkovou dovolenou. Četnost odpovědi „aktivní dovolená“ se nezměnila.

Stav před pandemií a během pandemie působí podobně. Vidíme, že před pandemií hlavně mladší respondenti (pod 40 let) volili poznávací dovolené, kdežto během pandemie volili stejně početně odpočinkovou dovolenou. Respondenti mladší 20 let volili v obou

případech obdobně s tím, že preferovali i před pandemií i během pandemie odpočinkovou dovolenou.

Graf 4: Preferované typy dovolených před pandemií a během pandemie

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

Mezi jiné odpovědi patřily převážně kombinace předvolených třech kategorií. Zajímavé je, že během pandemie respondenti uváděli navíc odpovědi „pracovní dovolené“ a „rodinné návštěvy“, které před pandemií nebyly zmíněné.

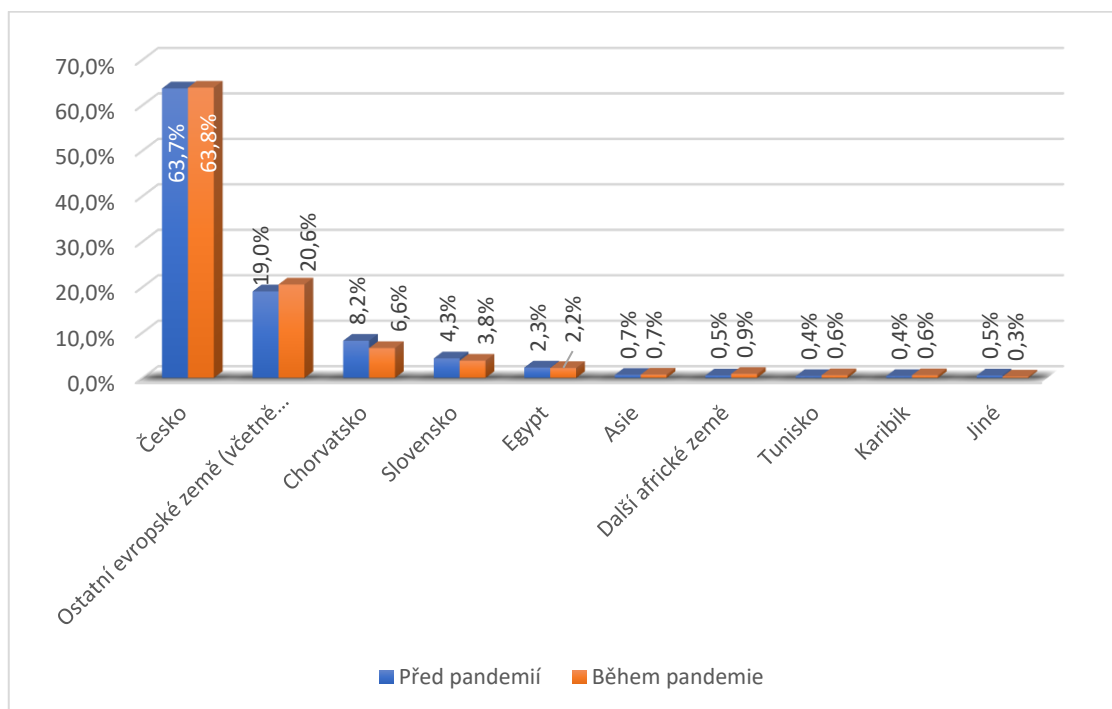
6.4.4 Porovnání otázek 4 a 13 – Preferované destinace

U těchto otázek měli respondenti možnost zvolit jednu nebo více odpovědí a měli možnost zvolit i odpověď „jiné“ doplněnou o vlastní text.

Respondenti jednoznačně volili jako preferovanou destinaci Česko, kterou před pandemií zvolilo 63,7 % a během pandemie 63,8 %. Druhou frekventovanou odpovědí byla možnost „Ostatní evropské země (včetně Turecka)“, kterou před pandemií zvolilo 19 % a během pandemie 20,4 % respondentů. Kombinaci těchto dvou odpovědí také zvolilo před pandemií nejvíce respondentů, konkrétně 95. Během pandemie byla jednoznačně nejčastější odpovědí jenom Česká republika, kterou zvolilo 198 respondentů.

V kategorii jiné respondenti uváděli například USA, Austrálii nebo Francouzskou Polynésii.

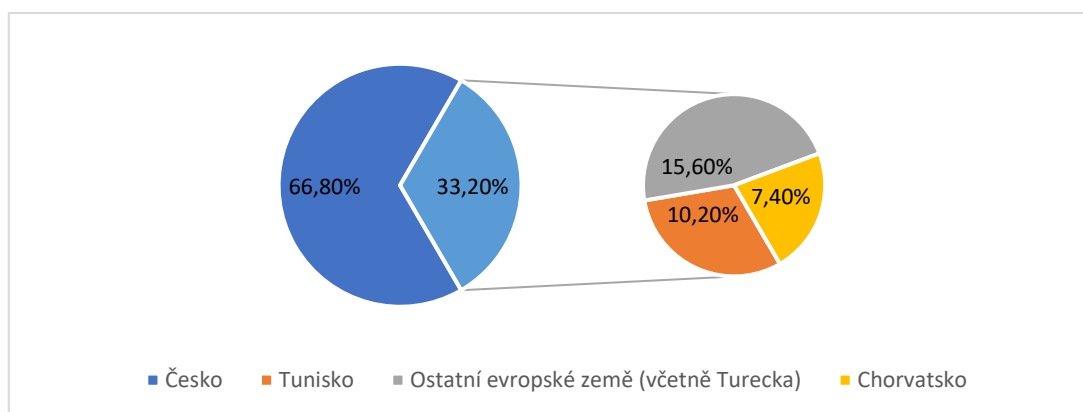
Graf 5: Preferované destinace před pandemií

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

V Grafu 6 je možné vidět poměrově, jak změnili své odpovědi ti respondenti, kteří před pandemií označili jako oblíbenou destinaci Česko. Dvě třetiny z nich zvolily i během pandemie Česko jako preferovanou destinaci. Zbylá část se rozdělila na Ostatní evropské země (včetně Turecka), Tunisko a Chorvatsko.

Graf 6: Jak změnili volbu destinace respondenti, kteří před pandemií cestovali v České republice

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

Naopak 17,6 % těch respondentů, kteří před pandemií volili cizinu, zvolili během pandemie možnost Česko. Jejich destinace před pandemií byly Asie, Slovensko a ostatní evropské země (včetně Turecka).

Obrázek 7: Destinace podle věkových kategorií

	Před pandemií				Během pandemie			
	Méně než 20	21-40	41-60	61-80	Méně než 20	21-40	41-60	61-80
Česko	9,0%	64,7%	24,2%	2,1%	9,3%	68,3%	20,3%	2%
Slovensko	9,7%	62,4%	25,3%	2,7%	9,3%	69,8%	18,6%	2,3%
Chorvatsko	12,4%	66,7%	19,2%	1,7%	11,2%	65,5%	20,7%	2,6%
Ostatní evropské země (včetně Turecka)	8,5%	68,5%	21,2%	1,8%	6,9%	71,7%	20,4%	0,9%
Egypt	9,7%	53,8%	33,3%	3,2%	6,7%	53,3%	40,0%	0,0%
Tunisko	12,2%	61,0%	24,4%	2,4%	7,7%	69,2%	23,1%	0,0%
Další africké země	2,6%	61,5%	33,3%	2,6%	4,5%	68,2%	27,3%	0,0%
Asie	3,6%	65,8%	27,9%	2,7%	0,0%	76,5%	23,5%	0,0%
Karibik	0,0%	58,5%	36,6%	4,9%	0,0%	60,0%	40,0%	0,0%
Jiné	0,0%	75,0%	25,0%	0,0%	7,7%	84,6%	7,7%	0,0%

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

Na obrázku 7 je možné vidět tabulku, ve které jsou četnosti respondentů v určitých věkových kategoriích podle destinací, které zvolili před pandemií a během pandemie. Pole v části „Během pandemie“ jsou podbarvená červeně pokud došlo k poklesu a zeleně pokud došlo k nárůstu. Můžeme vidět že pro věkovou kategorii 21-40 se zvýšily četnosti téměř pro všechny destinace kromě Chorvatska a Egypta, tyto dvě destinace naopak vyrostly u starších respondentů (41-60 let). Největší poklesy vidíme u respondentů starších 61 let, kteří během pandemie volili jen evropské země, kdežto před pandemií měli nejvíce v oblibě destinace jako Karibik, Egypt a Asii.

6.4.5 Porovnání otázek 5 a 14 – Postoj k cestovnímu pojištění

Otázky 5 a 14 zjišťovaly, zda respondenti využili možnost cestovního pojištění před pandemií a během pandemie.

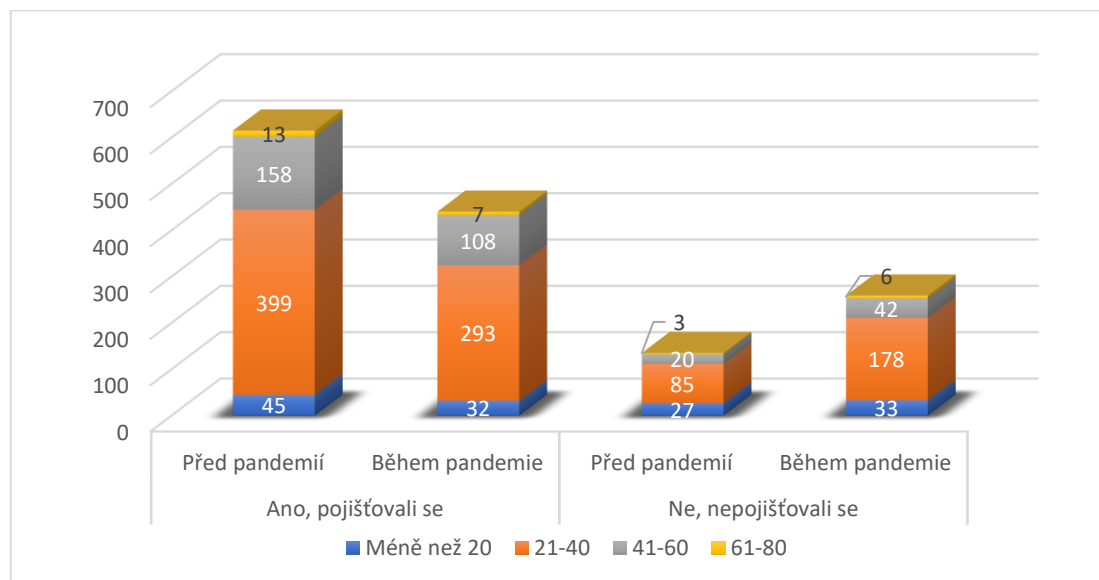
Tabulka 9: Postoj k cestovnímu pojištění

	Před pandemií	Během pandemie	Suma absolutních četností
Pojištění Ano	82 %	62,9 %	1055
Pojištění Ne	18 %	37,1 %	394
Suma absolutních četností	750	699	

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

V tabulce 10 jsou vidět relativní četnosti respondentů k jednotlivým odpovědím. Dochází k poklesu odpovědí „Ano“ v průběhu pandemie a ke zvýšení počtu odpovědí „Ne“ o 19,1 %.

Graf 7: Postoj k cestovnímu pojištění podle věku

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

V Grafu 7 je možné si všimnout, že u četností odpovědí „Ano“ došlo k poklesu a u četností odpovědí „Ne“ ke zvýšení. Nejzřetelnější je tento rozdíl u mladších respondentů v kategorii 21-40 let. Tento trend může souviset s cestováním primárně po České republice, kde respondenti nepocíťovali nutnost cestovního pojištění.

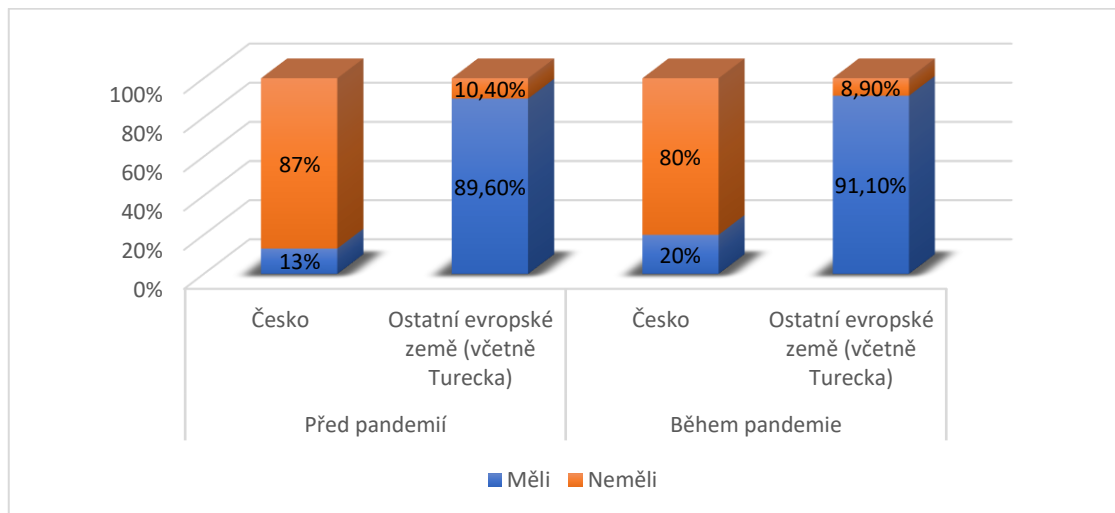
V Tabulce 11 jsou zanesené četnosti dle postojů k cestovnímu pojištění před pandemií a během pandemie, podle volených destinací a podle věkové kategorie. Oranžově podbarvený řádek jsou četnosti respondentů, kteří spadají do věkové kategorie 21-40 let a jako destinaci pro dovolenou volili Českou republiku. Můžeme si všimnout, že zde dochází ke značnému poklesu četnosti odpovědi „Ano“ a zvýšení četnosti odpovědi „Ne“. Zeleně podbarvená pole označují četnosti, kde oproti stavu před pandemií došlo k nárůstu. Červená pole ukazují ubytěk. Můžeme si všimnout, že zvýšení odpovědí „Ano“ nastává hlavně u respondentů mladších 20 let, kteří volili jako destinaci Slovensko, Ostatní evropské země (včetně Turecka) nebo Egypt.

Tabulka 10: Postoj k cestovnímu pojištění dle destinace a věkové kategorie respondenta

		Před pandemií		Během pandemie	
		Ano	Ne	Ano	Ne
Česko	Méně než 20	53,5%	46,5%	31,7%	68,3%
	21-40	79,5%	20,5%	48,7%	51,3%
	41-60	83,5%	16,5%	58,4%	41,6%
	61-80	70,0%	30,0%	44,4%	55,6%
Slovensko	Méně než 20	61,1%	38,9%	62,5%	37,5%
	21-40	87,1%	12,9%	68,3%	31,7%
	41-60	93,6%	6,4%	81,3%	18,8%
	61-80	60,0%	40,0%	50,0%	50,0%
Chorvatsko	Méně než 20	72,4%	27,6%	69,2%	30,8%
	21-40	91,7%	8,3%	88,2%	11,8%
	41-60	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
	61-80	75,0%	25,0%	66,7%	33,3%
Ostatní evropské země (včetně Turecka)	Méně než 20	73,8%	26,2%	81,8%	18,2%
	21-40	88,8%	11,2%	84,6%	15,4%
	41-60	94,3%	5,7%	87,7%	12,3%
	61-80	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Egypt	Méně než 20	88,9%	11,1%	100,0%	0,0%
	21-40	96,0%	4,0%	100,0%	0,0%
	41-60	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
	61-80	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Tunisko	Méně než 20	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
	21-40	92,0%	8,0%	88,9%	11,1%
	41-60	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
	61-80	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Další africké země	Méně než 20	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
	21-40	87,5%	12,5%	86,7%	13,3%
	41-60	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
	61-80	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Asie	Méně než 20	75,0%	25,0%	0,0%	0,0%
	21-40	93,2%	6,8%	84,6%	15,4%
	41-60	90,3%	9,7%	100,0%	0,0%
	61-80	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Karibik	21-40	95,8%	4,2%	80,0%	20,0%
	41-60	93,3%	6,7%	90,0%	10,0%
	61-80	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Jiné	21-40	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
	41-60	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

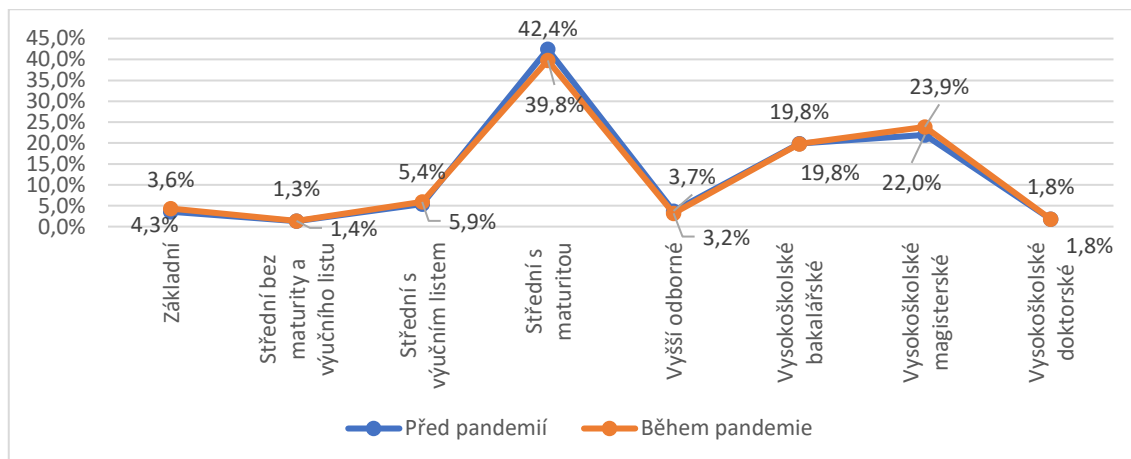
Graf 8: Poměr postoje k pojištění demonstrovaný na dvou oblíbených destinacích

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

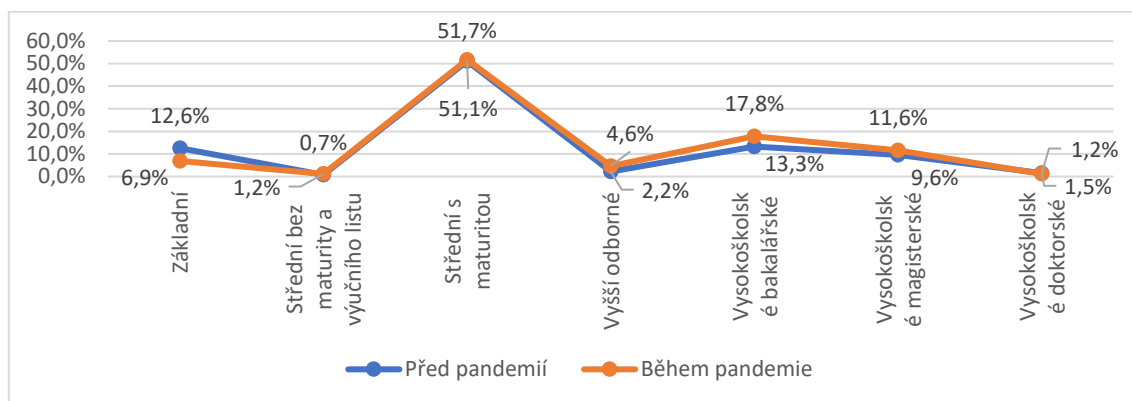
Na grafu 8 autorka demonstruje rozdíl postoje k pojištění na základě preferované destinace. Je to ukázáno na dvou preferovaných destinacích. Toto porovnání je ukazatelem toho, že si lidé většinou nezřizují cestovní pojištění na tuzemské dovolené. Můžeme si ale všimnout, že během pandemie se část respondentů, kteří se pojišťovali na dovolených v České republice, zvýšila.

Graf 9: Respondenti, kteří využívali cestovního pojištění – podle vzdělání

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

Graf 10: Respondenti, kteří nevyužili cestovního pojištění – podle vzdělání

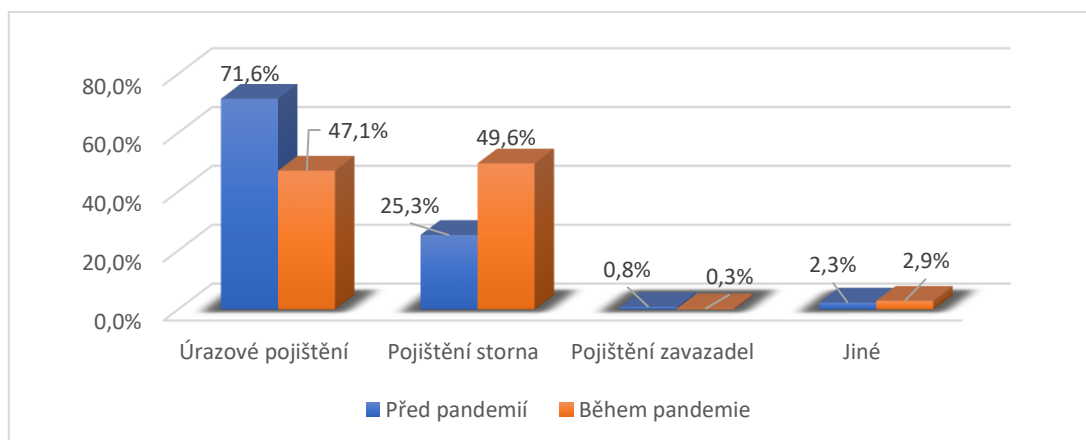
Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

V Grafech 9 a 10 je vidět, že se postoj k cestovnímu pojištění výrazně neměnil v rozložení podle vzdělání. U respondentů se střední školou s maturitou je mírný pokles v souhlasných odpovědích, respondenti s vysokoškolským vzděláním naopak svoji četnost zvýšili. Dotazovaní se základním vzděláním před pandemií zaujímali výrazněji negativní postoj, během pandemie jich tuto možnost zvolilo méně. Naopak ti, kteří absolvovali vysokoškolské bakalářské vzdělání během pandemie označovali negativní postoj výrazněji než před pandemií.

6.4.6 Porovnání otázek 6 a 15 – Preferované cestovní pojištění

U těchto otázek měli respondenti možnost zvolit z předvyplněných odpovědí „Úrazové pojištění“, „Pojištění zavazadel“, a „Pojištění storna“. Možnosti byly doplněné volbou jiné, kterou mohli dotazovaní doplnit vlastním textem.

Graf 8: Preferované cestovní pojištění

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

Před pandemií bylo nejčastěji označované „Úrazové pojištění“ (71,6 %), kdežto během pandemie se nejvíce volilo pojištění storna. Obliba úrazového pojištění se snížila o 24,5 p.b., pojištění storna vzrostlo o 24,3 p.b.

V možnosti „jiné“ respondenti uváděli hlavně kompletní pojištění, kterou určily 2 % před pandemií a 1 % během pandemie. Přidalo se pojištění na covid-19, které zvolilo procento respondentů během pandemie. Další možností bylo například pojištění při vykonávání rizikových sportů, které zvolil jeden respondent během pandemie.

V Tabulce 12 můžeme vidět četnost volených kombinací typu pojištění s oblíbenou destinací. Na obě tyto otázky odpovídali respondenti jednou, či více odpověďmi.

Tabulka 11: Četnosti zvolených typů pojištění podle zvolené destinace

	Před pandemií			Během pandemie		
	Úrazové pojištění	Pojištění zavazadel	Pojištění storna	Úrazové pojištění	Pojištění zavazadel	Pojištění storna
Česko	65,7 %	18,2 %	16,1 %	61,2 %	16,1 %	22,7 %
Slovensko	69,8 %	17,9 %	12,3 %	69,2 %	14,3 %	16,5 %
Chorvatsko	66,7 %	16,3 %	17,0 %	64,6 %	14,4 %	21,1 %
Ostatní evropské země (včetně Turecka)	64,1 %	18,9 %	17,0 %	57,9 %	17,1 %	25,0 %
Egypt	51,3 %	24,1 %	24,7 %	45,0 %	22,0 %	33,0 %
Tunisko	47,9 %	23,9 %	28,2 %	40,0 %	24,4 %	35,6 %
Další africké země	50,8 %	23,8 %	25,4 %	49,1 %	20,0 %	30,9 %
Asie	64,5 %	19,9 %	15,6 %	57,6 %	15,2 %	27,2 %
Karibik	50,0 %	29,0 %	21,0 %	45,1 %	27,5 %	27,5 %

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

V části tabulky, která zaznamenává stav během pandemie jsou červeně podbarvená políčka, kde došlo k poklesu a zeleně podbarvená políčka, kde došlo k vzrůstu. Můžeme si všimnout, že zájem o pojištění storna vzrostl ve všech destinacích. Nejvýrazněji u Asie, kde je rozdíl 11,6 %. Zájem se zvýšil i u pojištění zavazadel, ale to jen u respondentů, kteří zvolili jako preferovanou destinaci Tunisko.

6.4.7 Porovnání otázek 7 a 16 – Postoj k cestovním kancelářím

Tabulka 12: Postoj k cestovním kancelářím

	Před pandemií	Během pandemie	Suma absolutních četností
Služby CK Ano	35,7 %	23,3 %	431
Služby CK Ne	64,3 %	76,7 %	1018
Suma absolutních četností	750	699	

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

V Tabulce 13 je vidět, že došlo, obdobně jako u postoji k cestovnímu pojištění, ke snížení počtu možností „Ano“ a k nárůstu počtu možností „Ne“ o 12,4 %.

Šest z deseti destinací zaznamenalo zvýšení možností „Ne“ a snížení možností „Ano“. Destinace Egypt, Tunisko, Asie a „jiné“ zaznamenaly opačný jev.

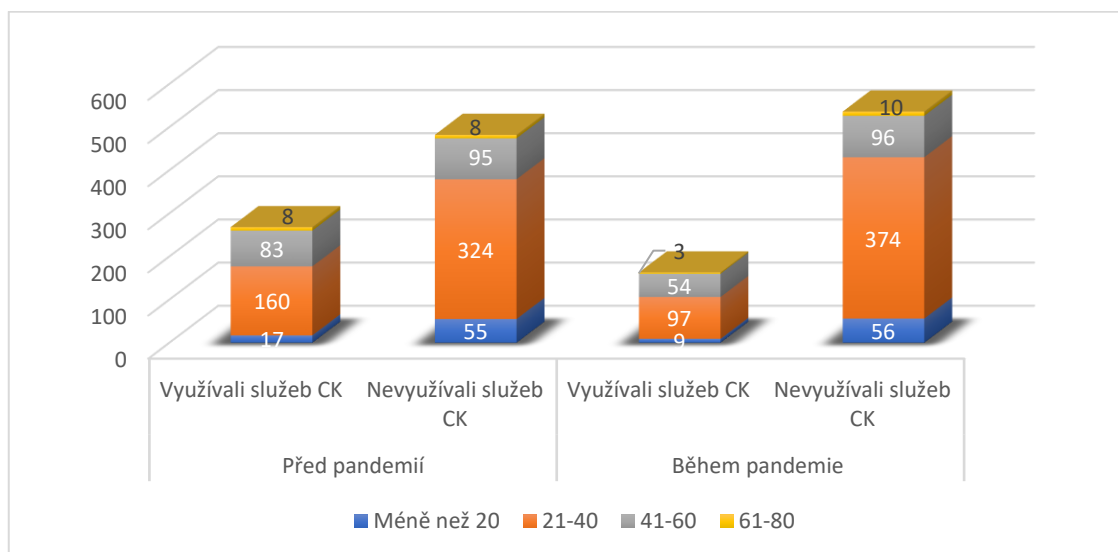
Obrázek 8: Postoj k využívání služeb CK dle destinace

	Před		Během	
	Ano	Ne	Ano	Ne
Česko	35,3%	64,7%	18,9%	81,1%
Slovensko	30,6%	69,4%	26,7%	73,3%
Chorvatsko	37,6%	62,4%	31,0%	69,0%
Ostatní evropské země (včetně Turecka)	39,1%	60,9%	29,9%	70,1%
Egypt	73,1%	26,9%	82,2%	17,8%
Tunisko	78,0%	22,0%	92,3%	7,7%
Další africké země	53,8%	46,2%	27,3%	72,7%
Asie	20,7%	79,3%	41,2%	58,8%
Karibik	46,3%	53,7%	28,0%	72,0%
Jiné	25,0%	75,0%	35,3%	64,7%

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

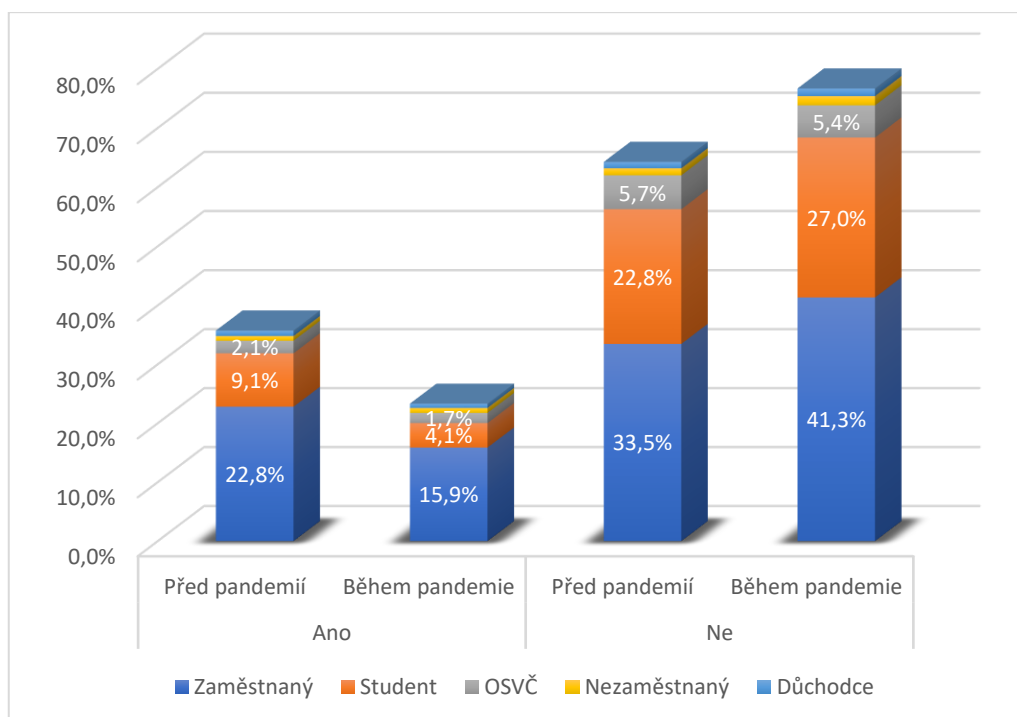
V Grafu 12 jsou zobrazeny četnosti odpovědí podle věkových kategorií. Můžeme si všimnout, že respondenti starší 40 let a mladší 20 let měli četnosti odpovědí před pandemií podobnou jako během pandemie. Z respondentů 21-40 let volily před pandemií dvě třetiny (66,94 %) možnost „Ne“, během pandemie potom stejnou možnost volilo 79,4 % těchto respondentů.

Graf 11: Postoj k využití služeb CK podle věkových kategorií

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

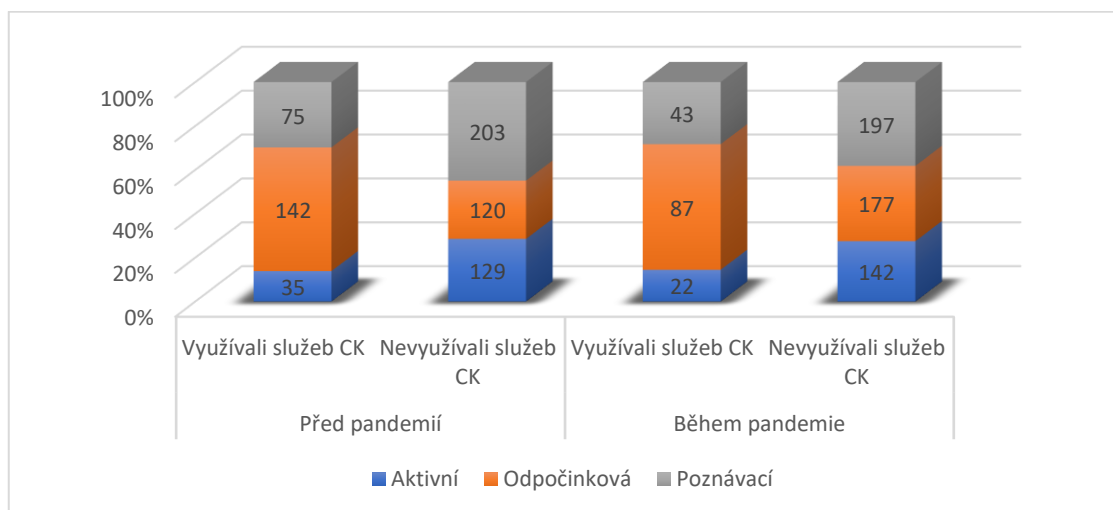
Graf 12: Postoj k využití služeb CK podle statusu

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

Četnosti studentů a zaměstnaných občanů, kteří využívali služeb cestovních kanceláří jsou výrazně menší během pandemie, oproti stavu před ní. Naopak u negativního postoje k cestovním kancelářím s pandemií přišel nárůst četností v těchto skupinách. Skupina OSVČ neměnila nijak výrazně svůj postoj.

Graf 13: Poměr typů dovolených na základě postoje k využití služeb CK

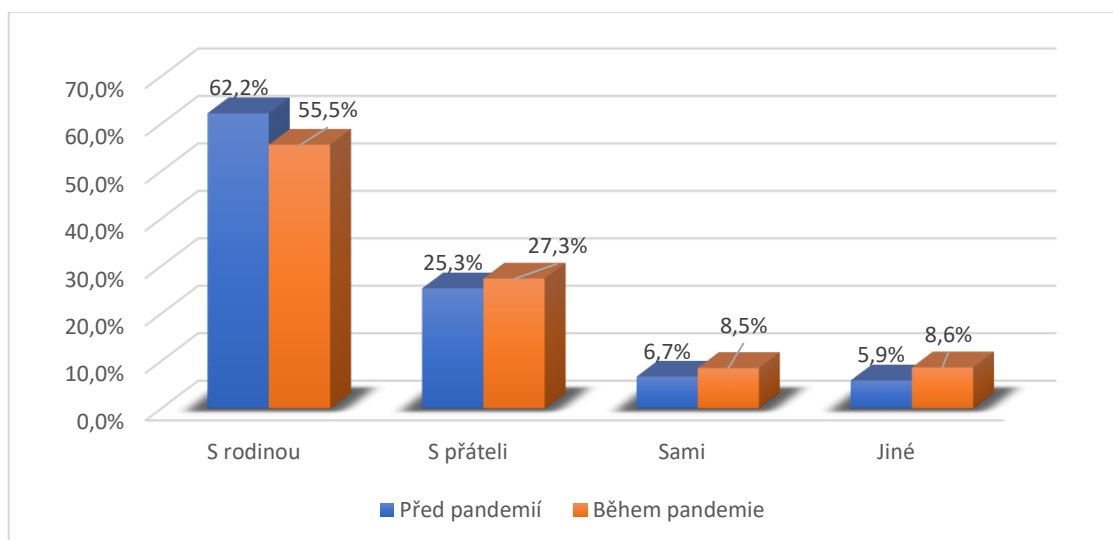

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

Respondenti, kteří využívají služeb CK většinou volí odpočinkové dovolené. Poznávací dovolená byla zase čteněji zastoupená mezi odpůrci služeb CK. S tímto úsudkem může souviset povaha služeb CK. Většinou zařídí potřebné věci za klienta, který nemusí hledat hotely a restaurace, a tudíž může svou dovolenou uvažovat jako odpočinkovou. Také si můžeme všimnout, že respondenti volící aktivní dovolenou z většiny (78 %) nevyužívají služeb cestovních kanceláří, a dokonce během pandemie se tento podíl zvětšil na 86 %.

6.4.8 Porovnání otázek 8 a 17–S kým cestovali

Graf 14: S kým cestovali před pandemií a během pandemie

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

U těchto otázek měli dotazovaní možnost zvolit tři připravené odpovědi: „S rodinou“, „S přáteli“ a „Sami“, které byly doplněné o možnost jiné, kde byl prostor pro vlastní doplnění textem.

Respondenti v obou hlavních sekcích dotazníku volili nejčastěji dovolenou s rodinou. Během pandemie u této odpovědi došlo k mírnému poklesu. Naopak u odpovědí, že jezdí na dovolené s přáteli nebo sami došlo během pandemie k mírnému zvýšení.

Respondenti poměrně výrazně volili i možnost jiné, kde přidávali jako častý doprovod při dovolené své partnery. Během pandemie se zde ukázala například i možnost cestování se psem.

Tabulka 13: Postoj k CK a cestovnímu pojištění na základě toho s kým cestovali

Před pandemií				
Cestovní kanceláře	Nevyužili		Využili	
Pojištění	Ne	Ano	Ne	Ano
S rodinou	16,8 %	43,5 %	1,9 %	37,7 %
S přáteli	15,3 %	52,9 %	1,1 %	30,7 %
Sami	14,0 %	68,0 %	4,0 %	14,0 %
Jiné	20,0 %	60,0 %	0,0 %	40,0 %
Během pandemie				
Cestovní kanceláře	Nevyužili		Využili	
Pojištění	Ne	Ano	Ne	Ano
S rodinou	38,4 %	36,3 %	1,0 %	24,3 %
S přáteli	33,2 %	45,8 %	2,1 %	18,9 %
Sami	32,2 %	54,2 %	1,7 %	11,9 %
Jiné	30,0 %	43,3 %	1,7 %	25,0 %

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

V Tabulce 14 můžeme vidět, že respondenti, kteří trávili svou dovolenou s rodinou mají největší zastoupení u cestovního pojištění, s tím, že více jich odpovídalo že nevyužívá služeb CK, ale pojištění mají. Můžeme si všimnout, že ze všech kategorií je málo obsazen

sloupec „Využívá služeb CK, ale nemá pojištění“. To může souviset i s tím, že některé balíčky služeb cestovních kanceláří nabízejí i nějaká pojištění. Během pandemie se značně zvýšil podíl těch, kteří nevyužívali ani pojištění ani služeb CK. Znatelné je to hlavně u kategorie „S rodinou“, kterým výrazně poklesl podíl těch, kteří naopak využívali obojího.

Před pandemií byly četnosti v posledním sloupci (Využívali služeb CK a byli pojištěni) výrazně větší než z opačného spektra ti, co nevyužívali ani jednoho. Během pandemie tomu bylo naopak.

6.4.9 Interpretace výsledků otázky 18

Otázka č. 18 obsahuje 5 tvrzení, kde respondenti pomocí Likertovy škály hodnotili, do jaké míry s danými výroky souhlasí. Těchto 5 výroků bylo určeno pro respondenty, kteří během pandemie jeli na dovolenou. Respondenti volili z celkem šesti odpovědí odpovídající hodnotám 0-5. Naprostý souhlas byl ohodnocený číslem 1, naprostý nesouhlas číslem 5 a možnost „nerelevantní“ byla za 0.

Nejprve je důležité u Likertovy škály provést kontrolu reliability. Na to využijeme Cronbachovu alfu (Taber, 2018). Výpočet proběhl ve statistickém programu TIBCO Statistica, z důvodu velkého množství hodnot. Pro tuto škálu vyšel $\alpha=0,701$, což je na hladině přijatelnosti.

Závislost věkové kategorie respondenta s jeho postojem k tvrzení je testovaná mírami asociace, konkrétně Goodman-Kruskalovo γ , Kendallovy koeficienty τ_b a τ_c a Somersovo koeficientem d . Tyto koeficienty nabývají hodnot $\langle -1,1 \rangle$. Čím blíže jsou hodnoty k jedničce v absolutní hodnotě, tím je závislost větší. Hodnota nula potom ukazuje úplnou nezávislost (Řezánková, 2005, s. 52-53). Výpočet těchto koeficientů byl opět proveden ve statistickém programu TIBCO Statistica.

1) „Vládní opatření značně ovlivnila mé úvahy o dovolené“

S tímto tvrzením souhlasily necelé dvě třetiny respondentů (62 %), kdežto nesouhlas uvedlo 24 %. Neutrální postoj zaujímalo 11 % respondentů. Poslední 3 % označila možnost nerelevantní.

Tento výsledek není tak překvapivý, jelikož vládní opatření vedla k různým omezením destinací. Respondenti, kteří volili hodnoty 4 a 5, také označovali jako hlavní destinaci Českou republiku, takže pravděpodobně pro tyto respondenty nebyla vládní opatření

žádnou překážkou. Někteří z nich také přidali komentář s tím, že se pro ně situace nezměnila.

2) „Vládní opatření značně ovlivnila výběr destinace pro mou dovolenou“

Přes dvě třetiny (68 %) respondentů vyjádřily souhlas s tím, že jim vládní opatření ovlivnila výběr destinace pro dovolenou. Necelá jedna čtvrtina (23 %) vyjádřila nesouhlas. Neutrální postoj zastávalo 8 % respondentů a zbytek označil, že je toto tvrzení pro ně nerelevantní.

Opět výsledek v tomto případě není překvapivý. Spousta Čechů měla už dopředu zakoupené letenky do různých destinací, které byly během let 2020-2021 značně omezené na turismus. A na základě těchto omezení byli občané nuceni měnit plány, měnit destinace a hledat alternativy. I tady platí, že respondenti, kteří volili hodnotu 4 a 5, volili také jako svojí preferovanou destinaci Českou republiku, kde pořád bylo jednodušší cestovat než vycestovat ze země.

3) „Snažil/a jsem se na dovolené více šetřit, než před pandemií COVID-19“

Většina respondentů u tohoto tvrzení vyjádřila nesouhlas (60 %), souhlas vyjádřilo pouze 16 %. Téměř jedna pětina respondentů (18 %) zastává neutrální postoj a 6 % uvedlo, že je toto tvrzení pro ně nerelevantní.

Tento výsledek autorku překvapil, nicméně zkoumané roky byly 2020-2021 a podle CNN Prima News (2021) Češi spíše šetřili v roce 2020 a v roce 2021 využili levných dovolených. Samotné testování probíhalo v březnu 2022, tak respondenti pravděpodobně odpovídali na základě čerstvých vzpomínek z roku 2021. Respondenti, kteří s tímto výrokiem souhlasili, volili jako primární destinaci Českou republiku a také všichni označovali jako frekvenci dovolených jednou ročně.

4) „Během pandemie jsem cestoval/a spíše v České republice“

Polovina respondentů (51 %) vyjádřila s tímto výrokiem souhlas, nesouhlas zvolilo 30 %. Neutrální postoj zastává 15 % respondentů a 4 % zvolilo možnost nerelevantní.

Vzhledem k výsledkům k otázkám na preferovanou destinaci není tak překvapivé, že respondenti spíše cestovali v České republice. Ti, kteří označili možnost nerelevantní, označovali také jako preferovanou destinaci Českou republiku, takže pro tyto respondenty nejspíš pandemie nic nezměnila.

5) „Během pandemie jsem se více zajímal/a o podmínky cestovního pojištění než před pandemií“

Necelá polovina respondentů (44 %) uvedla, že s tímto výrokem nesouhlasí. Souhlas vyjádřilo dohromady 33 %. Nerozhodných respondentů bylo 13 % a 10 % uvedlo, že je toto tvrzení pro ně nerelevantní.

Výsledky jsou u tohoto tvrzení docela rovnoměrně rozložené. Respondenti, kteří s tímto výrokiem souhlasili, u otázek na zjištění postoje k cestovnímu pojištění před pandemií nevyužili cestovního pojištění a během pandemie ano.

Tabulka 14: Vyhodnocení otázky 18

Č. tvrzení	1	2	3	4	5	0	Průměrná hodnota	Směrodatná odchylka
1.	193	237	79	119	52	19	2,35	0,16
2.	263	207	53	86	74	16	2,22	0,16
3.	34	76	129	212	208	40	3,52	0,18
4.	215	143	104	102	108	27	2,52	0,16
5.	108	123	92	116	188	72	2,91	0,16

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

Tabulka 15: Míry asociace věkové kategorie a postoje k tvrzení-Otázka 18

Č. tvrzení	G-K γ	Kendalovo τ_b	Kendalovo τ_c	Somersovo d
1.	-0,022776	-0,013858	-0,010586	-0,0111
2.	0,0430001	0,0257922	0,0194075	0,02103
3.	-0,005749	-0,003573	-0,002743	-0,0028
4.	-0,048110	-0,029915	-0,023358	-0,0235
5.	-0,056619	-0,036148	-0,028623	-0,0280

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

Z Tabulky 16 je možné zhodnotit závislost mezi věkem respondentů a jejich hodnocení tvrzení. Ve všech případech můžeme říct, že jsou tyto dvě proměnné nezávislé, jelikož jsou mnohem blíž k 0.

Grafy četností u jednotlivých tvrzením dle věkové kategorie jsou k dispozici v Příloze E.

6.4.10 Interpretace výsledků otázky 19

Tato otázka obsahovala také 5 tvrzení, u kterých respondenti volili, do jaké míry s nimi souhlasí. Tato tvrzení se ukázala pouze respondentům, kteří před pandemií na dovolenou jeli, ale během pandemie nejeli. Jedná se o tvrzení, která mají zjišťovat, jestli jejich rozhodnutí ovlivnila pandemie, vládní opatření, nebo jestli to s tím nesouvisí.

Zde opět využijeme Cronbachovu alfu na kontrolu reliability. U této škály vyšla $\alpha = 0,698$. Tento výsledek je pod hladinou přijatelnosti. Následným zkoušením postupného vynechávání jednotlivých tvrzení, bylo zjištěno, že největší nekonzistenci způsobují odpovědi u prvního tvrzení. Po jeho odstranění z testu vyšla Cronbachova alfa 0,86.

Odpovědi u prvního tvrzení je tedy potřeba uvažovat jako nejméně spolehlivé.

U těchto tvrzení zkusíme také zjistit míru závislosti s věkovou kategorií respondenta podle výše zmíněných měr asociace.

1) „Vládní opatření značně ovlivnila mé úvahy o dovolené“

Více než tři čtvrtiny respondentů (79 %) s tímto tvrzením vyjádřily souhlas. Dohromady 11 % vyjádřilo nesouhlas. Neutrální postoj zastává 7 % respondentů a 3 % označila, že je toto tvrzení pro ně nerelevantní.

Tento výsledek není překvapivý, jelikož vládní opatření značně omezovala možnosti pro vycestování. Zajímavé je, že souhlas zvolili převážně respondenti, kteří před pandemií volili častější frekvence dovolených než jednou ročně.

2) „Na dovolenou jsem během pandemie nejel/a kvůli vládním opatřením“

Zde kladně hodnotily necelé tři čtvrtiny (73 %), záporně potom 17 % respondentů. Nerozhodných respondentů bylo 7 % a zbylá 3 % označila tvrzení za nerelevantní.

Většina respondentů na dovolenou během pandemie nejeli kvůli vládním opatřením. Tento výsledek není překvapivý, ale je zajímavé vidět tyto údaje v procentech.

3) „Na dovolenou jsem nejel/a kvůli obavám z případného onemocnění či uvalení karantény v zahraničí“

Většina respondentů (65 %) s tímto tvrzením vyjádřilo souhlas. Nesouhlas zvolila čtvrtina respondentů. Nerozhodných bylo 7 % a možnost nerelevantní vybrala 3 % respondentů.

Takový výsledek byl také očekávaný, vzhledem k tomu, že v některých destinacích hrozila turistům čtrnáctidenní karanténa i v případě negativních antigenních testů.

4) „Na dovolenou jsem nejela z důvodu obav z budoucí finanční situace a raději jsem peníze šetřil/a“

U tohoto tvrzení zvolilo 44 % nesouhlas, naopak souhlasilo celkem 36 % respondentů. Neutrální postoj zastávalo 13 % a 10 % uvedlo, že je pro ně tento výrok nerelevantní.

U otázek na finance respondenti volí rovnoměrně všechny možnosti. U tohoto tvrzení výsledky autorku poměrně překvapili. Ale vzhledem k předchozím tvrzením, je možné, že respondenti jako hlavní důvod necestování vnímali nemoc covid-19 a vládní opatření, nikoliv strach z horší finanční situace.

5) „Na dovolenou jsem nemohl/a odjet, protože jsem onemocněl/anebo jsem musel/a být v karanténě (či někdo z mých spolucestujících)“

U tohoto tvrzení polovina respondentů (51 %) volilo nesouhlas a pouhých 16 % volilo souhlas. Neutrální možnost zvolilo 5 % a 28 % jako svoji odpověď označilo možnost nerelevantní.

Tento výsledek byl pro autorku překvapivý, protože očekávala, že respondenti na dovolenou během pandemie nejeli převážně kvůli vlastnímu onemocnění. Respondenti, kteří s tímto výrokem souhlasili jezdili na dovolenou před pandemií ve většině případech více než jednou ročně.

Tabulka 16: Vyhodnocení otázky 19

Č. tvrzení	1	2	3	4	5	0	Průměrná hodnota	Směrodatná odchylka
1.	68	54	10	14	3	4	1,81	0,36
2.	67	45	11	14	12	4	2	0,35
3.	49	50	10	19	20	5	2,32	0,34
4.	20	35	20	30	33	15	2,84	0,35
5.	9	16	7	15	63	43	2,86	0,35

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

Z Tabulky 18 lze vyčíst, že věková kategorie respondenta není v závislosti s jeho postojem k tvrzením. Hodnoty koeficientů jsou blíž k nule.

Grafy četností u jednotlivých tvrzením dle věkové kategorie jsou k dispozici v Příloze E.

Tabulka 17: Míry asociace věkové kategorie a postoje k tvrzení-Otázka 19

Č. tvrzení	G-K γ	Kendalovo τ_b	Kendalovo τ_c	Somersovo d
1.	-0,144328	-0,089714	-0,068884	-0,0829
2.	-0,018963	-0,012182	-0,009612	-0,0109
3.	0,1432562	0,0938067	0,0766799	0,08148
4.	-0,015457	-0,010647	-0,009078	-0,0088
5.	0,0588720	0,0380657	0,0305438	0,03368

Zdroj: Dotazníkové šetření (2022), Zpracováno autorkou (2022)

6.4.11 Interpretace poznatků z prostoru pro komentáře

V dotazníku byl v úplném závěru prostor pro komentář k tématu, protože bylo jasné, že dotazník nejspíš neodhalí všechny změny a přímo z těchto komentářů se dají některé ještě interpretovat. Komentářů měla autorka k dispozici celkem 148.

Z těchto poznatků se necelá třetina týkala převážně očkování. Někteří respondenti viděli jako velmi špatné, že se cítili vládou nucení nechat se očkovat i pro tuzemské dovolené. Značná část respondentů taky uvedla, že kvůli čekání na očkování museli některé dovolené odsunout, či kompletně zrušit.

Dalších 22 % se týkalo hlavně nutnosti nosit ochranu úst. Někteří respondenti uvedli, že cestování dopravními prostředky s respirátorem či rouškou vnímali jako velmi omezující a že je to tudíž od dovolených odrazovalo.

Dalších 18 % komentovalo nedůvěru k cestovním kancelářím a agenturám na základě různých zkušeností s vyřizováním reklamací během pandemie. Respondenti zmiňovali, že během pandemie si raději zařizovali dovolené kompletně sami, aby neriskovali ztrátu peněz.

9 % komentovalo hlavně rozdílné chování jiných lidí. Někteří uvedli, že se kvůli očkování/neočkování cítili jako nepřátelé druhé skupiny lidí. V této skupině se objevily i

komentáře na pocity závidění od okolí. Někteří měli obavy, že pokud by na dovolenou jeli, jejich okolí by to vnímalo negativně.

Další poznatky například byly, že někteří jedinci jeli impulzivně na dovolenou ve chvíli, kdy se konečně rozvolnila opatření. Někteří jedinci také zmínili, že objevili nová místa a nové destinace jenom proto, že jejich oblíbené destinace nepřijímali turisty. Mezi dalšími komentáři se často objevovalo, že se vlastně moc nezměnilo, jenom hledali destinace, kde nebylo vyžadované očkování.

Autorka uvádí pár komentářů:

„Vybírali jsme destinaci, kde je možné dopravit se autem, abychom se vyhnuli nečekanému zrušení letů. Dále výběr ovlivnily požadavky na test a očkování pro vstup do země a využívání tamních služeb. V rámci ČR jsme se naučili spát pod širákem. Odložili jsme plánovanou cestu po Jižní Americe z důvodu přísných opatření v Chile a Argentině. Shrnutí: vložené peníze na nákup letenek a dalších služeb jsou obrovská nejistota a propadnutí financí.“ (Dotazníkové šetření, 2022)

„Zvýšila se chuť poznávat jiné státy autem, tzv. Road trip nebo vlakem, poznávat jiné kultury.“ (Dotazníkové šetření, 2022)

„Vzhledem k nejistotám a častým změnám podmínek, méně komfortu (testy, roušky, karantény), myslím že kvůli tomu všemu už pro mnoho lidí nebyla dovolená tou pravou bezstarostnou dovolenou, a tudíž ani tak častou jako předtím. Změnila se asi spíše více na tuzemskou.“ (Dotazníkové šetření, 2022)

7 Shrnutí

Z výsledků dotazníkového šetření je patrné, že došlo ke změnám v různých aspektech cestování. Samotná vůle cestovat byla u značné části respondentů shodná: pokud jeli na dovolenou před pandemií, jeli i během ní. Mezi těmito jevy je závislost. I přesto, že polovina respondentů nezměnila frekvenci svých dovolených ročně, bylo prokázáno, že volení frekvencí před pandemií nebylo shodné se stavem během pandemie. Jednoznačně respondenti změnilí svůj preferovaný typ dovolené z poznávacích na odpočinkové. Mezi nejoblíbenější destinace na dovolenou jsou uváděny Česká republika a evropské země včetně Turecka (bez Slovenska a Chorvatska), kterým se během pandemie mírně zvýšila popularita. Respondenti, kteří před pandemií upřednostňovali Českou republiku jako oblíbenou destinaci, ze dvou třetin během pandemie znovu volili Česko. Zbylá třetina se rozptýlila mezi Chorvatsko, ostatní evropské země (včetně Turecka) a Tunisko. Na tuzemské dovolené se během pandemie vydalo 17,6 % těch, kteří před pandemií volili destinace v cizině. Především se jednalo o ty, kteří před pandemií označili Asii, Slovensko a ostatní evropské země (včetně Turecka). Mladší respondenti (21-40 let) zvýšili svoji četnost u všech destinací, kromě Chorvatska a Egypta. Tyto destinace naopak narostly na popularitě u respondentů 41-60 let. U respondentů starších 61 let byl zaznamenán největší pokles. Během pandemie volili spíše destinace po Evropě, kdežto před pandemií měli nejvíce v oblibě destinace jako Karibik, Egypt nebo Asii.

Mladší respondenti s příchodem pandemie méně využívali cestovních pojištění a služeb cestovních kanceláří. Konkrétním zastoupením jsou hlavně studenti a zaměstnaní jedinci. K poklesu dochází výrazně u respondentů, kteří označují Česko jak oblíbenou destinaci pro dovolenou, ale dochází k němu i u ostatních možností.

Další výraznou změnu je možné vidět u typu pojištění, které respondenti volili, během pandemie bylo populárnější pojištění storna před úrazovým, které bylo populární před pandemií. K oblibě pojištění storna přispěly všechny destinace, nejvýrazněji Asie. Respondenti nejčastěji cestovali s rodinou, kde došlo k mírnému snížení popularity během pandemie, ale nešlo o výrazný rozdíl. Mírně se zvýšila obliba cestování s přáteli nebo samostatně. Dotazovaní cestující s rodinou před pandemií z větší části nevyužívali služeb cestovních kanceláří, ale měli cestovní pojištění, během pandemie nevyužili ani jednoho. Také se poměry mezi těmi, kteří využívali obojího a ani jednoho se v čase zhruba otočily.

Většina respondentů také uvedla, že jejich uvažování o dovolené a výběr destinací ovlivňovala hlavně vládní opatření. Přitom respondenti, kteří před pandemií na dovolenou jezdili a během pandemie nikoliv, vyjádřili z velké části nesouhlas s tím, že by vládní opatření bylo k tomu důvodem. Také se značná část respondentů zajímala více o cestovní pojištění během pandemie než před ní. Respondenti také uvádějí, že jejich rozhodování ovlivnil strach z případné karantény během dovolené, nebo po návratu z dovolené. Respondenti dále uvádějí, že necítili potřebu šetřit peníze na dovolených z důvodu obav z budoucnosti. Finance nebyly uváděny ani jako hlavní důvod proč dotazovaní na dovolenou nejeli. Postoj k očkování byl mezi respondenty v komentářích vyjádřen vyrovnaně na obě strany, nicméně značná většina uvádějí, že jim dovolenou znepříjemnilo řešení právě očkování. Respondenti také v komentářích označovali jako nepříjemné řešit ochranu úst v případě cestování hromadnou dopravou.

Závěr

Cílem práce bylo zjistit, jestli došlo ke změnám postojů občanů k některým aspektům dovolených v souvislosti s pandemií Covid-19, a pokud ano, tak o jaké změny šlo. V teoretické části bylo nejprve popsáno onemocnění Covid-19. Následoval popis cestovního ruchu, jeho vývoj v čase a jaké dopady mělo onemocnění Covid-19 na cestovní ruch. Tato část obsahuje i porovnání počtů rezidentů v hromadných ubytovacích zařízeních za rok 2019 (před pandemií) a roky 2020 a 2021 (během pandemie). V další části byly popsány faktory ovlivňující spotřebitele v oblasti cestovního ruchu a samotný cestovní ruch. Významnou část práce autorka věnovala průběhu pandemie. V této části byla popsána vládní opatření, která ovlivnila cestovní ruch. Byly zde také popsány různé typy podpor cestovního ruchu nabízené státem, kde se jednalo jak o kampaně státních podniků, tak i balíčky podpor pro cestovní ruch a pro podnikatele v cestovním ruchu.

Vlastní výzkum byl prováděn pomocí dotazníkového šetření. Sběr dat proběhl v březnu roku 2022 prostřednictvím elektronického dotazníku. Následovala analýza dat, která měla odhalit, zda došlo ke změnám chování spotřebitelů v rámci trávení svých dovolených.

Z výzkumu bylo zjištěno, že samotná vůle cestovat se nezměnila, ale změnily se různé aspekty cestování. Frekvence dovolených se změnila v rozložení četností odpovědí i přesto, že polovina respondentů označila stejnou odpověď v obou případech. K výrazným změnám docházelo u mladších respondentů, kteří méně využívali služeb cestovních kanceláří i možností cestovního pojištění. Ukázalo se také, že během pandemie respondenti volili raději odpočinkovou dovolenou, kdežto před pandemií byla oblíbenější poznávací dovolená. Změnila se také preference typu pojištění, konkrétně před pandemií bylo preferované úrazové pojištění a během pandemie pojištění storna. Detailněji jsou výsledky shrnuty v kapitole 7.

Práci by bylo možné dále rozšířit o pohledy turistů z jiných zemí. V cestovním ruchu hrají nerezidenti velkou roli a bylo by jistě zajímavé zjistit, jak se změnil jejich pohledy na trávení dovolené v České republice. Dále by bylo jistě možná data dále zpracovat pomocí komplexnějších testů či ukazatelů.

Dle mého názoru se podařilo naplnit cíle bakalářské práce uvedené v kapitole 1 i přesto, že výběr respondentů nebyl ideální. Podařilo se identifikovat určité změny v chování

spotřebitelů ve sféře cestování, hlavně tedy v dílčích aspektech jako frekvence dovolené a preferované typy dovolené a pojištění.

Seznam použitých zdrojů

Altaxo.cz (2019a). *Faktory ovlivňující chování spotřebitele-kulturní faktory*. Dostupné 12.10.2021 z <https://www.altaxo.cz/provoz-firmy/marketing/faktory-ovlivnujici-chovani-spotrebitele-kulturni-faktory>

Altaxo.cz (2019b). *Faktory ovlivňující chování spotřebitele-socialní faktory*. Dostupné 12.10.2021 z <https://www.altaxo.cz/provoz-firmy/marketing/faktory-ovlivnujici-chovani-spotrebitele-socialni-faktory>

Altaxo.cz (2019c). *Faktory ovlivňující chování spotřebitele-osobní faktory*. Dostupné 12.10.2021 z <https://www.altaxo.cz/provoz-firmy/marketing/faktory-ovlivnujici-chovani-spotrebitele-osobni-faktory>

Altaxo.cz (2019d). *Faktory ovlivňující chování spotřebitele-psychologické faktory*. Dostupné 12.10.2021 z <https://www.altaxo.cz/provoz-firmy/marketing/faktory-ovlivnujici-chovani-spotrebitele-psychologicke-faktory>

Aktuálně.cz (2020). *Chytrá karanténa přehledně: Jak se do ní člověk zapojí a proč má zpoždění*. Dostupné 19.11.2021 z <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/chytra-karantena-prehledne-jak-se-do-ni-clovek-zapoji-a-proc/r~bfb6cda82f011eaaabd0cc47ab5f122/v~sl:68fe96cd912fb2ea48ada957394a71ef>

CDC (2021). *Symptoms of COVID-19*. Dostupné 6.10.2021 z <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/symptoms-testing/symptoms.html>

Celyoturismu.cz (2021). *Seriál Kudy, foodie? má oživit městskou turistiku*. Dostupné 15.2.2022 z <https://celyoturismu.cz/serial-kudy-foodie-ma-ozivit-mestskou-turistiku/>

CNN Prima News (2021). *Češi během pandemie šetřili, teď utrácí za dovolené. Zájezdy jsou nejlevnější za 15 let*. Dostupné 3.4.2022 z <https://cnn.iprima.cz/cesi-pres-pandemii-setrili-utracet-nyni-chteji-treba-za-dovolene-kam-vyrazi-27066>

Covid19cz.cz (2020). *eRouška startuje*. Dostupné 19.11.2021 z <https://covid19cz.cz/aktuality/2020-04-14-erouska-startuje>

Crossman, A. (2020). *Understanding Purposive Sampling*. Dostupné 3.4.2022 z <https://www.thoughtco.com/purposive-sampling-3026727>

CzechTourism (2021a). *Základní informace o agentuře CzechTourism*. Dostupné 29.11.2021 z <https://www.czechtourism.cz/cs-CZ/O-nas/Zakladni-informace/Zakladni-informace-o-agenture-CzechTourism>

CzechTourism (2021b). *CzechTourism láká zahraniční turisty do Česka unikátními záběry z F1*. Dostupné 13.2.2022 z <https://www.czechtourism.cz/cs-CZ/Novinky/Archiv/2021/06/CzechTourism-laka-zahranicni-turisty-do-Ceska-unik>

CzechTourism (2021c). *Italský Milán zdobí mural art s kněžnou Libuší*. Dostupné 14.2.2022 z <https://www.czechtourism.cz/cs-CZ/Novinky/Archiv/2021/07/Italsky-Milan-zdobi-mural-art-s-kneznou-Libusi>

CzechTourism (2021d). *Kampaň CzechTourism láká německé turisty do lázní a na podzimní city breaky*. Dostupné 14.2.2022 z <https://www.czechtourism.cz/cs-CZ/Novinky/Archiv/2021/08/Kampan-CzechTourism-laka-nemecke-turisty-do-lazni>

CzechTourism (2022). *Aktualizováno: Návštěvnost HUZ-podrovná data 2012-2021*. Dostupné 20.3.2022 z <https://tourdata.cz/data/navstevnost-huz-2012-2021/>

Česká spořitelna (2021). *Cestovní ruch po covidu. Jaký dopad měla pandemie na turismus?* Dostupné 3.4.2022 z <https://www.csas.cz/cs/firmy/articles/21/cestovni-ruch-po-covidu-jaky-dopad-mela-pandemie-na-turismus>

Česká televize (2020a). *Studio ČT24 28.2.2020*. Dostupné 19.11.2021 z <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10101491767-studio-ct24/220411058060228/>

Česká televize (2020b). *V Česku jsou tři lidé nakaženi koronavirem. Předtím byli v Itálii*. Dostupné 19.11.2021 z <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3056228-v-cesku-jsou-tri-lide-nakazeni-koronavirem>

Česká televize (2020c). *Nouzový stav. Vláda zakázala akce s více než 30 lidmi, omezí se provoz restaurací po osmé večer*. Dostupné 19.11.2021 z <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3061328-zive-brifink-po-mimoradnem-zasedani-vlady-kvuli-koronaviru>

Česká televize (2020d). *Ministerstvo představilo index rizika PES. Česko je ve čtvrtém stupni z pěti, opatření ale ještě zůstávají*. Dostupné 20.11.2021 z <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3225692-blatny-predstavil-index-rizika-system-ma-prehledne-urcovat-platna-opatreni-proti>

Česká televize (2021). *V předvečer olympijských her hlásí Japonsko nejvyšší nárůst covidu od ledna*. Dostupné 22.11.2021 z <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3344246-v-predvecer-olympijskych-her-hlasi-japonsko-nejvyssi-narust-covidu-od-ledna>

Český rozhlas (2020). *Vláda omezila pohyb lidí po celém Česku. Nakažených je 298, nejvíc v Praze a Olomouckém kraji*. Dostupné dne 19.11.2021 z https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/karantena-celostatni-ceska-republika-andrej-babis-zdravotnictvi-omezeni-pohybu_2003152304_onz

Český statistický úřad (2020a). *Cestovní ruch (1989-2020)*. Dostupné 9.10.2021 z https://www.czso.cz/documents/10180/143522126/32018121_1001.pdf/c7327adc-8ee6-4c41-8bfa-bfbdde844ff5?version=1.1

Český statistický úřad (n.d.). *Cestovní ruch-Rychlé informace*. Dostupné 28.3.2022 z https://www.czso.cz/csu/czso/cestovni-ruch?p_p_id=RSKapExtPortlet_WAR_rskap&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=2&p_p_col_pos=1&_RSKapExtPortlet_WAR_rskap__facesViewIdRender=%2Fviews%2FProduktyVerejne.xhtml

Český statistický úřad (2021). *Satelitní účet cestovního ruchu*. Dostupné 10.10.2021 z https://www.czso.cz/csu/czso/satelitni_ucet_cestovniho_ruchu

Český statistický úřad (2022a). *Satelitní účet cestovního ruchu*. Dostupné 1.4.2022 z https://www.czso.cz/csu/czso/satelitni_ucet_cestovniho_ruchu

Český statistický úřad (2022b). *Sčítání lidu 2021 – Výsledky*. Dostupné 3.4.2022 z <https://www.czso.cz/csu/scitani2021/vysledky-prvni>

Deník.cz (2020). *Různé stupně pohotovosti. Ministr Vojtěch představil semafor pro regiony*. Dostupné 19.11.2021 z https://www.denik.cz/z_domova/vojtech-semafor-koronavirus-nakaza-riziko-20200727.html

Deník.cz (2021a). *Opatření se výrazně zmírňují. Otevírají interiéry restaurací, bazény a sauny*. Dostupné 22.11.2021 z https://www.denik.cz/z_domova/cesko-koronavirus-rozvolneni-opatreni-restaurace-20210531.html

Deník.cz (2021b). *Změna pro cizince: Testy budou nutné i při cestě ze zelených a oranžových zemí*. Dostupné 28.12.2021 z <https://www.denik.cz/cestovani/turiste-zelena-oranzova-testy-covid-20211223.html>

Deník.cz (2021c). *Češi se znovu baví. Vtipy na kampaň ČD zaplavily internet, přidal se i Kalousek*. Dostupné 29.11.2021 z https://www.denik.cz/z_domova/internet-vtipy-kampan-domaci-turistika.html

E15.cz (2020). *Na letní dovolenou bylo letos podle průzkumu méně Čechů než loni*. Dostupné 19.11.2021 z <https://www.e15.cz/finexpert/pujcujeme-si/na-letni-dovolene-bylo-letos-podle-pruzkumu-mene-cechu-nez-loni-1373342#>

E15.cz (2021a). *Konec nouzového stavu: Která opatření zůstanou a která už neplatí*. Dostupné 22.11.2021 z <https://www.e15.cz/domaci/konec-nouzoveho-stavu-ktera-opatreni-zustanou-a-ktera-uz-neplati-1379474>

E15.cz (2021b). *Odpor proti olympiádě v Tokiu sílí. Zrušení her by však Japonsko stálo stovky miliard*. Dostupné 22.11.2021 z <https://www.e15.cz/zahranicni/odpor-proti-olympiade-v-tokiu-sili-zruseni-her-by-vsak-japonsko-stalo-stovky-miliard-1380859#>

EuroZprávy.cz (2021). *V Česku je kromě indické mutace i nigerijská, britská nebo floridská*. Dostupné 22.11.2021 z <https://eurozpravy.cz/domaci/zdravotnictvi/v-cesku-je-krome-indicke-mutace-i-nigerijska-britska-nebo-floridska.ae01bfe7/>

Evropská komise (2021). *Digitální certifikát EU COVID*. Dostupné 20.11.2021 z https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/safe-covid-19-vaccines-europeans/eu-digital-covid-certificate_cs#udlosti

Filozofie úspěchu (2012). *Motivace*. Dostupné 12.10.2021 z <https://www.filozofie-uspechu.cz/category/motivace/>

Forbes (2021). *Jak bude od pondělí vypadat lockdown?* Dostupné 20.11.2021 z <https://forbes.cz/jak-bude-od-pondeli-vypadat-lockdown/>

Hendl, J. (2005). *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Portál.

Hendl, J. (2006). *Přehled statistických metod zpracování dat: analýza a metaanalýza dat* (2. vydání). Portál

iDnes.cz (2020). *Češi budou moci dojíždět do práce 100 kilometrů od hranic, upřesnil Hamáček*. Dostupné 23.4.2022 z https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/koronavirus-hranice-uzavreni-vyjimka-100-km-nouzovy-stav.A200313_154042_domaci_hm1

iDnes.cz (2021). *Nouzový stav bude až do konce února. Zůstanou zavřené obchody i služby*. Dostupné 20.11.2021 z <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/nouzovy-stav-dva->

tydny-koronavirus-vlada-hejtmani-kraje-jednani-babis-
blatny.A210214_065658_domaci_kop

iRozhlas.cz (2020). *Ministrem zdravotnictví se stal epidemiolog Prymula. „Potřebujeme krizového manažera,“ řekl Babiš.* Dostupné 20.11.2021 z https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/novym-ministrem-zdravotnictvi-bude-podle-premiera-roman-prymula-odpoledne-ho_2009211120_dok

iRozhlas.cz (2021a). *Ministrem zdravotnictví je Arenberger. Nebraňte vakcínám z Ruska a Číny, vyzval ho prezident Zeman.* Dostupné 21.11.2021 z https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/petr-arenberger-jan-blatny-ministerstvo-zdravotnictvi-ministr-zdravotnictvi_2104071026_dok

iRozhlas.cz (2021b). *Adam Vojtěch je znovu ministrem zdravotnictví, do funkce ho uvedl prezident.* Dostupné 22.11.2021 z https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ministr-zdravotnictvi-jmenovani-ministra-adam-vojtech-milos-zeman-prazsky-hrad_2105261349_elev

iRozhlas.cz (2021c). *Respirátory budou na hromadných akcích povinné. Vrací se i kontroly v klubech a restauracích.* Dostupné 23.11.2021 z https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/koronavirus-cesko-opatreni-respiratory-kontroly-ockovani-testy_2110201641_tzr

iRozhlas.cz (2021d). *Dostálová plánuje 500 miliard podpory městům. Pomocí poukazů chce podpořit městskou turistiku.* Dostupné 1.1.2022 z https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/turismus-v-cr-cestovani-dostalova_2106211359_ere

Kotler, P., & Armstrong, G. (2018). *Principles of Marketing.* (17. vydání). Harlow, Velká Británie: Pearson Education.

Kudyznudy.cz (2022). *Do lázní se Svazem léčebných lázní.* Dostupné 1.1.2022 z <https://www.kudyznudy.cz/vouchery#krok-1>

Kurzy.cz (2021). *Zákaz maloobchodního prodeje a služeb s účinností od 1. do 21. března 2021.* Dostupné 20.11.2021 z <https://www.kurzy.cz/zpravy/581173-zakaz-maloobchodniho-prodeje-a-sluzeb-s-ucinnosti-od-1-do-21-brezna-2021/>

Lidovky.cz (2020). *Kvůli koronaviru skončí lety z Koreje i severní Itálie. Spoje omezil i Regiojet.* Dostupné 19.11.2021 z <https://www.lidovky.cz/domov/bezpecnostni-rada->

rozhoduje-o-pozastaveni-letu-z-lombardie-do-ceska-kvuli-
koronaviru.A200302_071727_in_domov_vag

Mediaguru (2021). *CzechTourism investuje do kampaní přes 156 mil. Kč*. Dostupné 28.12.2021 z <https://www.mediaguru.cz/clanky/2021/04/czechtourism-investuje-do-kampani-pres-156-mil-kc/>

Ministerstvo pro místní rozvoj (2014). *Vybrané evropské země-přenosování v HUZ-cizinci, tuzemci*. Dostupné 9.10.2021 z <https://mmr.cz/getmedia/3f39e91f-e6ed-476c-92f0-c5ba795f9a8f/Graf-3-Vybrane-evropske-zeme-prenocovani-v-HUZ-cizinci-tuzemci.pdf>

Ministerstvo pro místní rozvoj (2020). *Krizový akční plán cestovního ruchu 2020-2021*. Dostupné 10.10.2021 z https://mmr.cz/getmedia/7c1df7f3-f5b1-4a6c-ba83-41b663f8577f/Krizovy-akcni-plan-CR-CR-2020-2021_2.pdf.aspx?ext=.pdf

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (2021a). *Výzva k předkládání žádostí o poskytnutí dotace pro dotační titul COVID-Lázně*. Dostupné 22.3.2022 z https://www.mmr.cz/getmedia/819d8146-5b73-4bdc-a549-c67069eb7876/Vyzva_dotacniho-titulu_COVID-Lazne_2.pdf.aspx?ext=.pdf

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (2021b). *Výzva k předkládání žádostí o poskytnutí dotace pro dotační titul COVID-Ubytování*. Dostupné 22.3.2022 z https://www.mmr.cz/getmedia/f45e8cef-ea3f-44cc-b344-32623e926d18/Vyzva-pro-zadatele-COVID-Ubytovani_aktualizace-k-29-10-2020_2.pdf.aspx?ext=.pdf

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (2021c). *Výzva k předkládání žádostí o poskytnutí dotace pro dotační titul COVID-Cestovní kanceláře*. Dostupné 23.3.2022 z https://www.mmr.cz/getmedia/b2389262-d686-415d-8276-dcf00815dce1/Vyzva-pro-zadatele-COVID-Cestovni-kancelare_aktualizace-k-8-1-2021.pdf.aspx?ext=.pdf

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (2021d). *Výzva k předkládání žádostí o poskytnutí dotace pro dotační titul COVID-Cestovní kanceláře II*. Dostupné 23.3.2022 z https://www.mmr.cz/getmedia/a28f5d6c-6ef3-44f7-9ad3-231ccd60a203/Vyzva-pro-zadatele_COVID-Cestovni-kancelare-II.pdf.aspx?ext=.pdf

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (2021e). *Výzva k předkládání žádostí o poskytnutí dotace pro dotační titul COVID-Cestovní agentury*. Dostupné 23.3.2022 z

https://www.mmr.cz/getmedia/e127c62f-b96d-44e9-9a40-61068900957c/Vyzva-pro-zadatele-COVID-Cestovni-agentury_aktualizace-k-8-1-2021.pdf.aspx?ext=.pdf

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (2021f). *Výzva k předkládání žádostí o poskytnutí dotace pro dotační titul COVID – Průvodci v cestovním ruchu*. Dostupné 23.3.2022 z https://www.mmr.cz/getmedia/28e8de11-cc52-4ad3-9d22-d026a5325547/Vyzva-pro-zadatele-COVID-Pruvodci-v-cestovnim-ruchu_aktualizace-k-28-5-2021.pdf.aspx?ext=.pdf

Ministerstvo pro místní rozvoj (2021g). *MMR: Končící poukazy Lex Voucher mohou lidé využít na pořízení náhradního zájezdu, nebo dostanou peníze zpět*. Dostupné 1.3.2022 z <https://www.mmr.cz/cs/ostatni/web/novinky/mmr-koncici-poukazy-lex-voucher-mohou-lide-vyuzit>

Ministerstvo pro místní rozvoj (2022). *Seznam cestovních kanceláří k 31.3.2022*. Dostupné 3.4.2022 z <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/seznam-cestovnich-kancelari/seznam-cestovnich-kancelari>

Ministerstvo průmyslu a obchodu (2020). *Harmonogram uvolnění podnikatelských a jiných činností*. Dostupné 22.4.2022 z https://storage.googleapis.com/businessinfo_cz/2020/05/c63c601d-uvolneni-schema-podnikatele-zivnostnici-30042020.pdf

Ministerstvo průmyslu a obchodu (2021a). *Program COVID – Gastro – Uzavřené provozovny*. Dostupné 20.3.2022 z https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/informace-o-koronavirus/program-covid-_gastro-_uzavrene-provozovny--258742/

Ministerstvo průmyslu a obchodu (2021b). *Program podpory podnikatelů postižených celosvětovým šířením onemocnění COVID-19 způsobeného virem SARS-CoV-19 „COVID – Gastro – Uzavřené provozovny“*. Dostupné 22.2.2021 z <https://www.mpo.cz/assets/cz/rozcestnik/informace-o-koronavirus/2021/1/zmena---Program-COVID---Gastro---Uzavrene-provozovny.docx>

Ministerstvo průmyslu a obchodu (2021c). *Program COVID Záruka CK*. Dostupné 3.4.2022 z <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/dotace-a-podpora-podnikani/narodni-programy-na-podporu-msp/program-covid-zaruka-ck/program-covid-zaruka-ck--259719/>

Ministerstvo zdravotnictví (n.d). *Systém O-T-N v nejčastějších životních situacích*. Dostupné 22.11.2021 z <https://koronavirus.mzcr.cz/wp-content/uploads/2021/06/Let%C3%A1k-O-T-N.pdf>

Ministerstvo zdravotnictví (2020a). *Semafor: Ve většině evropských zemí zůstává nízké riziko nákazy covid-19, situace v Belgii se zlepšila*. Dostupné 23.4.2022 z <https://koronavirus.mzcr.cz/semafor-ve-vetsine-evropskych-zemi-zustava-nizke-riziko-nakazy-covid-19-situace-v-belgii-se-zlepsila/>

Ministerstvo zdravotnictví (2020b). *Výpočet indexu rizika*. Dostupné 2.2.2022 z <https://koronavirus.mzcr.cz/wp-content/uploads/2020/11/Stru%C4%8Dn%C3%BD-n%C3%A1vod-pro-v%C3%BDpo%C4%8Det-indexu-rizika.pdf>

Mix24.cz (2021). *WHO zkoumala, proč je v Česku tolik nakažených. Jste bezohlední a šíříte virus, vzkazuje prostřednictvím výzkumu*. Dostupné 20.11.2021 z <https://www.mix24.cz/who-zkoumala-proc-je-v-cesku-tolik-nakazenych-jste-bezohledni-a-sirite-virus-vzkazuje-prostrednictvim-vyzkumu/>

Novinky.cz (2020a). *Češi berou Řecko útokem*. Dostupné 19.11.2021 z <https://www.novinky.cz/cestovani/clanek/cesi-berou-recko-utokem-40329616>

Novinky.cz (2020b). *Babiš uvádí Blatného do úřadu*. Dostupné 19.11.2021 z <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/zeman-jmenuje-ministrem-zdravotnictvi-hematologa-blatneho-40340677>

Novinky.cz (2020c). *Je nám líto, řekl Blatný. Česko přejde do čtvrtého stupně PES v pátek*. Dostupné 19.11.2021 z <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/cesko-prejde-do-ctvrteho-stupne-pes-v-patek-40345207>

Novinky.cz (2020d). *Česko kvůli nové mutaci viru zastaví už zítra lety z Velké Británie*. Dostupné 19.11.2021 z <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/cesko-zastavi-lety-z-velke-britanie-40345808>

Novinky.cz (2021). *Vláda zakázala vánoční trhy*. Dostupné 28.11.2021 z <https://www.novinky.cz/ekonomika/clanek/vlada-zakazala-vanocni-trhy-40379190>

Onemocnění aktuálně.mzcr.cz (2021). *COVID-19: Přehled aktuální situace v ČR*. Dostupné 20.11.2021 z <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19>

PČR, PS 2017 (2020). 40. schůze 28.1.2020. Dostupné 19.11.2021 z <https://www.psp.cz/eknih/2017ps/stenprot/040schuz/s040161.htm>

Podnikatel.cz (2020). *Zákon Lex Voucher se dá obejít. Co na něj vlastně říkají cestovky?* Dostupné 20.2.2022 z <https://www.podnikatel.cz/clanky/zakon-lex-voucher-se-da-obejit-co-na-nej-vlastne-rikaji-cestovky/>

QuestionPro (n.d). *Snowball Sampling: Definition, Method, Advantages and Disadvantages*. Dostupné 3.4.2022 z <https://www.questionpro.com/blog/snowball-sampling/>

Rončák, M. (2021). *Pandemie koronaviru měla devastující dopad na cestovní kanceláře a agentury*. Celyoturismu.cz. <https://celyoturismu.cz/pandemie-koronaviru-mela-devastujici-dopad-na-cestovni-kancelare-a-agentury/>

Řezánková, H. (2005). *Analýza kategoriálních dat*. Oeconomica

Řezánková, H. (2007). *Analýza dat z dotazníkových šetření*. Professional Publishing.

Seznam zprávy (2021a). *Třítýdenní lockdown trvá dál. Jaká opatření platí od dnešního dne?* Dostupné 20.11.2021 z <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/tritydenni-lockdown-trva-dal-jaka-opatreni-plati-od-dnesniho-dne-147724>

Seznam Zprávy (2021b). *Variantu omikron v Česku potvrdil i přesnější test*. Dostupné 29.11.2021 z <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-cesko-ma-prvni-potvrzeny-pripad-nakazy-mutaci-omikron-181957>

Statnipoukaz.cz (2021). *Státní poukaz do lázní v Česku 2022*. Dostupné 14.2.2022 z https://www.statnipoukaz.cz/?gclid=Cj0KCQiAybaRBhDtARIsAIEG3km8CTml_BsM9vblP77dQ6FMih2GfIL5gtYhMZ-CwBkUfb9d64CKhIsaAmuBEALw_wcB

Státní zdravotní ústav SZÚ (2020). *Koronaviry-přehled*. Dostupné 6.10.2021. z <http://www.szu.cz/tema/prevence/koronaviry-prehled-1>

Světová zdravotnická organizace (2021). *Coronavirus disease (COVID-19)*. Dostupné 6.10.2021 z https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1

Taber, K.S. (2018). *The Use of Cronbach's Alpha When Developing and Reporting Research Instruments in Science Education*. Dostupné 15.4.2022 z <https://link.springer.com/article/10.1007/s11165-016-9602-2>

Vláda.cz (2020a). *Vláda schválila pravidla rozvolňování mimořádných opatření od 11. května, nouzový stav platí do 17. května*. Dostupné 20.4.2022 z <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/vlada-schvalila-pravidla-rozvolnovani-mimoradnych-opatreni-od-11--kvetna--nouzovy-stav-plati-do-17--kvetna-181302/>

Vláda.cz (2020b). *Do třetího stupně PES přejde Česko ve čtvrtek, rozhodla vláda*. Dostupné 19.11.2021 z <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/do-tretiho-stupne-pes-prejde-cesko-ve-ctvrtek--rozhodla-vlada-185260/>

Vláda.cz (2020bc). *V ČR bylo zahájeno očkování proti onemocnění covid-19, mezi prvními očkovanými byl i premiér Babiš*. Dostupné 19.11.2021 z <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/v-cr-bylo-zahajeno-ockovani-proti-onemocneni-covid-19--mezi-prvnimi-ockovanymi-byl-i-premier-babis-185837/>

Vláda.cz (2021). *Nouzový stav a protiepidemická opatření-co aktuálně platí*. Dostupné 27.11.2021 z https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/mimoradna-a-ochranna-opatreni-_co-aktualne-plati-180234/

Zákon č. 185/2020 Sb. zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru označovaného jako SARS CoV-2 na odvětví cestovního ruchu (2020). https://www.msmt.cz/uploads/odbor_30/DH/FAQ/188_2020.pdf

Seznam grafů

Graf 1: Poměr rezidentů a nerezidentů 2017-2021	11
Graf 2: Rozložení respondentů podle Pohlaví a Věku	32
Graf 3: Frekvence dovolených před pandemií a během pandemie	38
Graf 4: Preferované typy dovolených před pandemií a během pandemie	39
Graf 5: Preferované destinace před pandemií	40
Graf 6: Jak změnili volbu destinace respondenti, kteří před pandemií cestovali v České republice	40
Graf 7: Postoj k cestovnímu pojištění podle věku	42
Graf 8: Poměr postoje k pojištění demonstrovány na dvou oblíbených destinacích	44
Graf 9: Respondenti, kteří využívali cestovního pojištění – podle vzdělání	44
Graf 10: Respondenti, kteří nevyužili cestovního pojištění – podle vzdělání	45
Graf 12: Postoj k využití služeb CK podle věkových kategorií	48
Graf 13: Postoj k využití služeb CK podle statusu	48
Graf 14: Poměr typů dovolených na základě postoje k využití služeb CK	49
Graf 15: S kým cestovali před pandemií a během pandemie	49

Seznam tabulek

Tabulka 1: Cestovní ruch v České republice 2010-2021	9
Tabulka 2: Rok 2019-2021 Počty hostů v HUZ podle měsíců	13
Tabulka 3: Vybrané vládní programy, vyhrazené finance a zdroje informací	29
Tabulka 4: Podprogramy balíčku COVID-Podpora cestovního ruchu, vyhrazeno financí a zdroje informací	29
Tabulka 5: Rozložení respondentů dle Vzdělání a Statusu.....	32
Tabulka 6: Rozložení respondentů dle Krajů a Velikostí obcí	33
Tabulka 8: Jeli na dovolenou před a během pandemie?	35
Tabulka 9: Frekvence dovolených	37
Tabulka 10: Postoj k cestovnímu pojištění	41
Tabulka 11: Postoj k cestovnímu pojištění dle destinace a věkové kategorie respondenta	43
Tabulka 12: Četnosti zvolených typů pojištění podle zvolené destinace	46
Tabulka 13: Postoj k cestovním kancelářím	47
Tabulka 13: Postoj k CK a cestovnímu pojištění na základě toho s kým cestovali.....	50
Tabulka 15: Vyhodnocení otázky 18	53
Tabulka 16: Míry asociace věkové kategorie a postoje k tvrzení-Otázka 18	53
Tabulka 17: Vyhodnocení otázky 19	55
Tabulka 18: Míry asociace věkové kategorie a postoje k tvrzení-Otázka 19	56

Seznam obrázků

Obrázek 1: Podíl rezidentů a nerezidentů v HUZ.....	10
Obrázek 2: Maslowova pyramida potřeb.....	17
Obrázek 3: Informace k cestování během covidu-19	19
Obrázek 4: Výstřižek tabulky uplatněných voucherů.....	25
Obrázek 5: Lex Voucher a Vlastní poukazy CK	26
Obrázek 6: Zobrazení počtu respondentů a jejich rozdělování v dotazníku.....	35
Obrázek 7: Destinace podle věkových kategorií	41
Obrázek 8: Postoj k využívání služeb CK dle destinace	47

Seznam použitých zkratek

CA	Cestovní agentura
CK	Cestovní kancelář
ČT	Česká televize
ČSÚ	Český statistický úřad
HDP	Hrubý domácí produkt
HUZ	Hromadné ubytovací zařízení
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
PČR PS	Parlament České republiky, Poslanecká sněmovna
PES	Protiepidemický systém

Seznam příloh

Příloha A: Harmonogram uvolnění podnikatelských a jiných činností

Příloha B: Výpočet indexu rizika

Příloha C: Dotazník

Příloha D: Grafy z dotazníku (Demografické údaje)

Příloha E: Grafy k otázkám 18 a 19

Příloha A: Harmonogram uvolnění podnikatelských a dalších činností

HARMONOGRAM UVOLNĚNÍ PODNIKATELSKÝCH A DALŠÍCH ČINNOSTÍ			
1	2	3	4
Pondělí 20. dubna	Pondělí 27. dubna	Pondělí 11. května	Pondělí 25. května
- Řemesla s provozovnou - Farmářské trhy - Autobazary a autosalóny - Venkovní tréninkové aktivity profesionálních sportovců s vyloučením veřejnosti v menších skupinách za přesně definovaných podmínek (sportovci s profesionální smlouvou, vrcholoví sportovci MO – AČR a MV ČR) - Svatby do 10 osob za specifických hygienických podmínek	- Provozovny do 2 500 m² (včetně turistických informačních center), pokud nejsou v nákupních centrech nad 5 000 m² (netýká se provozoven, které budou otevírány v dalších etapách) - Autoškoly - Posilovny a fitness centra bez využití zázemí (sprchy, šatny) - Bohoslužby do 15 osob za přesně definovaných podmínek (povoleno již od 24. 4. 2020) - Knihovny - Zoologické, botanické a dendrologické zahrady (venkovní prostory)	- Všechny provozovny v nákupních centrech * - Provozovny nad 2 500 m², které nejsou v nákupních centrech - Restaurace, hospody, bufety, kavárny, vianočky, pivovárky s prodejem přes výdejní okénko a v rámci venkovních (letních) zahrádek - Holičství a kadeřnictví, pedikúry, manikúry, solária, kosmetické, masérské, regenerační nebo rekondiční služby - Muzea, galerie a výstavní síně - Zámky, hrady, skanzeny (venkovní prostory) - Organizovaný trénink profesionálních i amatérských sportovců s účastí nejvýše 100 osob (venkovní i vnitřní sportoviště) - Bohoslužby do 100 osob - Divadla, kina a ostatní kulturní aktivity do 100 osob - Kulturní, společenské, sportovní akce do 100 osob - Svatby do 100 osob za specifických hygienických podmínek	- Restaurace, hospody, bufety, kavárny, vianočky, pivovárky (vnitřní prostory) - Hotely, venkovní kempy a další ubytovací zařízení (včetně jejich restaurací a kaváren) - Taxislužby (dosud nepovolené) - Živnosti, při kterých je porušována integrita kůže (tetování, piercing) - Zámky, hrady za přesně definovaných podmínek - Zotavovací akce apod. pro děti do 15 let věku - Další včetně opatření v cestovním ruchu - Zoologické, botanické a dendrologické zahrady (včetně vnitřních prostor)
Ostatní činnosti budou povoleny následně během června dle aktuální epidemiologické situace			
* V případě pozitivní epidemiologické situace a specifických hygienických podmínek			

Zdroj: MPO (2020)

Příloha B: Výpočet indexu rizika

Jak je index stanoven?

Index rizika sčítá body za hodnoty čtyř rizikových ukazatelů vztahujících se ke stavu a k průběhu epidemie COVID-19. Tyto ukazatele v podstatě reagují na následující čtyři zásadní otázky:

- **Kolik lidí se v poslední době nakazilo?**
 - 14denní počet pozitivních na COVID-19 (na 100 000 obyvatel)
- **Kolik seniorů se v poslední době nakazilo?**
 - 14denní počet pozitivních seniorů (na 100 000 obyvatel ve věku od 65 let)
- **Narůstá počet nakažených – šíří se virus v populaci?**
 - Zjednodušený výpočet reprodukčního čísla
- **Dokážeme nakažené účinně a rychle zachytit?**
 - Průměrná pozitivita testů za posledních 7 dní

Výslednou hodnotu indexu rizika získáme tak, že sečteme počty bodů přidělených dle hodnoty těchto čtyř ukazatelů. Čím více bodů, tím vyšší riziko. Výsledná hodnota indexu může nabývat rozsahu hodnot od 0 do 100.

14denní počet pozitivních na COVID-19 (na 100 000 obyvatel)

Kolik je ukazatel?	< 10	10 - 25	25 - 50	50 - 120	120 - 240	240 - 480	480 - 960	> 960	
Kolik přičíst bodů	0	2	4	7	10	13	16	20	

14denní počet pozitivních seniorů na COVID-19 (na 100 000 obyvatel 65+)

Kolik je ukazatel?	< 10	10 - 25	25 - 50	50 - 120	120 - 240	240 - 480	480 - 960	> 960	Týdenní růst
Kolik přičíst bodů	0	2	4	7	10	13	16	20	+2

Zjednodušený výpočet reprodukčního čísla

Kolik je ukazatel?	< 0,8	0,8 – 1,0	1,0 – 1,2	1,2 – 1,4	1,4 – 1,6	1,6 – 1,9	> 1,9	
Kolik přičíst bodů	0	5	10	15	20	25	30	

Průměrná pozitivita testů za posledních 7 dní

Kolik je ukazatel? (%)	< 3	3 - 7	7 - 11	11 - 15	15 - 19	19 - 23	23 - 26	> 26	Týdenní růst
Kolik přičíst bodů	0	3	7	11	15	20	25	30	+2

Pokud se stane, že vypočítaný ukazatel má hodnotu přesně mezi oběma bodovanými kategoriemi, přidělujeme vždy vyšší hodnotu. Týdenní růst vyhodnotíme tak, že srovnáme hodnotu ukazatele v daném dni a o sedm dní dříve.

Jak index prakticky spočítáme?

Z dostupných datových zdrojů potřebujeme informace o denním počtu nově pozitivních pacientů, o počtu nově pozitivních seniorů (ve věku od 65 let) a o denním počtu provedených testů (index pracuje s tzv. korekcí na opakované testy – tedy testy opakované a kontrolní provedené u těžce osoby nejsou započítány). Vstupní data zpracujeme následujícím způsobem:

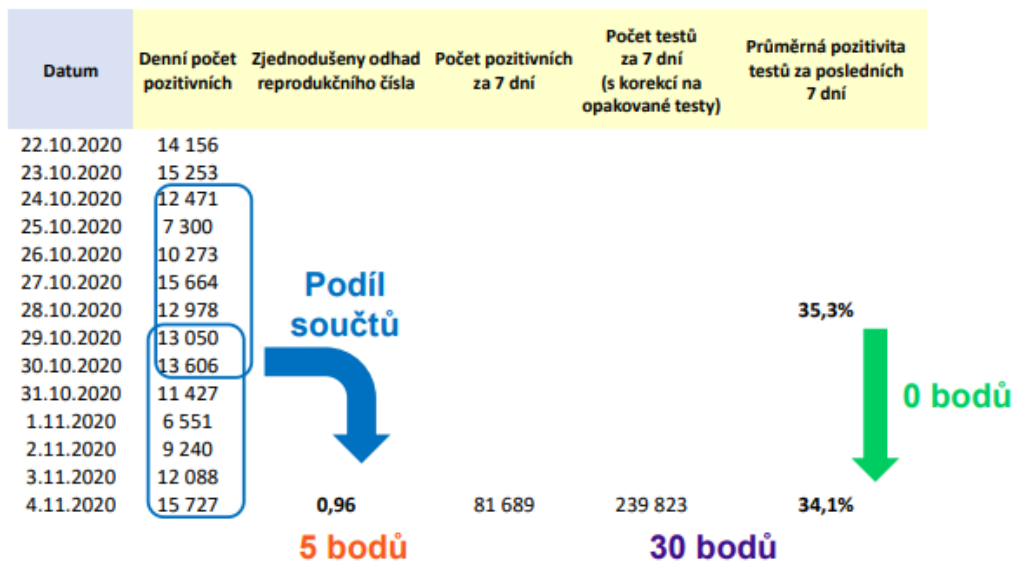
Následující příklad přibližuje přiřazení bodů dle počtu nově pozitivních pacientů. Nejprve se podíváme na časovou řadu počtů nově pozitivních a nově pozitivních seniorů. Z ní vypočteme součet za posledních 14 dní, ten vydělíme počtem obyvatel a vynásobíme 100 000 (tak získáme 14denní počet nově pozitivních na 100 tisíc obyvatel). Výsledná hodnota přesahuje 960 a udělíme tedy do indexu rizika 20 bodů. Podobně postupujeme u seniorů, u těch navíc přidáme 2 body za růst ukazatele.

Datum	celkem 10 693 939 všech obyvatel			celkem 2 131 630 obyvatel 65+		
	Denní počet pozitivních	14denní počet pozitivních	14denní počet pozitivních (na 100 tisíc obyvatel)	Denní počet pozitivních	14denní počet pozitivních	14denní počet pozitivních (na 100 tisíc obyvatel)
22.10.2020	14 156			1 989		
23.10.2020	15 253			2 195		
24.10.2020	12 471			1 767		
25.10.2020	7 300			1 146		
26.10.2020	10 273			1 704		
27.10.2020	15 664			2 396		
28.10.2020	12 978			2 059		
29.10.2020	13 050			2 102		
30.10.2020	13 606			2 349		
31.10.2020	11 427			1 859		
1.11.2020	6 551			1 085		
2.11.2020	9 240			1 756		
3.11.2020	12 088			2 120		
4.11.2020	15 727	169 784	1 587,7	2 656	27 183	1 275,2
			20 bodů			1076,2 2 body 20 bodů

Následuje ukázka zjednodušeného výpočtu reprodukčního čísla a bodového ohodnocení relativní positivity testů. Zjednodušený odhad reprodukčního čísla získáme podílem dvou sedmidenních součtů, tak jak je naznačeno na obrázku. Vypočítáme tedy 81 689 děleno 85 342, získáme odhad reprodukčního čísla 0,96, který dle tabulky uvedené výše odpovídá 5 bodům.

Součet za posledních 7 dnů (81 689) použijeme i k výpočtu průměrné positivity testů za posledních 7 dní. Číslo podělíme celkovým počtem testů za 7 dní (s korekcí na opakované testy) a dostáváme průměrnou pozitivitu 34,1 %, což odpovídá maximálnímu počtu 30 bodů.

U tohoto parametru nedošlo k nárůstu ve srovnání s hodnotou před sedmi dny, tedy body za nárůst nepřičítáme.

Ze všech čtyř ukazatelů a z bodů za jejich růst v čase tedy dostáváme výpočet výsledného indexu rizika:

20 bodů + 20 bodů + 2 body + 5 bodů + 30 bodů + 0 bodů

Výsledný index rizika tedy činí 77 bodů

Příloha C: Dotazník

Změny chování občanů vlivem pandemie COVID-19 ve způsobu zajištění a trávení dovolené

Zdravím,

jmenuji se Martina Dragušincová a tento dotazník je součástí výzkumu v rámci mé bakalářské práce.

Pandemii COVID-19 uvažuji od začátku roku 2020.

Jako dovolenou uvažuji nějaký pobyt v ubytovacím zařízení, trvající 2 dny a déle.

Pokud není uvedeno jinak, vyberte pouze jednu odpověď.

*Povinné pole

1. Jezdili jste před pandemií COVID-19 pravidelně na dovolenou? (alespoň 1x ročně)

*

Označte jen jednu elipsu.

Ano *Přeskočte na otázku 2*

Ne *Přeskočte na otázku 10*

Před pandemií COVID-19 jste jezdili pravidelně na dovolenou (alespoň 1x ročně)

2. Jak často jste jezdili na dovolenou? *

Označte jen jednu elipsu.

Jednou ročně

Dvakrát ročně

Třikrát ročně

Čtyřikrát a více ročně

3. Byla vaše dovolená spíše:

Označte jen jednu elipsu.

- Odpočinková
- Poznávací
- Aktivní
- Jiné: _____

4. Jaké země jste pro svou dovolenou volili? (Označte jednu či více odpovědí)

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Česko
- Slovensko
- Chorvatsko
- Ostatní evropské země (včetně Turecka)
- Egypt
- Tunisko
- Další africké země
- Asie
- Karibik
- Jiné: _____

5. Využívali jste možnosti cestovního pojištění? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

6. Pokud ano, jaké: (Označte jednu či více odpovědí)

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Pojištění storna
- Úrazové pojištění
- Pojištění zavazadel
- Jiné: _____

7. Využívali jste ke zprostředkování dovolené cestovní kancelář? (alespoň 1x ročně) *

Označte jen jednu elipsu.

Ano

Ne

8. Cestovali jste nejčastěji:

Označte jen jednu elipsu.

Sami

S rodinou

S přáteli

Jiné: _____

9. Jeli jste během pandemie COVID-19 na dovolenou? (V České republice nebo v zahraničí) *

Označte jen jednu elipsu.

Ano *Přeskočte na otázku 11*

Ne *Přeskočte na otázku 19*

Před pandemií COVID-19 jste nejezdili pravidelně na dovolenou (alespoň 1x ročně)

10. Jeli jste během pandemie COVID-19 na dovolenou? (V České republice nebo v zahraničí) *

Označte jen jednu elipsu.

Ano *Přeskočte na otázku 11*

Ne *Přeskočte na otázku 20*

Během pandemie COVID-19 jste jeli na dovolenou.

11. Kolikrát jste během pandemie COVID-19 jeli na dovolenou? *

Označte jen jednu elipsu.

- Jednou ročně
- Dvakrát ročně
- Třikrát ročně
- Čtyřikrát a více ročně

12. Byla vaše dovolená spíše:

Označte jen jednu elipsu.

- Odpočinková
- Poznávací
- Aktivní
- Jiné: _____

13. Jaké země jste pro svou dovolenou zvolili? (Označte jednu či více odpovědí)

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Česko
- Slovensko
- Chorvatsko
- Ostatní evropské země (včetně Turecka)
- Egypt
- Tunisko
- Další africké země
- Asie
- Karibik

Jiné: _____

14. Využili jste možnosti cestovního pojištění? *

Označte jen jednu elipsu.

Ano

Ne

15. Pokud ano, jaké: (Označte jednu či více odpovědí)

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

Pojištění storna

Úrazové pojištění

Pojištění zavazadel

Jiné: _____

16. Využívali jste ke zprostředkování dovolené cestovní kancelář? (alespoň 1x ročně)

*

Označte jen jednu elipsu.

Ano

Ne

17. Cestovali jste nejčastěji:

Označte jen jednu elipsu.

Sami

S rodinou

S přáteli

Jiné: _____

Přeskočte na otázku 20

Během pandemie COVID-19 jste nejeli na dovolenou.

19. Do jaké míry souhlasíte s těmito výroky: *

Označte jen jednu elipsu na každém řádku.

	Naprostou souhlasím	Spíše souhlasím	Ani souhlasím ani nesouhlasím	Spíše nesouhlasím	Naprostou nesouhlasím	Nerelev
Vládní opatření značně ovlivnila mé úvahy o dovolené	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Na dovolenou jsem během pandemie nejel/a kvůli vládním opatřením	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Na dovolenou jsem nejel/a kvůli obavám z případného onemocnění či uvalení karantény v zahraničí	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Na dovolenou jsem nejela z důvodu obav z budoucí finanční situace a raději jsem peníze šetřil/a	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Na dovolenou jsem nemohl/a odjet, protože jsem onemocněl/a nebo jsem musel/a být v karanténě (či někdo z mých spolucestujících)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Informace o respondentovi

20. Jste: *

Označte jen jednu elipsu.

Žena

Muž

21. Věk: *

Označte jen jednu elipsu.

Méně než 20

21-40

41-60

61-80

Více než 80

22. Nejvyšší dosažené vzdělání *

Označte jen jednu elipsu.

Základní

Střední bez maturity a výučního listu

Střední s výučním listem

Střední s maturitou

Vyšší odborné

Vysokoškolské bakalářské

Vysokoškolské magisterské

Vysokoškolské doktorské

23. Kraj, ve kterém žijete: *

Označte jen jednu elipsu.

- Hlavní město Praha
- Jihočeský kraj
- Jihomoravský kraj
- Karlovarský kraj
- Královéhradecký kraj
- Liberecký kraj
- Moravskoslezský kraj
- Olomoucký kraj
- Pardubický kraj
- Plzeňský kraj
- Středočeský kraj
- Ústecký kraj
- kraj Vysočina
- Zlínský kraj

24. Velikost obce, ve které žijete: *

Označte jen jednu elipsu.

- Obec pod 2 000 obyvatel
- Obec od 2 001 do 5 000 obyvatel
- Obec od 5 001 do 10 000 obyvatel
- Obec od 10 001 do 50 000 obyvatel
- Obec od 50 001 do 100 000 obyvatel
- Obec nad 100 000 obyvatel

25. Váš statut je: *

Označte jen jednu elipsu.

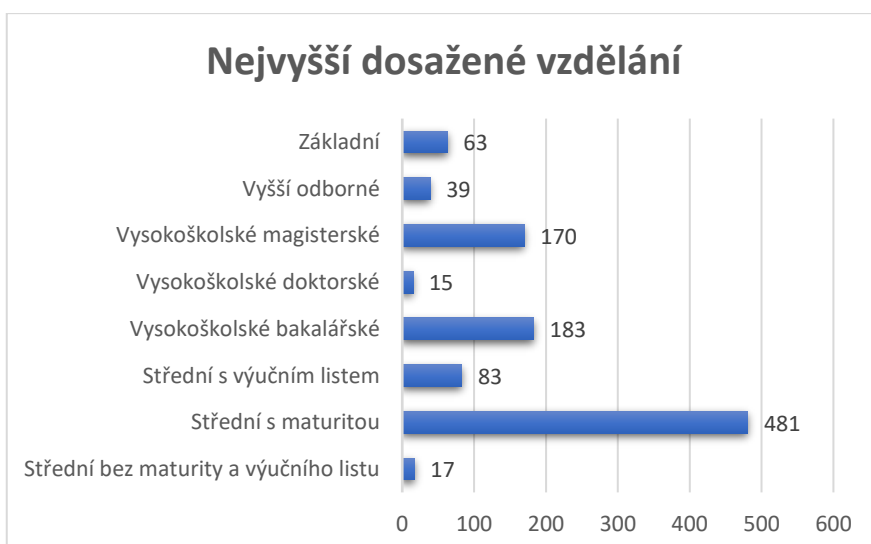
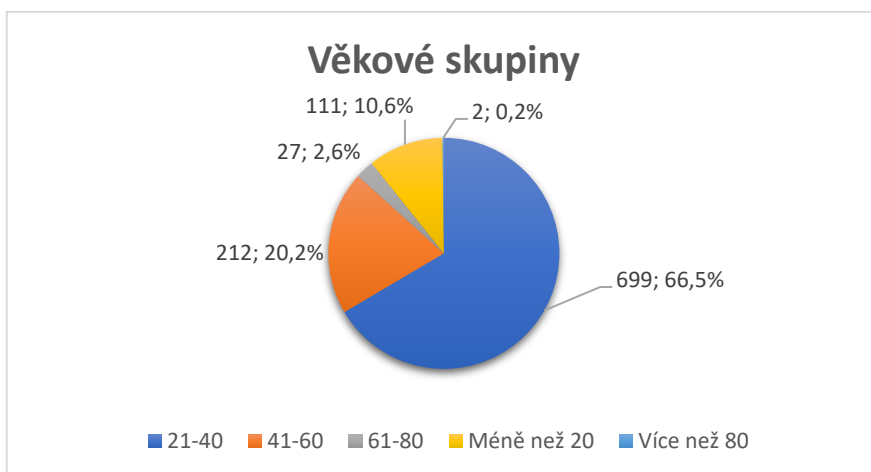
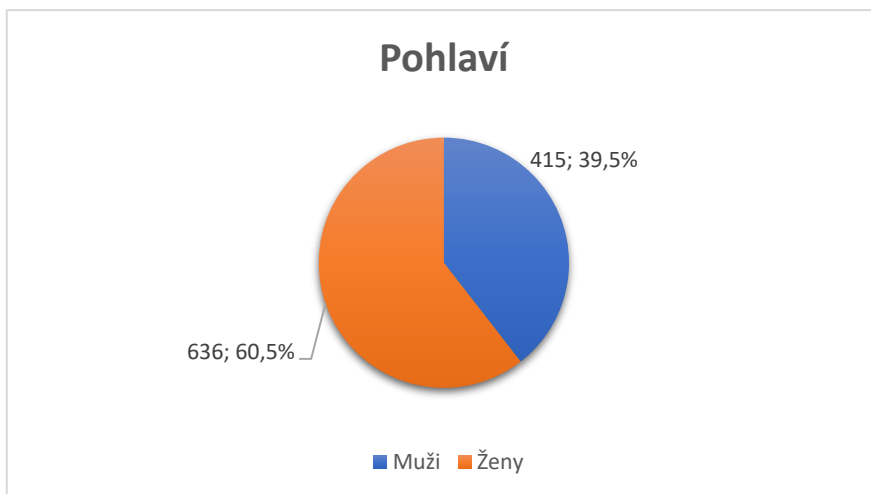
- Student
- Zaměstnaný
- OSVČ
- Nezaměstnaný
- Důchodce

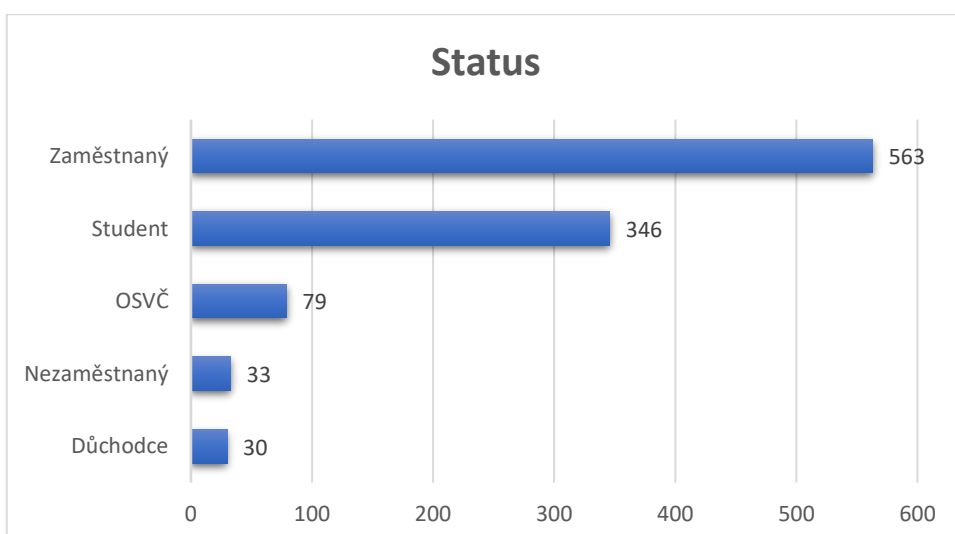
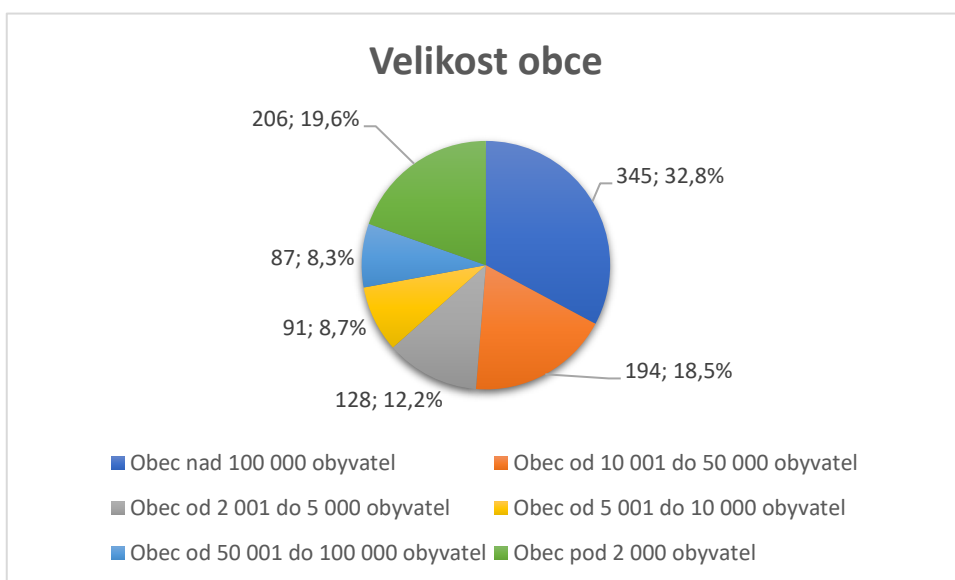
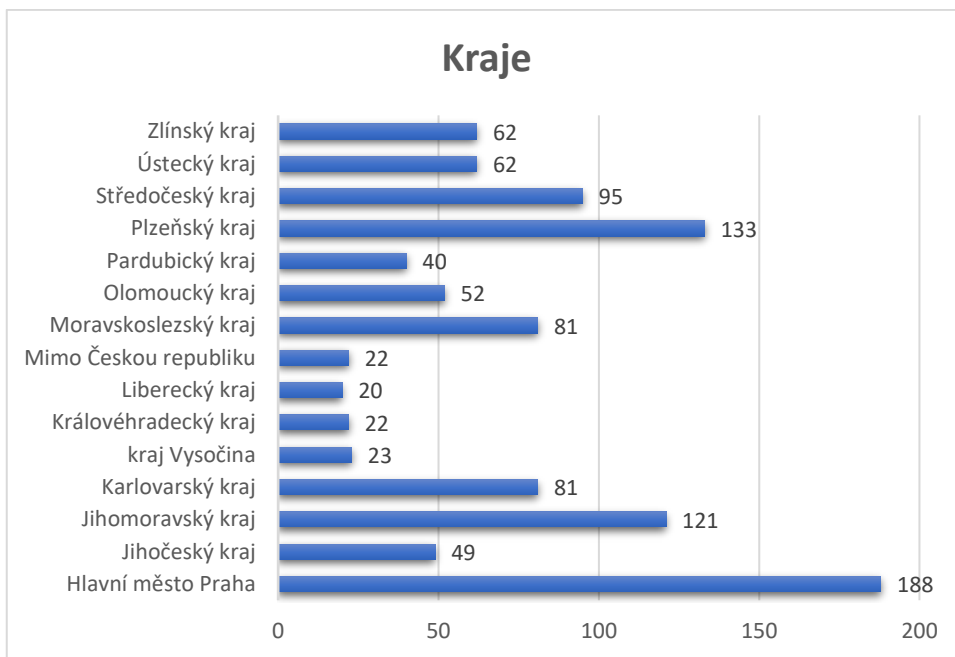
26. Prostor pro komentář ohledně změn chování vlivem pandemie COVID-19 ve způsobu zajištění a trávení dovolené.

Obsah není vytvořen ani schválen Googlem.

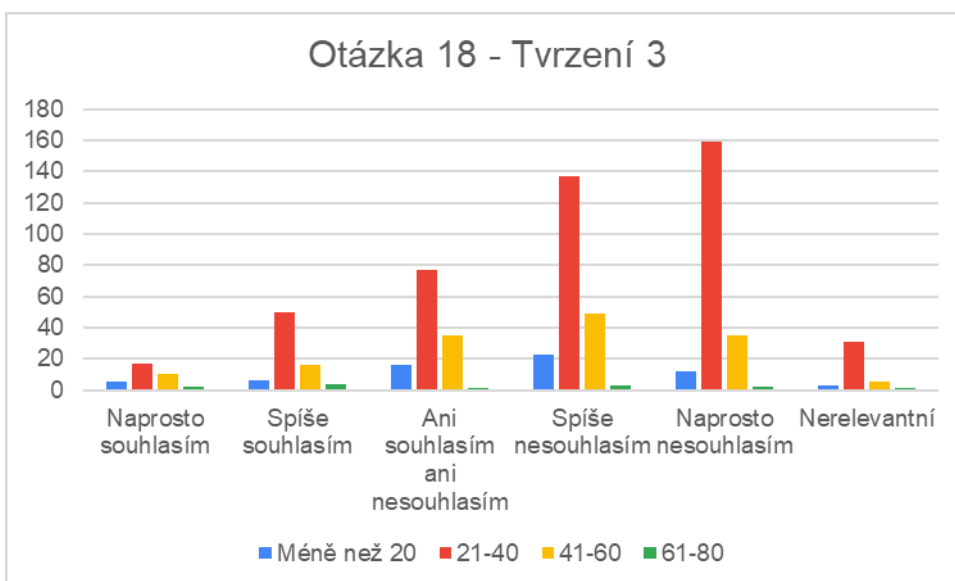
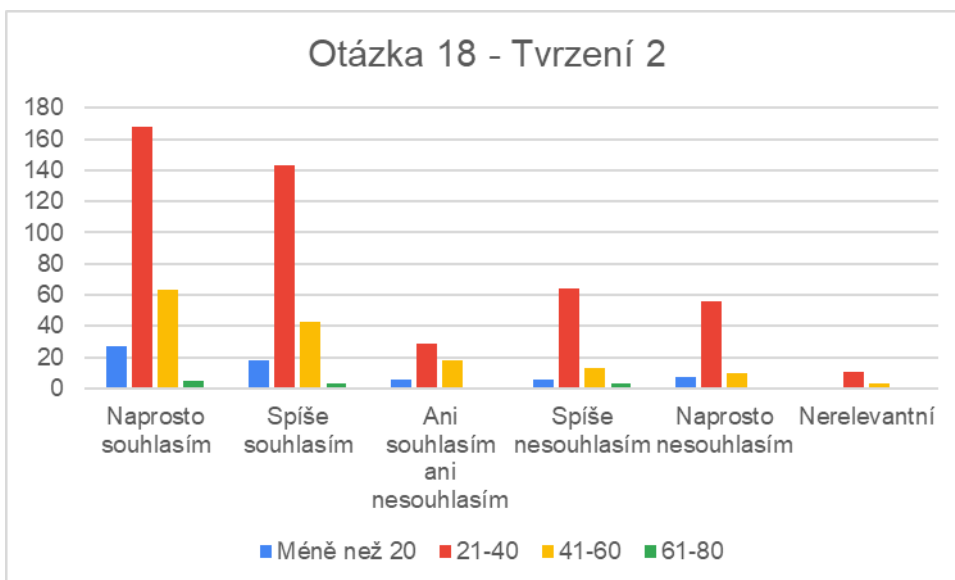
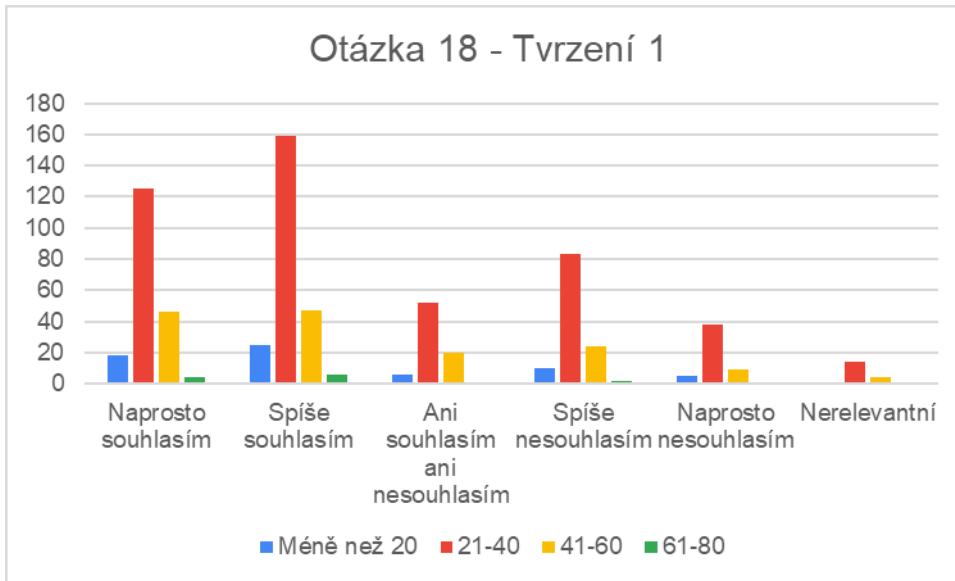
Google Formuláře

Příloha D: Grafy z dotazníku (Demografické údaje)

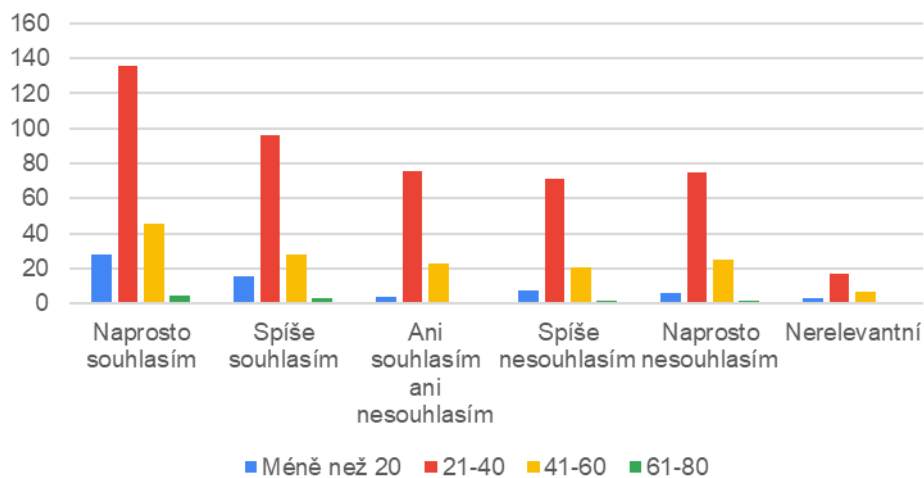

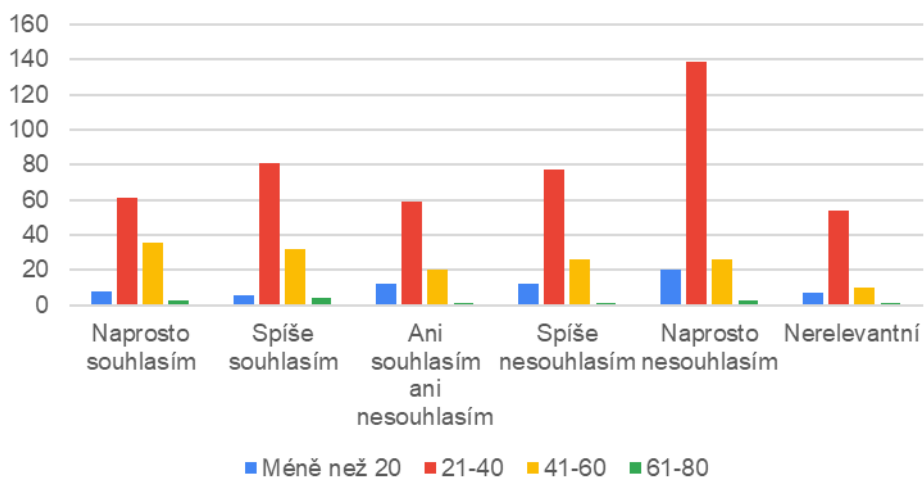
Příloha E: Grafy k otázkám 18 a 19

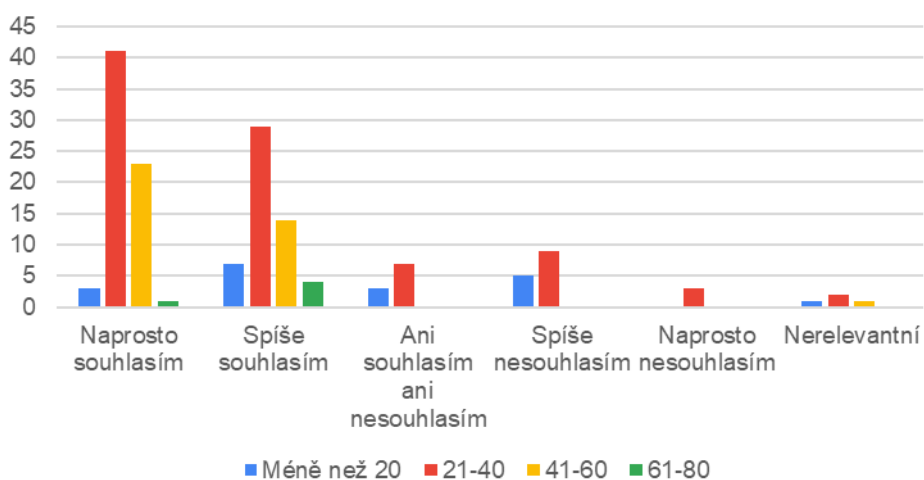
Otázka 18 - Tvrzení 4

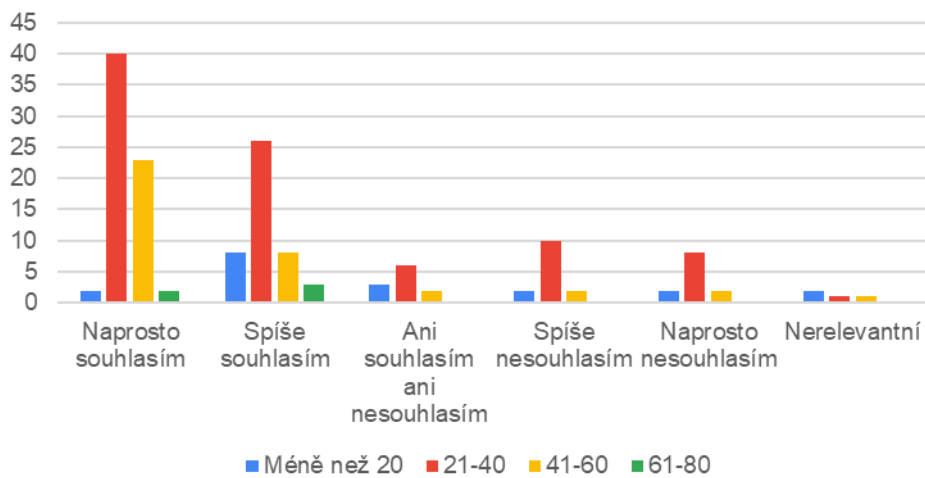
Otázka 18 - Tvrzení 5

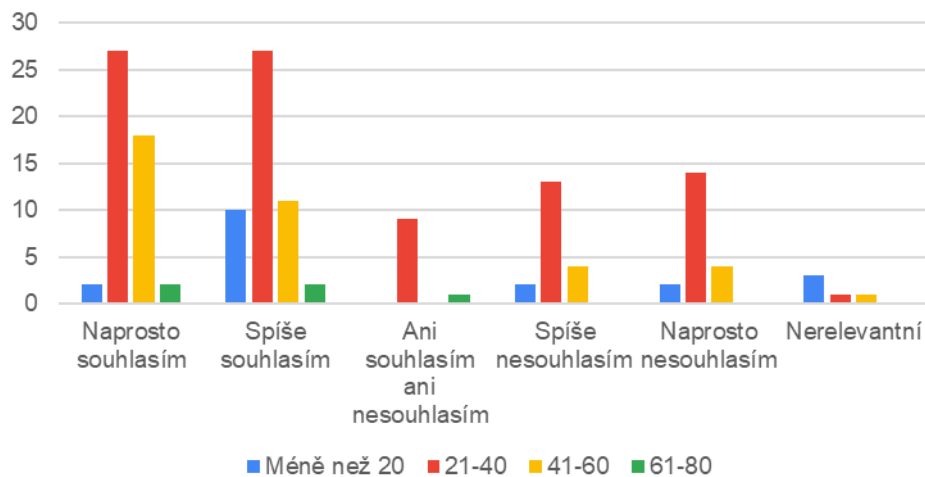
Otázka 19 - Tvrzení 1

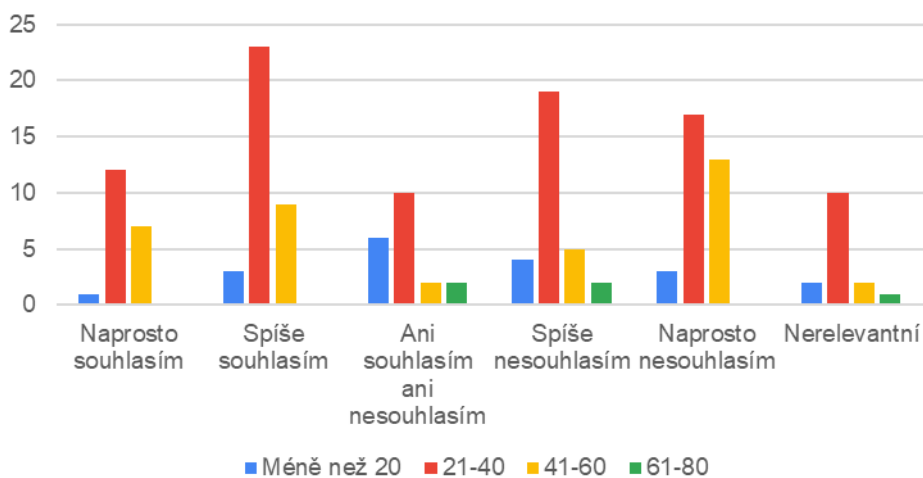
Otázka 19 - Tvrzení 2

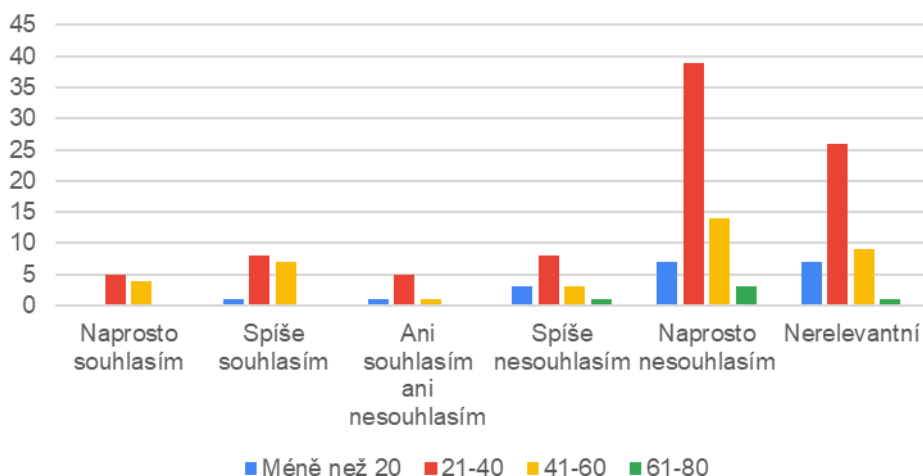
Otázka 19 - Tvrzení 3

Otázka 19 - Tvrzení 4

Otázka 19 - Tvrzení 5

Abstrakt

Dragušincová, M. (2022). *Změny chování občanů vlivem pandemie COVID-19 ve způsobu zajištění a trávení dovolené* [Bakalářská práce, Západočeská univerzita v Plzni].

Klíčová slova: cestovní ruch, covid-19, dotazníkové šetření, chování spotřebitelů, pandemie, analýza, protiepidemická opatření, dovolená

Cílem této bakalářské práce je zjišťování změn v chování spotřebitelů v oblasti cestování. Práce je rozdělená na část teoretickou a praktickou. V teoretické části je popsán cestovní ruch a jeho vývoj v čase, jsou zde zmíněny obecné faktory ovlivňující spotřebitele. Následuje chronologické seřazení vládních opatření souvisejících s cestovním ruchem a vyjmenování státních podpor cestovního ruchu, včetně podpor pro podnikatele pracující v cestovním ruchu. Praktická část se skládá z rozsáhlého dotazníkového šetření s využitím elektronického dotazníku. Získaná data jsou následně analyzována. Závěrem je zhodnocení výsledků zjištěných z analýzy dat.

Abstract

Dragušincová, M. (2022). *Changes in the behavior of citizens due to the COVID-19 pandemic in the way of securing and spending holidays* [Bachelor Thesis, University of West Bohemia].

Key words: tourism, covid-19, questionnaire survey, consumer behaviour, pandemic, analysis, anti-epidemic measures, holiday

The aim of this bachelor thesis is to detect changes in consumer behaviour in the field of traveling. This thesis is divided into theoretical and practical part. In the theoretical part tourism and its development in time is described, there are mentioned general factors affecting consumers. In following part, there are government measures in chronological order with the listing of state aid for tourism including aid for entrepreneurs working in tourism. The practical part consists of an extensive questionnaire survey using an electronic questionnaire. Data are then being analysed. The conclusion is the evaluation of the results obtained from the data analysis.